

2^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

***ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (EX POST) ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ
«ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ
ΜΟΝΑΔΕΣ»***

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	_2
1.1.ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	_2
1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	_3
2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ	_5
2.1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1 Ε	_6
2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	_10
3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΕΠ	_18
3.1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕΠ	_18
3.2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ, ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΈΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	_19
3.3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ	_19
3.5. ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	_20
3.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ	_22
4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	_25
4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_26
4.1.1. ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_26
4.1.2. Α΄ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_43
4.1.3. Β΄ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_57
4.1.4. Γ΄ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_72
4.1.5. Δ΄ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_85
5. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_97
5.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_97
5.1.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	_97
5.1.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	_108
5.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	_123
5.2.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	_123
5.2.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ	_125

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Αντικείμενο του έργου του αναδόχου αποτελεί η αθροιστική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Πράξης 2.4.1ε «Εφαρμογή Προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες» στην εκπαίδευση και στην τοπική κοινωνία. Η πράξη 2.4.1ε εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ II και ειδικότερα στην ενέργεια 2.4.1 «Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός μαθητών ενιαίου Λυκείου και των ΤΕΕ» του Μέτρου 2.4 «Επαγγελματικός Προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας».

Ειδικότερα και σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους, η παρούσα μελέτη με τίτλο «Σχέδιο αξιολόγησης» αποτελεί το πρώτο παραδοτέο το οποίο θα αξιοποιηθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για την τροφοδοσία των εμπειρογνομόνων σε ημερίδα που θα διοργανώσει σχετικά.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της μελέτης περιλαμβάνονται τα εξής:

- η αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των στόχων του έργου και των επιμέρους υποέργων, με βάση τους δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί σχετικά,
- ο προσδιορισμός του βαθμού διείσδυσης και αποδοχής των προγραμμάτων από τον μαθητικό πληθυσμό,
- η εμβάθυνση στα χαρακτηριστικά των δικτύων των σχολικών μονάδων που δημιουργήθηκαν συνολικά,
- η αξιολόγηση του είδους και του βαθμού δικτύωσης των σχολικών μονάδων
- ο προσδιορισμός των θεματικών περιοχών επί τη βάση των οποίων αναπτύσσονται οι δικτυώσεις των και η ανταπόκριση των θεματικών αυτών περιοχών με τις ενδεικτικές κατευθύνσεις που δόθηκαν σχετικά κατά το σχεδιασμό της πράξης.

Επί τη βάση των ανωτέρω, θα εκτιμηθούν αφενός οι κοινωνικές επιπτώσεις του θεσμού και τα υλικά και μη υλικά οφέλη για τους συμμετέχοντες μαθητές, αφετέρου η βιωσιμότητα και η συνέχεια της λειτουργίας του θεσμού.

1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Για την υλοποίηση του έργου, τα στελέχη του αναδόχου συνεργάστηκαν με στελέχη του Π.Ι. από τα οποία άντλησαν χρήσιμες πληροφορίες και το υλικό υλοποίησης και διαχείρισης του έργου. Ο κυριότερος όμως καρπός της συνεργασίας αυτής ήταν η αποσαφήνιση της προσδοκώμενης συμβολής του αναδόχου στην αθροιστική αξιολόγηση του προγράμματος.

Από την πληθώρα του υλικού που παρασχέθηκε από το Π.Ι., ο ανάδοχος για την υλοποίηση του έργου του αξιοποίησε κυρίως τα εξής:

- τις εκθέσεις αξιολόγησης (self evaluations) όλων των συντελεστών του έργου
- τις εκθέσεις και τα ποσοτικά στοιχεία αξιολόγησης των επιμέρους φάσεων του έργου
- τις αποφάσεις του Π.Ι. σχετικά με την έγκριση των δικτύων και των συντελεστών τους
- τον οδηγό σχεδιασμού, ανάπτυξης, εφαρμογής, αξιολόγησης και διαχείρισης προγραμμάτων ΣΕΠ σε σχολικά δίκτυα (2003)
- τον συνοπτικό οδηγό για τη λειτουργία δικτύων ΣΕΠ (Αθήνα, 2004)
- τα τεχνικά δελτία του έργου και των υποέργων του
- τα στοιχεία οικονομικού αντικείμενου του έργου

Ειδικότερα, οι αποφάσεις του Π.Ι. σχετικά με την έγκριση των δικτύων και των συντελεστών τους αξιοποιήθηκαν για τη δημιουργία βάσης δεδομένων, όπου περιλαμβάνονται σε επεξεργάσιμη μορφή τα εξής ανά σχολική μονάδα:

- αύξων αριθμός σχολικής μονάδας
- φάση εφαρμογής του έργου
- διοικητική περιφέρεια
- διεύθυνση που ανήκει
- τίτλος σχολικής μονάδας
- τύπος σχολικής μονάδας
- αύξων αριθμός του δικτύου της περιφέρειας στο οποίο αποτελεί συνιστώσα
- θεματική του δικτύου
- πλήθος επωφελούμενων μαθητών

- πλήθος επωφελούμενων μαθητριών
- πλήθος επωφελούμενων

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα εξήχθησαν ακριβή ποσοτικά στοιχεία της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του προγράμματος (πλήθος επωφελούμενων κατά φύλο, πλήθος συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, τύποι και χαρακτηριστικά δικτύωσης, κατηγορίες θεματικών προτεραιοτήτων δικτύωσης κ.λ.π.)

Επιπλέον, κυρίως με βάση τις εκθέσεις αξιολόγησης των επιμέρους φάσεων του έργου αλλά και των εκθέσεων αξιολόγησης των συντελεστών των δικτύων διαμορφώθηκαν εκτιμήσεις για τα ποιοτικά στοιχεία υλοποίησης του προγράμματος.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω, διαμορφώθηκαν τα τελικά συμπεράσματα και οι θέσεις του αξιολογητή όσον αφορά τα εκπαιδευτικά και τα ευρύτερα κοινωνικά αποτελέσματα και επιπτώσεις του προγράμματος, καθώς και όσον αφορά τη βιωσιμότητα του.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ

Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, όπως προβλέπεται από το Ν. 1566/85 - Άρθρα 37/38/39 - και το Ν.2525/97- Άρθρο 10 - στοχεύει στην παροχή βοήθειας προς τους μαθητές κατά τα διάφορα στάδια ανάπτυξής τους, ώστε να καταστούν ικανοί να συνειδητοποιήσουν τις κλίσεις τους, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να διεκδικήσουν τη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Στο πλαίσιο του θεσμού της ΣΕΠ, η ενέργεια 2.4.1ε στοχεύει στην υποστήριξη της ανάπτυξης των δομών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Επίσης, στοχεύει στη συνέχιση της ανάπτυξης πληροφοριακού υλικού και ψυχομετρικών εργαλείων για όλους τους μαθητές και σπουδαστές συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με ειδικές ανάγκες ή εκείνων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Τέλος, **θα προωθηθεί η υλοποίηση προγραμμάτων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού στις εκπαιδευτικές μονάδες.**

Στο πλαίσιο αυτό θα εκτελεστούν πράξεις που αφορούν την ενίσχυση των δομών των υπηρεσιών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνουν τις δομές αυτές, του ψυχοπαιδαγωγικού υλικού που χρησιμοποιείται καθώς και την ανάπτυξη άλλων υποστηρικτικών ενεργειών με στόχο την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1.ε

Η Πράξη 2.4.1ε «Εφαρμογή Προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες» υλοποιείται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο του 2^{ου} Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. /3^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, από το 2003 μέχρι σήμερα.

Ομάδα Έργου

Υπεύθυνος Έργου: Στέφανος Τζέπογλου

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Έργου: Στέλλα Ζαχαριά

Βοηθοί παρακολούθησης:

Άννα Πατεστή, Μαρία Αντωνιάδου, Ουρανία Κούστα

Μέλη Τεχνοοικονομικής στήριξης:

Καλλιόπη Ξυπνητού, Ελένη Συμέλη, Χρήστος Στυλιανίδης

(Υπεύθυνος Πράξης μέχρι το 2004 : Σταμάτης Παλαιοκρασάς)

Υποέργα

Υποέργο 1:

- *Ανάπτυξη και Υλοποίηση Προγραμμάτων ΣΕΠ σε Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας*

Υπεύθυνη: Στέλλα Ζαχαριά

Υποέργο 2:

- *Εκπόνηση Μελετών αναγκών για την Υλοποίηση της Πράξης*

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρβέλης

Υποέργο 3:

- *Τεχνική – Οικονομική Υποστήριξη Πράξης*

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρβέλης

Υποέργο 4:

- *Μελέτη Αθροιστικής Αξιολόγησης*

Υπεύθυνος: Αριστείδης Δασκαλάκης

Υποέργο 5:

- *Δράσεις προβολής Πράξης: Υλοποίηση Διεθνούς Συνεδρίου και Ημερίδας Εμπειρογνομόνων*

Υπεύθυνη: Στέλλα Ζαχαριά

ΔΕΝ ΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ (σύμφωνα με την Δ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Τ.Δ.Ε.)

2.1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1 Ε

Οι προτάσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου περιλαμβάνουν δράσεις που έχουν ως κύριο στόχο την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Μέσω των δράσεων αυτών επιχειρείται:

- η διάχυση θεμάτων του ΣΕΠ στα σχολικά μαθήματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- η ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων επαγγελματικής διαπαιδewγησης στις σχολικές μονάδες,
- η ανάπτυξη προγραμμάτων σύνδεσης του σχολείου με την αγορά εργασίας

- η υποστήριξη προγραμμάτων για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που απευθύνονται σε άτομα ειδικών αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από την Κατηγορία Πράξεων 2.4.1.ε, αφορούσαν σε πρώτη φάση την **εφαρμογή Προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού** κατά προτεραιότητα σε σχολικές μονάδες, στις οποίες δεν λειτουργούν ΓΡΑΣΕΠ και σε δεύτερη φάση σε όλες τις σχολικές μονάδες (ανεξαιρέτως της λειτουργίας ΓΡΑΣΕΠ). Συγκεκριμένα, αφορούν Γυμνάσια, Ενιαία Λύκεια, Εσπερινά Λύκεια, σχολικές μονάδες Ειδικής Αγωγής, Σχολεία Β' Ευκαιρίας, καθώς και Διαπολιτισμικά και Μουσικά Σχολεία, ενώ για τα ΤΕΕ προβλέπεται η χρηματοδότηση πιλοτικών προγραμμάτων ΣΕΠ από την κατηγορία πράξεων (α) της παρούσας ενέργειας. Όμως μπορούν να συμμετέχουν στα Δίκτυα και σχολικές μονάδες ΤΕΕ / ΕΠΑΛ αρκεί να μη συγχρηματοδοτούνται παράλληλα την ίδια περίοδο από το παρόν έργο της κατηγορίας πράξεων 2.4.1.ε. και από το έργο της κατηγορίας πράξεων 2.3.2.δ. του ΕΠΕΑΕΚ II παρόμοιες δραστηριότητες.

Τα Προγράμματα περιλαμβάνουν:

- Την πραγματοποίηση ημερών σταδιοδρομίας στις σχολικές μονάδες (σύμφωνα με την εγκύκλιο Υ. Α. Γ2/5088/1-10-01), σε συνεργασία με το ΚΕΣΥΠ της αντίστοιχης περιοχής.
- Την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση σε θέματα επιχειρηματικότητας ή και την εφαρμογή προγραμμάτων επιχειρηματικότητας που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Άξονα 3 του ΕΠΕΑΕΚ II.
- Την εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων, που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΕΠΕΑΕΚ II.
- Τη διασύνδεση των σχολικών μονάδων με φορείς και υπηρεσίες της τοπικής κοινωνίας και αγοράς εργασίας με στόχο την ανταλλαγή και διάχυση πληροφοριών και, γενικότερα, την ανάπτυξη συνεργασιών για ζητήματα που αφορούν τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την ενημέρωση και συμβουλευτική στήριξη των μαθητών.
- Την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων σε θέματα που άπτονται της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού (ενημέρωση γονέων

και μαθητών για τις διεξόδους μετά το γυμνάσιο και το λύκειο, για τις δυνατότητες πρόσβασης στην αγορά εργασίας και για τις αναγκαίες δεξιότητες για την ένταξη στην αγορά εργασίας, πρόσκληση επαγγελματιών, κ.α.).

Ο αρχικός στόχος (2002) που αφορούσε την υλοποίηση 700 προγραμμάτων μέχρι το 2008, τροποποιήθηκε στη συνέχεια (2007) στοχεύοντας πλέον σε 487 προγράμματα έως το 2008. Για κάθε πρόγραμμα προβλέπονταν η συμμετοχή 3 έως 9 σχολικών μονάδων, μολονότι, κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης (π.χ. δυσκολία συμμετοχής τουλάχιστον 5 σχολικών μονάδων σε νησιωτικές, ορεινές περιοχές ή δυσπρόσιτες περιοχές) παρέχονταν η δυνατότητα συγκρότησης δικτύων με αριθμό σχολικών μονάδων λιγότερων από 5 (όχι όμως λιγότερων από 3) με σχετική τεκμηρίωση.

Για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη τα εξής:

1. Οι επιμέρους **περιφερειακές ή και τοπικές ανάγκες**.
2. Η **ανάπτυξη συνεργασιών** μεταξύ των εμπλεκόμενων ομάδων (εκπαιδευτικοί και μαθητές) που υλοποιούν Προγράμματα ΣΕΠ με τα κατά τόπους ΚΕΣΥΠ και Γραφεία ΣΕΠ της χώρας, αλλά επίσης, με επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς του χώρου της εκπαίδευσης, απασχόλησης, πρόνοιας, τοπικής αυτοδιοίκησης κ.ά. Στο πλαίσιο αυτό θα έπρεπε να πραγματοποιούν επισκέψεις, ενημερωτικές συναντήσεις, τηλεφωνικές, γραπτές και διαδικτυακές επικοινωνίες, μικρές έρευνες πεδίου, συνεντεύξεις, μικρά projects και ό,τι άλλο κρινόταν απαραίτητο και ωφέλιμο για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος.
3. Τα Προγράμματα στις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης **βασίζονται στις γενικές αρχές των σχολικών δραστηριοτήτων** και ειδικότερα των προγραμμάτων **Αγωγής Σταδιοδρομίας**, όπως ορίστηκαν ως διακριτή κατηγορία σχολικών δραστηριοτήτων με την υπουργική απόφαση Γ2/455/7-2-00 (ΦΕΚ 161 τ.Β' 16-2-00) η οποία συμπληρώνει τη βασική υπουργική απόφαση Γ2/4867/28-8-92. Τα προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας υλοποιούνται με χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους στο πλαίσιο των Σχολικών Δραστηριοτήτων και επικεντρώνουν στο Εργασιακό Περιβάλλον, στην Οικονομική Δραστηριότητα της τοπικής κοινωνίας, στις

Εργασιακές σχέσεις – Τομείς Επαγγελμάτων, στην Ευρωπαϊκή Διάσταση της Εκπαίδευσης-Απασχόλησης, στην Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Ζωής και απαραίτητων δεξιοτήτων για διαχείριση της Σταδιοδρομίας, της αυτογνωσίας, της κριτικής πληροφόρησης κ.α.

Κύριος σκοπός της Αγωγής Σταδιοδρομίας είναι η στήριξη των μαθητών στην προσπάθειά τους να διερευνήσουν θέματα που σχετίζονται με τη σταδιοδρομία τους και να πάρουν σχετικές αποφάσεις οι οποίες θα τους ικανοποιούν και θα είναι κάθε φορά ανάλογες με τα προσωπικά τους κριτήρια, προτεραιότητες και ιεραρχήσεις.

4. Ως προς το περιεχόμενο, τα Προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά τις ακόλουθες δράσεις:

- Εκπαίδευση στην καλλιέργεια κομβικών δεξιοτήτων (key skills) για τη διαχείριση της Σταδιοδρομίας, ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας, Λήψης Απόφασης, Επίλυσης Συγκρούσεων, Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας κ.ά.
- Ανάπτυξη πιλοτικών δράσεων εργασιακής εμπειρίας
- Παραγωγή προτύπων Επαγγελματικών Μονογραφιών με τη χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων
- Παραγωγή/ αναπαραγωγή/ διάχυση υλικού Πιλοτικών Προγραμμάτων στην ελληνική επικράτεια με στόχο στην αποκομισθείσα εμπειρία να γίνουν κοινωνοί όλοι οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί. Να υπάρχει δυνατότητα να δανείζονται το υλικό και από βιβλιοθήκες με αρχεία στα ΚΕΣΥΠ, στο ΥΠΕΠΘ και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των προγραμμάτων.
- Δημιουργία πρότυπων πηγών προσομοίωσης (simulation) για την γνωριμία με την αγορά εργασίας
- Αντιμετώπιση σχολικής διαρροής με καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων
- Ανάπτυξη κριτικής προσέγγισης της πληροφορίας στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Α) ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ

Ο ορισμός των δικτύων που εφάρμοσαν πρόγραμμα ΣΕΠ έγινε με υπουργική απόφαση (Υ.Α) του ΥΠΕΠΘ, πριν λήξει το σχολικό έτος που προηγείται της εφαρμογής, ώστε τα σχολεία του κάθε δικτύου να γνωρίζουν έγκαιρα ότι με το νέο σχολικό έτος θα κληθούν να υλοποιήσουν πρόγραμμα ΣΕΠ.

Ο ορισμός, εκτός απροόπτου, ακολούθησε το σχέδιο δικτύων, που διαμορφώθηκε από ομάδα μελέτης, στο πλαίσιο του Υποέργου 2 (μελέτες), και το οποίο εκτίθεται στην ιστοσελίδα του Π.Ι. (Δίκτυο «ΝΕΣΤΩΡ»).

Με την κοινοποίηση της Υ.Α. στα σχολεία, οι Διευθυντές των εμπλεκόμενων σχολείων δήλωναν τους /τις μαθητές/τριες εγγράφως στο οικείο ΚΕΣΥΠ- ΓΡΑΣΕΠ-ΓΡΑΣΥ που θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα του Δικτύου, το όνομα και κλάδο του εκπαιδευτικού που θα εμπλακεί στο πρόγραμμα και το όνομα του μαθητή-ηγέτη που θα εκπροσωπεί το σχολείο στις συναντήσεις του Δικτύου.

Β) ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ)

Η πρώτη συνάντηση για τη συγκρότηση του Δικτύου ορίζεται από τον Συντονιστή του Δικτύου στην αρχή του πρώτου ή του δεύτερου σχολικού τετραμήνου. Στη συνάντηση καλούνται οι εκπαιδευτικοί των σχολείων του Δικτύου, που έχουν αναλάβει τον ΣΕΠ, οι εκπρόσωποι των μαθητών των σχολείων (ένας για κάθε σχολείο) και ο Υπεύθυνος Πληροφόρησης του οικείου ΚΕΣΥΠ. Σκοπός της συνάντησης, στην οποία προεδρεύει ο Υπεύθυνος ΣΕΠ, είναι:

- η επιλογή κεντρικής θεματικής ενότητας που θα διερευνηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος του Δικτύου
- ο ορισμός Συντονιστή του Δικτύου (ο Υπεύθυνος ΣΕΠ του ΚΕΣΥΠ ή άλλο στέλεχος του ΣΕΠ στο νομό
- ο ορισμός από τα σχετικά μητρώα της οικείας περιφέρειας ενός Συμβούλου Δικτύου και ενός Ειδικού Συμβουλευτικής
- ο ορισμός του Διευθυντή του πολυπληθέστερου σχολείου του Δικτύου, ή ενός εκπαιδευτικού που αυτός θα υποδείξει, ως Οικονομικού Διαχειριστή του Δικτύου, και
- ο ορισμός ημερομηνίας για τη συνάντηση σχεδιασμού του προγράμματος

Γ) ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΣΕΠ (ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ)

Ενόψει της επικείμενης συνάντησης σε επίπεδο δικτύου για την επιλογή κεντρικής θεματικής ενότητας, ο εκπαιδευτικός ΣΕΠ του κάθε σχολείου που ανήκει στο δίκτυο θα έπρεπε να προγραμματίσει συζήτηση με τους μαθητές του, ώστε ο εκπρόσωπός τους να πάει στη συνάντηση προετοιμασμένος. Το θέμα της συζήτησης ήταν «Σκέψεις και εναλλακτικές προτάσεις του σχολείου μας για τη γενική θεματική ενότητα που θα διερευνήσει το Δίκτυο». Δεδομένου ότι κεντρικός άξονας του προγράμματος ήταν η διερεύνηση της **σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας**, από την οπτική γωνία των μαθητών και των γονέων τους, ως συνιστώσες του άξονα αυτού προτάθηκαν ενδεικτικά οι εξής οκτώ κεντρικές θεματικές ενότητες:

1. Συμβουλευτική
2. Αγορά Εργασίας
3. Επιχειρηματικότητα Νέων
4. Σχεδιασμός Σταδιοδρομίας
5. Επαγγελματικός Προσανατολισμός
6. Ψυχομετρικά τεστ
7. Αγωγή Σταδιοδρομίας
8. «Επαγγελματολογία»

Προκειμένου η συζήτηση να αποφέρει κάποιο **παιδαγωγικό όφελος** θα έπρεπε να οργανωθεί και να διεξαχθεί από τους ίδιους τους μαθητές, φυσικά με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού ΣΕΠ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητες είναι συνιστώσες του προγράμματος του Δικτύου, που υλοποιήθηκαν στα σχολεία του Δικτύου, στο πλαίσιο της κεντρικής θεματικής.

Για μαθητές Γυμνασίου:

1. Γνωριμία του εργασιακού περιβάλλοντος (διοικητική δομή και οργάνωση επιχειρήσεων-οργανισμών, εξοπλισμός, υγιεινή, ασφάλεια, περιγραφή θέσεων εργασίας).
2. Ενημέρωση για τις εργασιακές σχέσεις και τους τομείς επαγγελμάτων (είδη εργασιακών σχέσεων, νέες μορφές απασχόλησης, επαγγέλματα που χάνονται και άλλα που αναπτύσσονται στην ευρύτερη και τοπική κοινωνία, κινητικότητα εργαζομένων, ισότητα ευκαιριών, εργασία και άτομα με ειδικές ανάγκες).
3. Χαρτογράφηση επαγγελματικών ρόλων (job shadowing) σε τοπικές επιχειρήσεις. Απευθύνονταν σε μαθητές Γυμνασίου.
4. Διερεύνηση επαγγελματικών προφίλ για επαγγέλματα που ενδιαφέρουν τους μαθητές.
5. Συμβουλευτική (αυτογνωσία, διαδικασία λήψης απόφασης, ψυχομετρικά τεστ).

Για μαθητές Λυκείου:

6. Ενημέρωση για την τοπική και την περιφερειακή αγορά εργασίας (σε συνεργασία με το τοπικό ΚΠΑ του ΟΑΕΔ).
7. Εφαρμογή μοντέλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με στόχο να αποκτήσουν οι μαθητές τη δεξιότητα έρευνας του οικονομικοκοινωνικού περιβάλλοντος για αξιοποίηση επιχειρηματικών ευκαιριών (συνεργασία της σχολικής μονάδας με τοπική επιχείρηση).
8. Ανάλυση της οικονομικής δραστηριότητας της τοπικής κοινωνίας (οικονομικοί τομείς, εμπορική κίνηση, κοινωνικές υπηρεσίες).
9. Διερεύνηση της ζήτησης προσόντων στην περιοχή (σε συνεργασία με το τοπικό ΚΠΑ του ΟΑΕΔ).
10. Διερεύνηση της ανεργίας αποφοίτων σε συνεργασία με τα Κέντρα Διασύνδεσης των ΤΕΙ και ΑΕΙ της περιοχής.

Δ) ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΕΠ, ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΠ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό, στη δεύτερη συνάντηση εγκρίνονταν ο σχεδιασμός του προγράμματος που εισηγείτο ο Σύμβουλος Δικτύου. Μετά τις δύο συναντήσεις ο Συντονιστής Δικτύου συνέταξε «Πρόταση Υλοποίησης Δράσης» προς

τον Υπεύθυνο του Υποέργου 1 του παρόντος Έργου ΕΠΕΑΕΚ, ο οποίος είχε την ευθύνη για την υλοποίηση όλων των προγραμμάτων ΣΕΠ σε σχολικές μονάδες. Η «Πρόταση υλοποίησης δράσης» υπογράφονταν από τον σύμβουλο Δικτύου και περιελάμβανε:

- α) τα στοιχεία των σχολείων που συνιστούν το δίκτυο και το όνομα της δράσης
- β) τα ονόματα των συντελεστών του δικτύου (Συντονιστής Δικτύου, Σύμβουλος Δικτύου, Ειδικός Συμβουλευτικής, Εκπαιδευτικοί ΣΕΠ σχολείων, Οικονομικός Διαχειριστής)
- γ) λεπτομερή περιγραφή της δράσης του δικτύου και των συνιστωσών δραστηριοτήτων των σχολείων (+χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων)
- δ) αναλυτικό προϋπολογισμό του δικτύου κατανεμημένο στους αντίστοιχους κωδικούς δαπανών
- ε) αναφορά όλων των ημερίδων και διαδικασία υλοποίησης

Εν συνεχεία, ο Υπεύθυνος του Υποέργου 1 ενεργούσε ώστε να επικυρωθούν τα α, β και δ από το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΙ.

Ως συντελεστές του Δικτύου ορίζονταν οι εξής:

- Συντονιστής του Δικτύου (ο Υπεύθυνος ΣΕΠ του ΚΕΣΥΠ ή άλλο στέλεχος ΣΕΠ του νομού)
- Σύμβουλος Δικτύου (επιλέγεται από το Μητρώο Συμβούλων Δικτύων της Περιφέρειας)
- Ειδικός Συμβουλευτικής (από το Μητρώο Ειδικών Συμβουλευτικής της Περιφέρειας)
- Οικονομικός Διαχειριστής του Δικτύου (ορίζεται ο Διευθυντής του πολυπληθέστερου σχολείου του Δικτύου ή, με υπόδειξή του, εκπαιδευτικός)
- Εκπαιδευτικοί ΣΕΠ των σχολείων του δικτύου

Ε) ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

- ➔ **Υπεύθυνος ΣΕΠ σε ΚΕΣΥΠ-** ΓΡΑΣΕΠ-ΓΡΑΣΥ ή διευθυντής σχολείου είναι, ως **Συντονιστής Δικτύων**, συντελεστής υλοποίησης προγραμμάτων ΣΕΠ σε δίκτυα σχολείων στο νομό ευθύνης του. Συγκροτεί και προτείνει προσην ομάδα έργου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου το ΥΠΕΠΘ (Διεύθυνση ΣΕΠΕΔ) τα σχολικά δίκτυα ΣΕΠ που θα υλοποιήσουν προγράμματα, προγραμματίζει τις υλοποιήσεις κατά

σχολικά έτη και οργανώνει και προεδρεύει στην πρώτη συνάντηση των συντελεστών Δικτύου. Ενεργεί, ώστε ο Διευθυντής του πολυπληθέστερου σχολείου του Δικτύου να προτείνει Οικονομικό Διαχειριστή για το Δίκτυο, εφόσον δηλώσει (ο Διευθυντής) ότι δεν επιθυμεί ο ίδιος να αναλάβει αυτό το ρόλο. Συντάσσει προς τον Υπεύθυνο του Υποέργου 1 «Πρόταση υλοποίησης δράσης» με την οποία ορίζονται μεταξύ άλλων και οι συντελεστές του δικτύου. Με την έναρξη υλοποίησης προγραμμάτων, συνεργάζεται με τους Συμβούλους Δικτύων και ειδικούς Συμβουλευτικής των Δικτύων στον οικείο νομό, όταν αυτοί πρέπει να επισκεφθούν τα σχολεία του Δικτύου ευθύνης τους. Κατά τη δεύτερη συνάντηση του κάθε Δικτύου στον οικείο νομό, εισηγείται σχέδιο αρχικού προϋπολογισμού, ύστερα από συνεργασία με τους συντελεστές του Δικτύου, το οποίο οριστικοποιείται, ύστερα από την κατάθεση των επιμέρους προϋπολογισμών των σχολείων του Δικτύου. Με την ολοκλήρωση της δράσης συγκεντρώνει και αποστέλλει στο φορέα υλοποίησης όλες τις εκθέσεις των συντελεστών καθώς και τα δικαιολογητικά για την πληρωμή τους τα οποία του παραδίδει ο Οικονομικός Διαχειριστής Δικτύου.

Το παραδοτέο του Συντονιστή Δικτύου είναι η:

- Ετήσια έκθεση αθροιστικής αξιολόγησης (τι έγινε, πώς έγινε, ποιο αποτέλεσμα σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος, ποια προστιθέμενη αξία) της πορείας υλοποίησης προγραμμάτων ΣΕΠ στο νομό ευθύνης του.

➡ **Οικονομικός Διαχειριστής Δικτύου:** Αυτό το ρόλο αναλαμβάνει οποιοσδήποτε εκπαιδευτικός. Συγκεντρώνει και καταθέτει, σε τακτά διαστήματα, στο φορέα υλοποίησης τα παραστατικά για την πληρωμή των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί. Φροντίζει, στο τέλος της δράσης, για τη συμπλήρωση όλων των δικαιολογητικών για την πληρωμή των συντελεστών και τα παραδίδει στον Συντονιστή Δικτύου ο οποίος τα αποστέλλει μαζί με τις εκθέσεις των συντελεστών στο φορέα υλοποίησης. Συμμετέχει στις συναντήσεις του δικτύου και των σχολείων όπου προτείνονται και εγκρίνονται ο προϋπολογισμός του δικτύου και οι επί μέρους προϋπολογισμοί των σχολείων του δικτύου και

συμβουλεύει για την «επιλεξιμότητα» των προτεινόμενων δαπανών. Για κάθε πρόβλημα ή ερώτημα που προκύπτει, επικοινωνεί απευθείας με τον Οικονομικό Συνεργάτη-Σύνδεσμο του Έργου. Παραδίδει ηλεκτρονικά 3 μηνιαία και ένα τριμηνιαίο δελτίο αναφοράς προς τον υπεύθυνο της περιφέρειάς του στο Π.Ι., σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΕΠΕΑΕΚ.

Τα παραδοτέα του οικονομικού διαχειριστή είναι τα εξής:

- 3 μηνιαία και ένα τριμηνιαίο δελτίο
- Έκθεση οικονομικού απολογισμού προς το Π.Ι., που θα συνοδεύεται από συγκεντρωτικό Πίνακα Τιμολογίων

➡ **Σύμβουλος Δικτύου:** Ορίζεται μόνο ως συντελεστής του συγκεκριμένου έργου και δεν πρόκειται για εκπαιδευτικό θεσμό. Θα λειτουργήσει ως επισκέπτης σύμβουλος και ως πηγή γνώσεων και πληροφοριών (εμπειρογνώμονας) για κάθε πρόγραμμα ΣΕΠ Δικτύου σχολείων, που θα του ανατεθεί με σύμβαση. Με βάση τον παρόντα Οδηγό, θα βοηθήσει τους μαθητές των σχολείων του δικτύου να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν με τη μέθοδο project ένα πρόγραμμα ΣΕΠ σχετικό με μια συγκεκριμένη θεματική, για την οποία έχει πιστοποιηθεί και ενταχθεί σε ειδικό μητρώο του Π.Ι. Συνεργάζεται με τον Συντονιστή του για θέματα επικοινωνίας με τα σχολεία, τους εκπαιδευτικούς ΣΕΠ και τους μαθητές και παρακολουθεί την πορεία των δραστηριοτήτων των σχολείων σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος.

Τα παραδοτέα του Συμβούλου Δικτύου είναι τα εξής:

- Έκθεση σχεδιασμού και ανάπτυξης του προγράμματος του δικτύου.
- Έκθεση διαμορφωτικής αξιολόγησης της πορείας του προγράμματος του δικτύου.
- Έκθεση αθροιστικής αξιολόγησης της υλοποίησης του προγράμματος του δικτύου.

➡ **Ειδικός Συμβουλευτικής:** Προσφέρει τις ειδικές ομαδικές (αρχικά) και εξατομικευμένες (στη συνέχεια) υπηρεσίες του σε μαθητές του δικτύου, που

έχουν οριστεί από τον Υπεύθυνο ΣΕΠ του οικείου νομού. Προγραμματίζει τις επισκέψεις του στα σχολεία, σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο ΣΕΠ και τους Διευθυντές των σχολείων.

Τα παραδοτέα του Ειδικού Συμβουλευτικής είναι τα εξής:

- Κατάλογο των μαθητών που δέχτηκαν ομαδικές και ατομικές υπηρεσίες Συμβουλευτικής, με παρατηρήσεις για βελτίωση της διαδικασίας.
- Συνοπτική έκθεση για την προστιθέμενη αξία της εξατομικευμένης Συμβουλευτικής στο θεσμό του ΣΕΠ, στο πλαίσιο του παρόντος έργου αλλά και μελλοντικά.

➔ **Εκπαιδευτικός ΣΕΠ σχολείου** ενταγμένου σε Δίκτυο: Είναι συντελεστής υλοποίησης προγράμματος ΣΕΠ. Με τον ορισμό του σχολείου του σε δίκτυο και τον χρονικό προγραμματισμό λειτουργίας του δικτύου, ενημερώνει σχετικά τον Διευθυντή και τον Σύλλογο Καθηγητών του σχολείου του και εισηγείται το Τμήμα (ή τα Τμήματα) το οποίο θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα καθώς και τον ορισμό μαθητή από το δεκαπενταμελές συμβούλιο του σχολείου, που θα εκπροσωπήσει το σχολείο στις συναντήσεις σχεδιασμού του προγράμματος του Δικτύου. Παίρνει μέρος στις συναντήσεις του Δικτύου, τις οποίες ορίζει ο Υπεύθυνος ΣΕΠ, συνεργάζεται με το Σύμβουλο του Δικτύου και τον Ειδικό Συμβουλευτικής του Δικτύου, στο πλαίσιο του σχεδιασμού του προς υλοποίηση προγράμματος, και αναλαμβάνει την οργάνωση και προγραμματισμό της δραστηριότητας του σχολείου του, ως συνιστώσας του προγράμματος του Δικτύου. Εποπτεύει και καθοδηγεί τους μαθητές του κατά την υλοποίηση της δραστηριότητας που έχει αναλάβει το σχολείο του και οργανώνει την ημερίδα παρουσίασης από μαθητές των αποτελεσμάτων. Επίσης ορίζει τους μαθητές που θα κάνουν παρουσίαση στην ημερίδα του Δικτύου και τους καθοδηγεί στην προετοιμασία της παρουσίασης. Με το συντονισμό του Υπεύθυνου ΣΕΠ και σε συνεργασία με τους συναδέλφους του εκπαιδευτικούς ΣΕΠ των άλλων σχολείων του δικτύου συμμετέχει στην οργάνωση της ημερίδας του Δικτύου, το σχεδιασμό της οποίας έχει αναλάβει ο Σύμβουλος του Δικτύου. Τέλος διατηρεί ημερολόγιο πεπραγμένων, όπου καταγράφει ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία της υλοποίησης, με σκοπό τη σύνταξη έκθεσης διαμορφωτικής και αθροιστικής αξιολόγησης της δραστηριότητας του σχολείου του, αλλά και του προγράμματος του Δικτύου.

Τα παραδοτέα του εκπαιδευτικού ΣΕΠ είναι τα εξής:

- Έκθεση διαμορφωτικής αξιολόγησης της πορείας της δραστηριότητας του σχολείου.
- Έκθεση αθροιστικής αξιολόγησης της υλοποίησης της δραστηριότητας του σχολείου και του προγράμματος του δικτύου.

3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΕΠ

3.1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕΠ

Ο σκοπός και οι στόχοι του έργου προκύπτουν από τον κεντρικό σχεδιασμό του και επομένως, αποτελούν κεντρικούς καθοδηγητικούς άξονες για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων των δικτύων.

Επωφελούμενοι μαθητές και μαθήτριες είναι αφενός οι άμεσα εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των προγραμμάτων των Δικτύων και αφετέρου, όλοι οι μαθητές των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα Δίκτυα και γίνονται κοινωνοί των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων.

Σκοπός των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν, στο πλαίσιο του παρόντος έργου, ήταν η ενεργός (μαθητοκεντρική) εμπλοκή των μαθητών των σχολείων ενός δικτύου με τη διερεύνηση ζητημάτων ΣΕΠ, Συμβουλευτικής και αγοράς εργασίας, κατόπιν δικής τους επιλογής και ακολουθώντας συλλογικές διεργασίες, ανάλογα με τις αναπτυξιακές τους ανάγκες, τις επαγγελματικές τους προσδοκίες και τις τοπικές κοινωνικές-οικονομικές συνθήκες.

Οι επιμέρους εκπαιδευτικοί στόχοι των προγραμμάτων δικτύωσης είναι οι εξής:

- να αναπτύξουν δεξιότητες εποικοδομητικής συνεργασίας και επικοινωνίας σε επίπεδο σχολείου και σε επίπεδο δικτύου
- να αναπτύξουν δεξιότητες συμμετοχής σε σχεδιασμό, ανάπτυξη και υλοποίηση προγράμματος και συνιστωσών δραστηριοτήτων
- να αναπτύξουν δεξιότητες συζήτησης ενός θέματος με σκοπό τη διαμόρφωση πρότασης για το σχεδιασμό και υλοποίηση μιας σχολικής δραστηριότητας
- να αποκτήσουν γνώσεις και εμπειρία σύνθεσης επιμέρους ευρημάτων και πορισμάτων, στο πλαίσιο διερεύνησης μιας συνισταμένης θεματικής ενότητας
- να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας με τοπικούς οικονομικούς παράγοντες και θεσμικούς φορείς για τη συγκέντρωση κρίσιμων πληροφοριών που αφορούν την τοπική αγορά εργασίας

- να κατανοήσουν πώς ο ΣΕΠ και η Συμβουλευτική μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία διερεύνησης εκπαιδευτικών διαδρομών και επαγγελματικών επιλογών
- να αναπτύξουν δεξιότητες χρήσης του διαδικτύου για ανάκτηση πληροφοριών σχετικών με το ΣΕΠ και τη Συμβουλευτική (ηλεκτρονικά εργαλεία στην ιστοσελίδα του Π.Ι.)
- να αποκτήσουν εμπειρία επίσημης παρουσίασης ευρημάτων και πορισμάτων σε ημερίδες κοινού, με τη χρήση συμβατικών και ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων

3.2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ, ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΈΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Ο Σύμβουλος Δικτύου, ύστερα από τον ορισμό του για το συγκεκριμένο Δίκτυο και την έκδοση απόφασης του Σ.Σ. του Π.Ι., που επισημοποιεί το ρόλο του στο πρόγραμμα, συναντάται με το Συντονιστή του Δικτύου και τον Υπεύθυνο ΣΕΠ του οικείου νομού (εφόσον δεν είναι το ίδιο πρόσωπο) και ενημερώνεται για τα πεπραγμένα της πρώτης συνάντησης του Δικτύου, όπου ορίστηκε η κεντρική θεματική ενότητα που θα διερευνηθεί. Πριν από τη συνάντηση αυτή, του έχουν αποσταλεί τα πρακτικά της πρώτης συνάντησης του Δικτύου και έχει προετοιμαστεί κατάλληλα. Μαζί με το Συντονιστή του Δικτύου αποφασίζουν την ημερομηνία της δεύτερης συνάντησης των συντελεστών του Δικτύου, στην οποία παρουσιάζει εισήγηση σχετικά με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος του Δικτύου (με τις συνιστώσες δραστηριότητες των σχολείων), το οποίο θα έχει ως σκοπό τη διερεύνηση από τους μαθητές της θεματικής ενότητας που επιλέχθηκε.

3.3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Το παιδαγωγικό μοντέλο που υιοθετήθηκε και σε γενικές γραμμές υλοποιήθηκε από τα δίκτυα, έθετε την ομαδική εργασία ως κύρια μέθοδο για τη διερεύνηση της θεματικής ενότητας που έχει επιλέξει το δίκτυο. Σε αυτή την περίπτωση η ομάδα λειτούργησε σε δύο επίπεδα. Σε επιτελικό επίπεδο δικτύου, όπου τα μέλη της ομάδας

είναι οι μαθητές που εκπροσωπούν τα σχολεία, και σε λειτουργικό επίπεδο του κάθε σχολείου του δικτύου με ομαδάρχες τους επιτελικούς μαθητές του δικτύου.

Εν συνεχεία, η ανάλυση της κεντρικής θεματικής ενότητας του Δικτύου σε επιμέρους δραστηριότητες των σχολείων του Δικτύου, μεταξύ άλλων, αποσκοπεί παιδαγωγικά στο να κατανοήσουν οι μαθητές των σχολείων που εμπλέκονται στο Δίκτυο πώς ένα έργο αναλύεται σε επιμέρους εργασίες ή δραστηριότητες, πώς γίνεται η κατανομή των επιμέρους εργασιών, πώς συντονίζονται και κοστολογούνται οι εργασίες με την ανάπτυξη χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού και πώς τα αποτελέσματα των εργασιών συνθέτονται στο τέλος για την παράδοση και παρουσίαση του έργου.

3.4. ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Α. ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Για τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος του δικτύου βασική παράμετρος αποτελούσε η ανάγκη ολοκλήρωσης των εργασιών από όλα τα σχολεία ταυτόχρονα, ώστε να υπάρξει χρόνος για τη σύνθεση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην ημερίδα του δικτύου, η οποία προγραμματιζόταν προς το τέλος του τετραμήνου, που αποτελούσε και τη χρονική διάρκεια εφαρμογής εκάστου προγράμματος.

Για τον προϋπολογισμό του προγράμματος Δικτύου συνεργάζονται ο Συντονιστής, ο Σύμβουλος, ο Ειδικός Συμβουλευτικής και ο Οικονομικός Διαχειριστής του Δικτύου και παρουσιάζεται από τον πρώτο κατά τη δεύτερη συνάντηση του Δικτύου. Ο προϋπολογισμός αποτελείται από δύο βασικά μέρη. Δαπάνες Δικτύου και δαπάνες σχολείων.

Στις δαπάνες Δικτύου περιλαμβάνονται οι αμοιβές των συντελεστών του δικτύου (εκπαιδευτικοί ΣΕΠ, συντονιστής, σύμβουλος, ειδικός συμβουλευτικής και οικονομικός διαχειριστής) και τα έξοδα της ημερίδας του δικτύου. Οι αμοιβές των συντελεστών, ανάλογα με την ιδιότητά τους, καταχωρούνται σε δύο κατηγορίες επιλέξιμης δαπάνης: ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ και ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ (σύνολο, περίπου 3,700 €). Οι δαπάνες για τα έξοδα της ημερίδας καταχωρούνται σε δύο κατηγορίες επιλέξιμης δαπάνης: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, και ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ (σύνολο, περίπου 1,500 €). Οι δαπάνες για τα έξοδα σχολείων καταχωρούνται σε τρεις κατηγορίες επιλέξιμης δαπάνης: ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ, ΑΓΟΡΑ ΒΙΒΛΙΩΝ και ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

(σύνολο για 5 σχολεία, περίπου 2,300 €). Το ανώτατο όριο δαπανών για κάθε Δίκτυο είναι 7.500 €. Ο προϋπολογισμός δεν οριστικοποιείται έως ότου κατατεθούν όλοι οι προϋπολογισμοί των σχολείων του Δικτύου. Όταν οριστικοποιηθεί, υποβάλλεται στο Π.Ι., με αντίγραφο κοινοποίησης στο οικείο ΚΕΣΥΠ.

Β. ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Το χρονοδιάγραμμα για τις δραστηριότητες του σχολείου, στο πλαίσιο του προγράμματος του Δικτύου, είναι το ίδιο ως προς τις υποχρεώσεις του σχολείου προς το Δίκτυο (συναντήσεις Δικτύου, αναφορά προόδου, έκθεση πεπραγμένων και συμμετοχή στην ημερίδα του Δικτύου) και προστίθεται το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων του σχολείου. Το χρονοδιάγραμμα του σχολείου συντάσσεται από τους μαθητές του σχολείου με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού ΣΕΠ, ο οποίος πρέπει να λειτουργήσει συμπληρωματικά, μόνο και εφόσον του ζητηθεί από τους μαθητές, ώστε να υπάρξει προστιθέμενη παιδαγωγική αξία από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Για τον προϋπολογισμό της δραστηριότητας του σχολείου συνεργάζονται οι μαθητές, ο εκπαιδευτικός ΣΕΠ και ο Διαχειριστής του. Ο προϋπολογισμός του Δικτύου ορίζεται από την ομάδα τεχνοοικονομικής στήριξης του έργου. Η σύνταξη του προϋπολογισμού του κάθε σχολείου ξεκινά με ανώτατο όριο το ποσό που ορίστηκε κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του Δικτύου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να ξεπεραστεί το όριο αυτό, εφόσον υπάρχει σοβαρή αιτιολόγηση κάποιας ιδιαίτερης δαπάνης, η οποία όμως πρέπει να εγκριθεί από το Π.Ι. Οι δαπάνες για τα έξοδα σχολείων καταχωρούνται σε τρεις κατηγορίες επιλέξιμης δαπάνης: ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ, ΑΓΟΡΑ ΒΙΒΛΙΩΝ και ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ.

Κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του κάθε σχολείου του Δικτύου, ο εκπαιδευτικός ΣΕΠ πρέπει να δραστηριοποιήσει κατάλληλα τους μαθητές, ώστε να υπάρξει προστιθέμενη παιδαγωγική αξία από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Πρέπει δηλαδή οι μαθητές να κατανοήσουν βιωματικά τι είναι προϋπολογισμός, σε τι χρησιμεύει και πώς συντάσσεται.

3.5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Α. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι στόχοι του προγράμματος σύντομης διάρκειας που απευθύνεται σε μαθητές του σχολείου στο πλαίσιο της παρούσας δράσης και αφορούν στην εφαρμογή της Συμβουλευτικής (ομαδική κυρίως) είναι:

- Να λαμβάνουν υπόψη τις ηλικιακές και αναπτυξιακές ανάγκες των μαθητών.
- Να σχετίζονται με τους στόχους της αγωγής, όπως αυτές προβλέπονται και στη σχετική νομοθεσία που αφορά στο σχολείο.
- Να προωθούν την προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών που είναι αναγκαία για την υγιή προσαρμογή τους στο σημερινό κόσμο ο οποίος χαρακτηρίζεται από ρευστότητα και αλλαγές.
- Να προωθούν την ανάπτυξη της κριτικής τους σκέψης.
- Να στηρίζουν τους νέους να αναπτύξουν συγκεκριμένες δεξιότητες απαραίτητες για την επιβίωση σε ένα κόσμο που αλλάζει διαρκώς, δεξιότητες που προωθούν τη συνεργασία και την επικοινωνία με τους άλλους, οι οποίοι μπορεί να προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια, και, τέλος, δεξιότητες μετάβασης και λήψης απόφασης.
- Να στηρίζουν τους μαθητές στην αντιμετώπιση προβλημάτων ή πηγών ανησυχίας τους καθώς και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση αντίστοιχων καταστάσεων στηριγμένοι στις δικές τους δυνάμεις.
- Να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να μάθουν να αναλαμβάνουν ευθύνη για τον προγραμματισμό της επαγγελματικής και της προσωπικής τους ζωής.
- Να τους στηρίξουν έτσι, ώστε να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα για *επένδυση* στο δικό τους *ανθρώπινο κεφάλαιο* μέσα από διαδικασίες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κριτικής *αυτογνωσίας* και *κοινωνιογνωσίας* τους σε μια πορεία διαβίου μάθησης και ανάπτυξης.

Ένα πρόγραμμα που καλείται να εναρμονιστεί με τα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω χρειάζεται να περιλαμβάνει διαδικασίες, δραστηριότητες και θεματολογία που σχετίζεται άμεσα με αυτά. Μια τέτοια διαδικασία είναι η ομαδική συμβουλευτική.

B. ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η ομαδική συμβουλευτική συνδυάστηκε με την ατομική για μαθητές που κρίθηκαν από τον Ειδικό Συμβουλευτικής ότι το χρειάζονται. Ο Σύμβουλος, επομένως, θα έπρεπε να ήταν ενημερωμένος για ζητήματα που αφορούν την ομαδική συμβουλευτική και τη *δυναμική της ομάδας*.

Βασικά θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι ομάδες στην αρχή αλλά και σε όλη τη διαδικασία της λειτουργίας τους για την εξασφάλιση της ομαλής εξέλιξης του έργου και της επίτευξης των στόχων της ήταν τα παρακάτω:

- Γνωριμία με τα μέλη, άσκηση στην επικοινωνία και στην αυτοέκφραση.
- Διερεύνηση προσδοκιών, συναισθημάτων και ανησυχιών που σχετίζονται με την ομάδα.
- Συμφωνία για σύναψη 'συμβολαίου' ως προς τους όρους που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της ομάδας (π.χ. εχεμύθεια, σεβασμός του άλλου).
- Συζήτηση-παρουσίαση σχετικά με την ομαδική συμβουλευτική, τη δυναμική που αναπτύσσεται στην ομάδα και την αποτελεσματικότητα που μπορεί να έχει η ομαδική συμβουλευτική, καθώς και με το ρόλο του συμβούλου ως διευκολυντή (facilitator) των εργασιών της ομάδας, αλλά και του ενεργού ρόλου που πρέπει να παίξουν οι συμμετέχοντες μαθητές.
- Άσκηση στις δεξιότητες συμβουλευτικής και επικοινωνίας που χρειάζεται να αναπτύξουν οι μαθητές για την καλύτερη επικοινωνία τους με τους συμμαθητές τους, αλλά και με άλλους ανθρώπους, όπως και στις προσωπικές, διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που απαιτούνται για την επιβίωση σε ένα κόσμο πολυπολιτισμικό που αλλάζει διαρκώς.
- Καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας στα μέλη ως βασικός όρος για την προσωπική ανάπτυξη και την προώθηση θετικών διαπροσωπικών σχέσεων.
- Ιδιαίτερη επισήμανση για τη σημασία της κριτικής ανάλυσης της εμπειρίας και της έκφρασης θετικών συναισθημάτων τόσο για τον εαυτό τους όσο και για τους άλλους.
- Ασκήσεις επικοινωνίας, εργασίας σε ζευγάρια (αλληλοσυμβουλευτική).
- Ασκήσεις σχετικές με τη διαχείριση του άγχους και τεχνικές χαλάρωσης και συνειδητοποίησης τη ψυχοσωματικής έντασης.
- Ασκήσεις για την εξοικείωση με το σώμα και έκφραση με κινητικές ασκήσεις.

- Συζήτηση πάνω στους παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση του προσωπικού μας κόσμου, ανάλυση της σχέσης προσωπικού-κοινωνικού, συστήματος-υποσυστήματος, ατόμου-κοινωνίας.
- Παρατήρηση της λειτουργίας στην ομάδα σε μαγνητοσκόπηση με τη χρήση του ερεθίσματος του video για ανάκληση στη μνήμη των όσων διαδραματίστηκαν σε προηγούμενη συνάντηση.
- Καταγραφή και αξιολόγηση των δραστηριοτήτων (π.χ. μέσα από ερευνητικά ημερολόγια).

Στο πλαίσιο της συμβουλευτικής, έγινε προσπάθεια μετάδοσης της σκέψης στους μαθητές το ότι οι ίδιοι με τη στάση τους θα δημιουργήσουν εκείνο το κλίμα που απαιτείται για τη συνεργασία και την ενθάρρυνση των συμμαθητών τους να σκέφτονται κριτικά πάνω στον εαυτό τους, στην 'προσωπική τους θεωρία', στις στάσεις και στις αξίες τους, να βλέπουν τον εαυτό τους και τις πτυχές του με αποδοχή και με αγάπη γι' αυτό που είναι και όχι γι' αυτό που θα ήθελαν να είναι σύμφωνα με τα συνήθη και κυρίαρχα πρότυπα των άλλων, και να εκφράζονται ελεύθερα, γιατί αυτό το στοιχείο μπορεί να τους βοηθήσει στην πορεία αυτό-εξερεύνησης και ανάπτυξης.

Η επιτυχής εφαρμογή του προγράμματος συμβουλευτικής παρέμβασης διευκόλυνε την εφαρμογή πολλών σκοπών του προγράμματος και σχετίζεται σχεδόν με όλους τους άξονες του έργου αυτού. Σε αρκετές περιπτώσεις εφαρμόστηκε ως γενικός 'κορμός' του προγράμματος μιας περιφέρειας και διευκόλυνε την πραγματοποίηση και άλλων δραστηριοτήτων που είχαν προγραμματιστεί ή αναληφθεί.

Επίσης, η αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συμβουλευτικής παρέμβασης, η κριτική ανάλυσή του και η υποβολή προτάσεων από τους συμμετέχοντες, συνέβαλλε στην προώθηση καινοτόμων διαδικασιών Συμβουλευτικής στο σχολείο που θα στηρίξουν την προσωπική ανάπτυξη των μαθητών, θα στηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στο υπεύθυνο και δύσκολο έργο τους και θα συμβάλουν ακόμη στην προώθηση της κοινωνικής-πολιτισμικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα αρχικά αναλύονται τα βασικά στοιχεία υλοποίησης του έργου (χρονική περίοδος υλοποίησης, οικονομικό και φυσικό αντικείμενο) σε εθνικό επίπεδο ανά φάση εφαρμογής του έργου (σε επίπεδο περιφέρειας και συνόλου της κάθε φάσης). Στο τέλος της ενότητας παραθέτονται συγκεντρωτικά στοιχεία ανά περιφέρεια και φάση

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε **5.427.766** ευρώ και για τα πέντε υποέργα που περιλαμβάνονται. Πυρήνα του έργου αποτελεί το υποέργο 1, δεδομένου ότι συγκεντρώνει το μεγαλύτερο τμήμα του προϋπολογισμού, δηλαδή **4.629.407** ευρώ (βλέπε κάτωθι πίνακα). Για το λόγο αυτό, στην ανάλυση που επιχειρείται παρακάτω, όπου αναφέρεται έργο θα εννοείται το υποέργο 1.

Σε γενικές γραμμές και όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, η διαδικασία περάτωσης των υποέργων έγινε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου που παρατέθηκε από το Π.Ι στο Τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο Έργου 4 προς την ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΔΕ				
Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	ΑΡΧΗ	ΤΕΛΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΓΥΜΝΑΣΙΑ, ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ) ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	4/6/2003	31/10/2008	4.629.407
2.	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	4/6/2003	26/10/2004	13.970
3.	ΤΕΧΝΙΚΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	4/6/2003	31/10/2008	776.059
4.	ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	31/10/2007	30/4/2008	8.330
5.	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ			
ΣΥΝΟΛΟ				5.427.766

Στις υποενότητες που ακολουθούν, οι οποίες αντιστοιχούν στις φάσεις εφαρμογής του έργου γίνεται παρουσίαση των στοιχείων υλοποίησης ανά περιφέρεια αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

4.1. ΦΑΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Συνολικά, οι φάσεις εφαρμογής του έργου είναι πέντε (5): 1) πιλοτική εφαρμογή, 2) Α' διευρυμένη εφαρμογή, 3) Β' διευρυμένη εφαρμογή, 4) Γ' διευρυμένη εφαρμογή και 5) Δ' διευρυμένη εφαρμογή.

Αναλυτικά:

4.1.1. ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η πιλοτική φάση εφαρμογής του έργου υλοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2003-2004. Η παρουσίαση της ανάλυσης γίνεται πρώτα σε επίπεδο περιφέρειας και εν συνέχεια σε επίπεδο χώρας.

4.1.1.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προγράμματα Επαγγελματικού προσανατολισμού

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται ανά περιφέρεια το πλήθος των δικτύων, των σχολικών μονάδων, των επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών καθώς και το σύνολο των επωφελούμενων¹.

Πίνακας 1

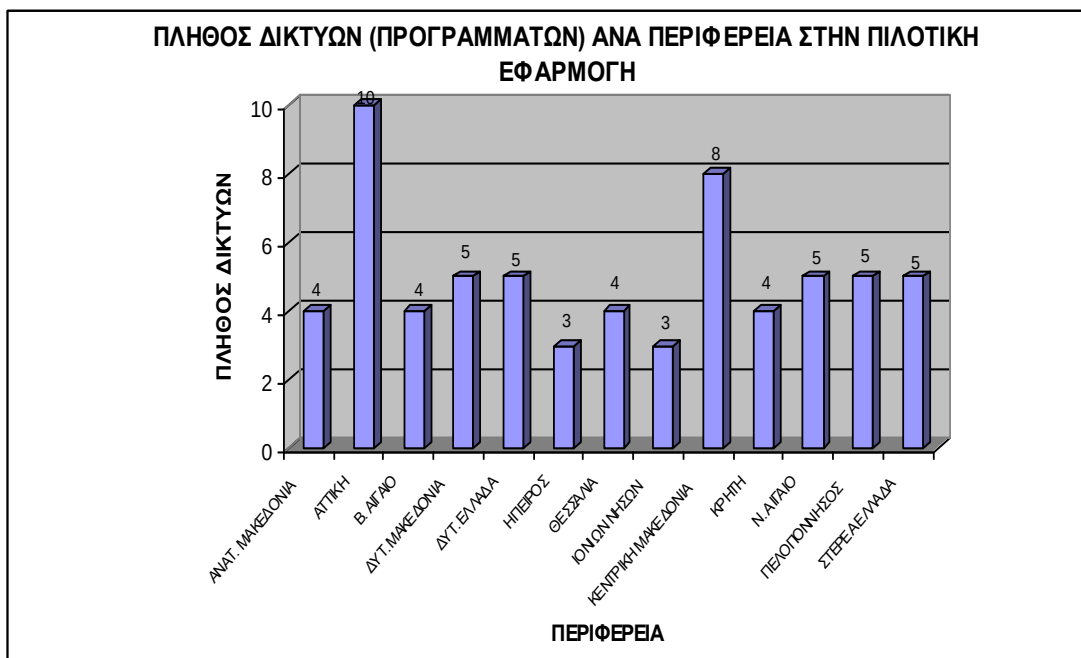
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ*	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ*	
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	4	19	107	103	245
ΑΤΤΙΚΗ	10	49	355	548	903
Β. ΑΙΓΑΙΟ	4	18	105	166	271
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5	23	69	129	198
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	5	23	150	195	345
ΗΠΕΙΡΟΣ	3	13	82	95	177
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4	19	128	186	314
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	3	11	68	83	151
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	8	37	262	278	540
ΚΡΗΤΗ	4	18	129	164	293
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	5	21	97	150	247
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	5	21	148	202	350
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	5	24	94	173	267
ΣΥΝΟΛΟ	65	296	1.794	2.472	4.301

¹ Η άθροιση τιμών στις στήλες των μαθητών και των μαθητριών του Πίνακα 1 δεν συμπίπτει πάντα με τις τιμές της τελευταίας στήλης του Πίνακα, γιατί σε κάποια σχολεία δεν υπήρχε ανάλυση του πλήθους επωφελούμενων κατά φύλο.

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια στην πιλοτική εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 1

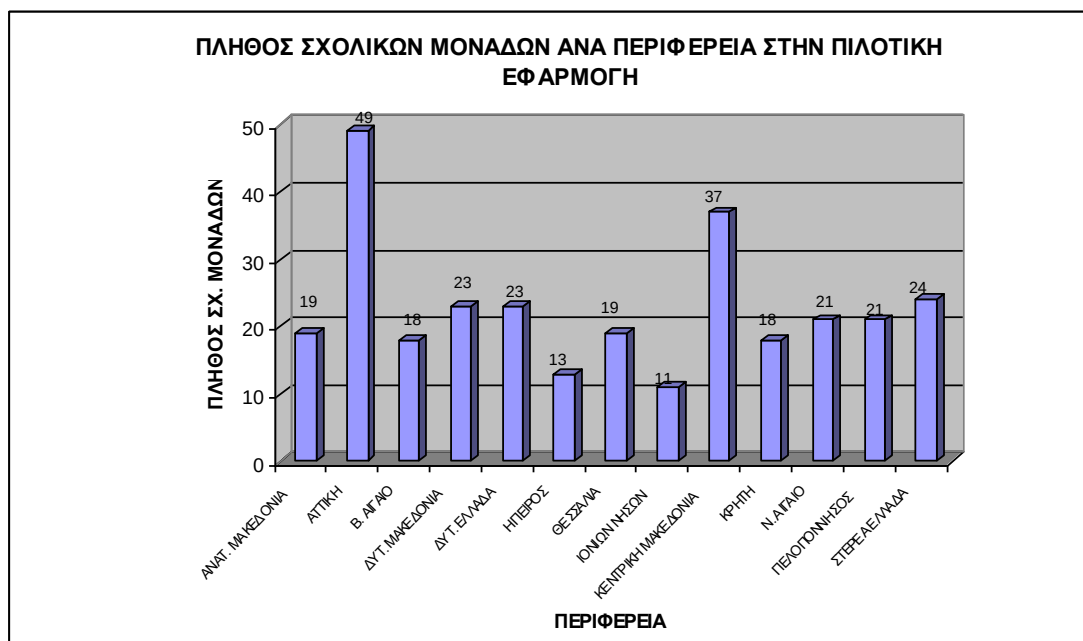
Με βάση τα στοιχεία του διαγράμματος, στην πιλοτική εφαρμογή του έργου:

- Συγκροτήθηκαν συνολικά 65 δίκτυα (προγράμματα).
- Η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες όπου υπάρχουν μεγάλα αστικά κέντρα, όπως η Αττική με 10 δίκτυα και η Κεντρική Μακεδονία με 8.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των δικτύων κυμαίνεται από 3 έως 5.

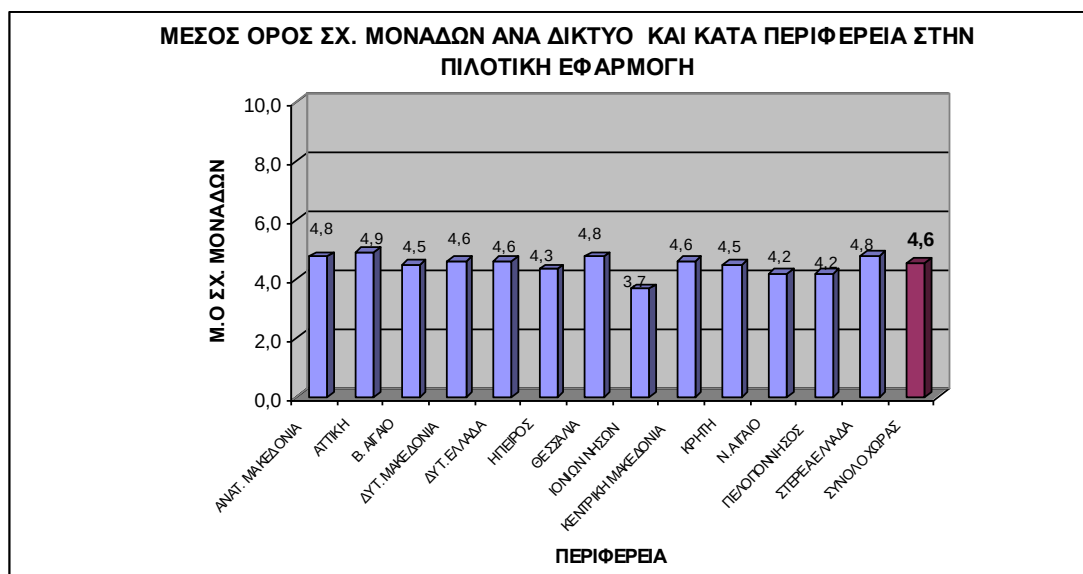
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζεται το πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια και ο μέσος όρος του πλήθους των σχολικών μονάδων ανά δίκτυο στην πιλοτική εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

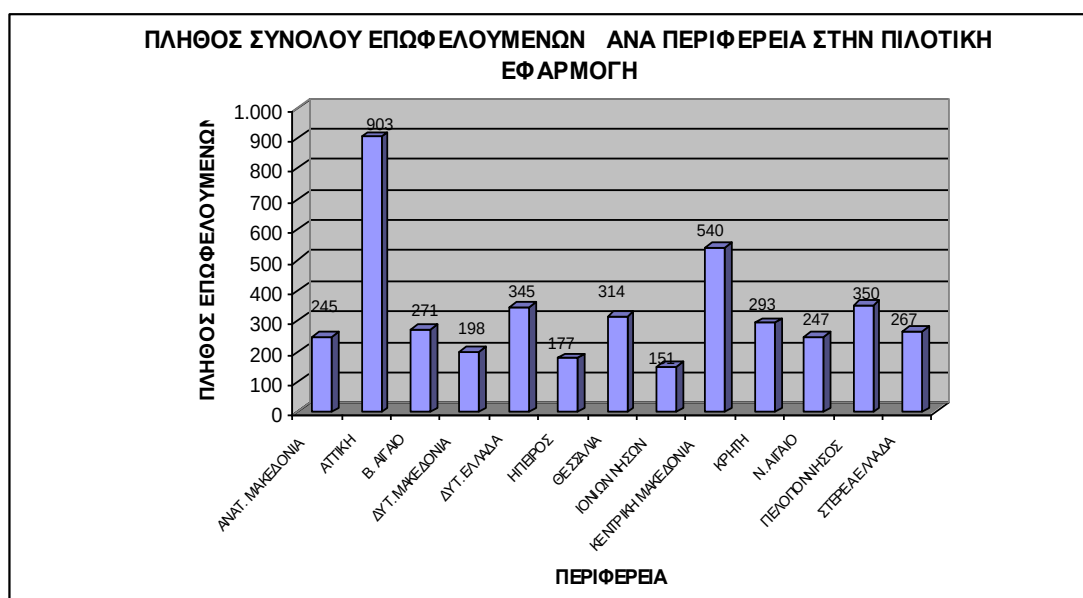
Από τα στοιχεία των διαγραμμάτων προκύπτουν τα εξής κύρια σημεία:

- Το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 296 (βλ. και στοιχεία του Πίνακα 1)
- Σε γενικές γραμμές και κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Αττικής με 49 σχολικές μονάδες και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 37.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων κυμαίνεται από 11 έως 24.
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο 4,6 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Ο υψηλότερος μέσος όρος σχετικά, παρουσιάζεται στην περιφέρεια Αττικής με 4,9 σχολικές μονάδες και ο χαμηλότερος στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων με 3,7 σχολικές μονάδες.

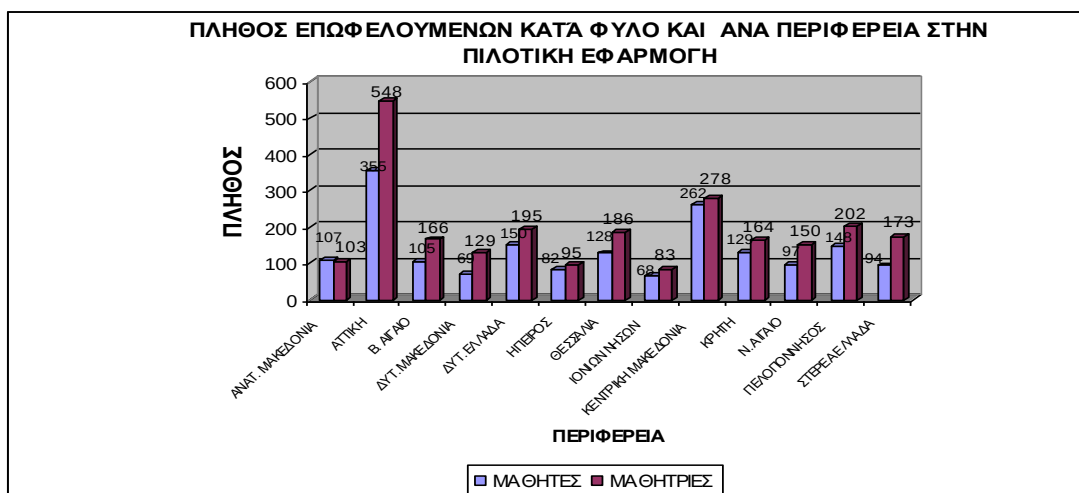
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 4, 5 & 6 απεικονίζεται το πλήθος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια στη πιλοτική εφαρμογή.

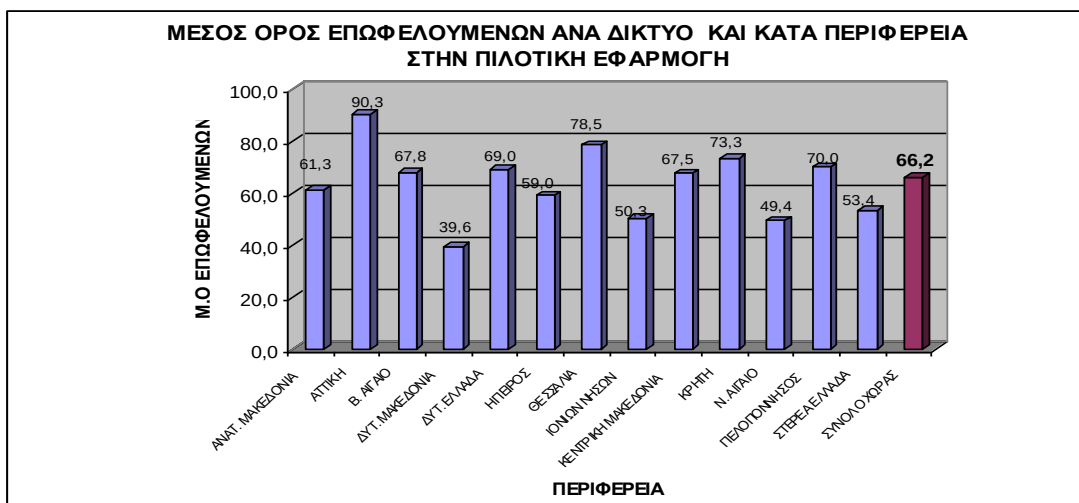
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελομένων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 4.301.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Αττικής με 903 επωφελομένους (548 μαθήτριες και 355 μαθητές) και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 540 (278 μαθήτριες και 262 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο **66,2** μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Αττικής με 90,3 μαθητές/τριες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με 39,6 μαθητές/τριες.

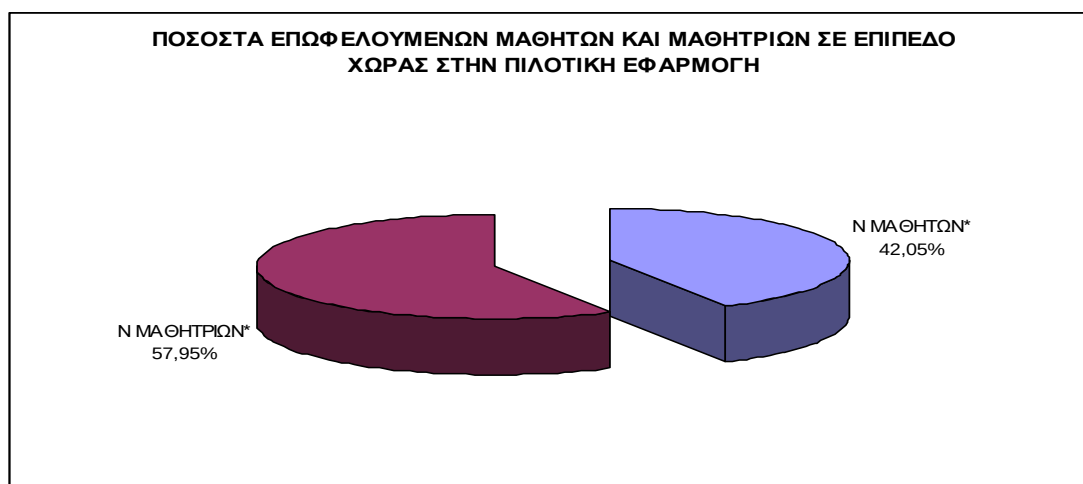
Β) ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σε επίπεδο χώρας παρουσιάζονται τα ποσοστά επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών, οι τύποι των σχολικών μονάδων και η ανάλυση των κεντρικών θεματικών των δικτύων – προγραμμάτων.

1) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στα δίκτυα – προγράμματα.

Διάγραμμα 7

Συγκεκριμένα:

- ➡ Η σχέση επωφελούμενων μαθητών- μαθητριών είναι σε βάρος των μαθητών, αφού το πλήθος των επωφελούμενων μαθητριών καταλαμβάνει το 57,95% του συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 42,05%, ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από αυτό των μαθητριών.

2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Λόγω της πληθώρας τύπων σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στο έργο, κρίθηκε σκόπιμο να χαρακτηριστούν σύμφωνα με τους κωδικούς τιμών των παρακάτω τριών μεταβλητών:

- **Μεταβλητή 1**

1. Γυμνάσιο
2. Λύκειο
3. Γυμνάσιο – Λύκειο

4. Σχολείο
5. Β' Ευκαιρίας
6. Άλλο

• **Μεταβλητή 2**

1. Γενικό
2. Τεχνικό
3. Ειδικό
4. Μουσικό
5. Πειραματικό
6. Διαπολιτισμικό
7. Άλλο

• **Μεταβλητή 3**

1. Πρωινό
2. Εσπερινό

Βάσει των τριών μεταβλητών δημιουργούνται οι εξής συνδυασμοί:

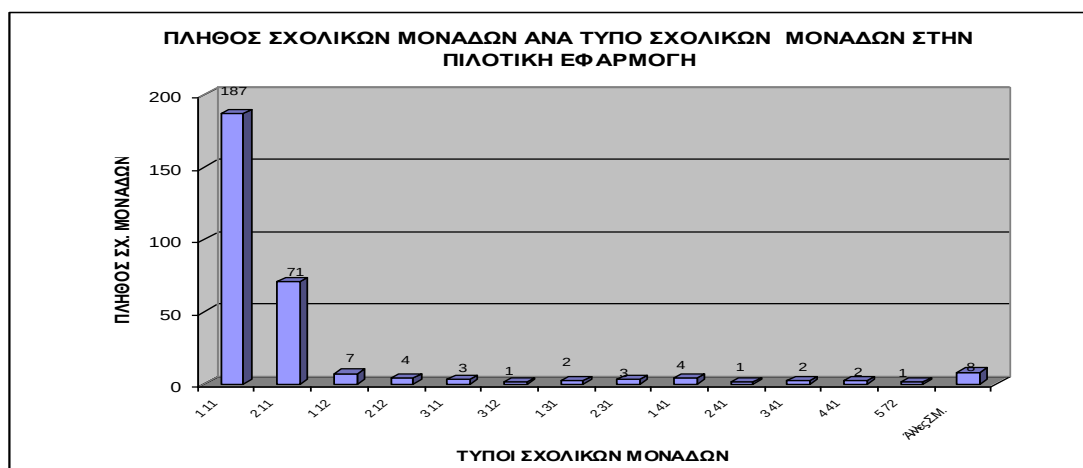
Κωδικός Σχολικής Μονάδας			Τύπος σχολικής μονάδας (περιγραφή)
1	1	1	Γυμνάσιο (πρωινό)
2	1	1	Λύκειο (πρωινό)
1	1	2	Εσπερινό Γυμνάσιο
2	1	2	Εσπερινό Λύκειο
3	1	1	Μικτό (από τάξεις Γυμνασίου και Λυκείου)
3	1	2	Μικτό (από τάξεις εσπερινού Γυμνασίου και Λυκείου)
2	2	1	ΤΕΕ
2	2	2	Εσπερινό ΤΕΕ
1	3	1	Ειδικό Γυμνάσιο
2	3	1	Ειδικό Λύκειο
6	3	1	Άλλη ειδική σχολική μονάδα
1	4	1	Μουσικό Γυμνάσιο
2	4	1	Μουσικό Λύκειο
3	4	1	Τάξεις Μουσικού Γυμνασίου / Λυκείου
4	4	1	Μουσικό Σχολείο
5	7	2	Β' ευκαιρίας
6	6	1	Διαπολιτισμικό
Άλλες Σ.Μ.			Σχολικές μονάδες που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω κατηγορίες

Με βάση την κωδικοποίηση αυτή κατά την πιλοτική εφαρμογή, απαντώνται οι εξής τύποι σχολικών μονάδων με το αντίστοιχο πλήθος (σχολικών μονάδων και επωφελούμενων) (βλέπε Πίνακα 2 και Διαγράμματα 8 και 9).

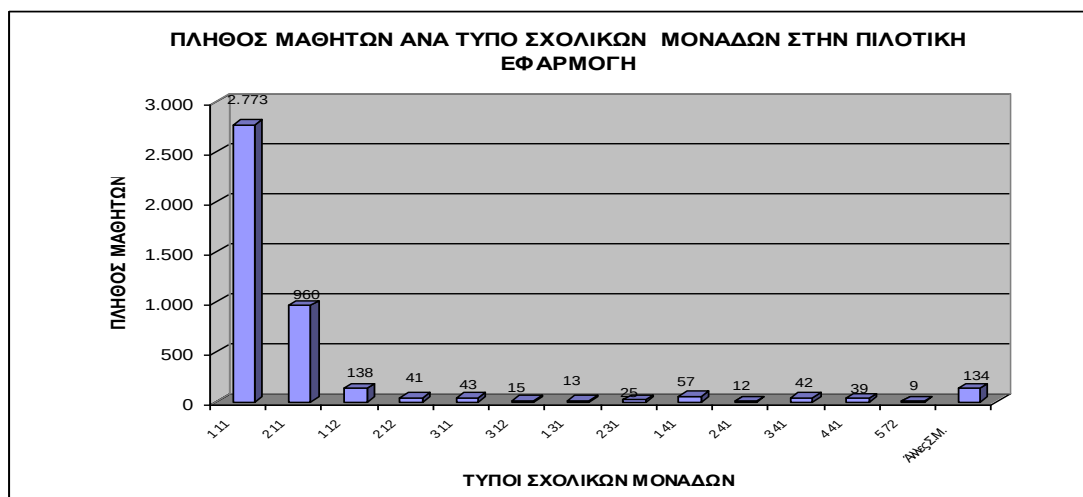
Πίνακας 2

Τύπος Σχολικής Μονάδας			Πιλοτική		
			N Σχ. Μον.	N μαθητών	Μ.Ο Μαθητών/ Σχ. Μον
1	2	3			
1	1	1	187	2.773	15
2	1	1	71	960	14
1	1	2	7	138	20
2	1	2	4	41	10
3	1	1	3	43	14
3	1	2	1	15	15
2	2	1			
2	2	2			
1	3	1	2	13	7
2	3	1	3	25	8
6	3	1			
1	4	1	4	57	14
2	4	1	1	12	12
3	4	1	2	42	21
4	4	1	2	39	20
5	7	2	1	9	9
6	6	1			
Άλλες Σ.Μ.			8	134	17
Σύνολο			296	4.301	15

Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9

Συγκεκριμένα:

- Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **(πρωινό) Γυμνάσιο** (κωδικός: 1.1.1) με 187 σχολικές μονάδες και 2.773 επωφελούμενους.
- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Γενικό (πρωινό) Λύκειο** (κωδικός: 2.1.1) με 71 σχολικές μονάδες και 960 επωφελούμενους.
- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στη φάση αυτή συμμετείχαν 5 Ειδικά Σχολεία με 38 μαθητές/τριες και 1 Σχολείο Β' Ευκαιρίας με 9 μαθητές/τριες.
- Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριών ανά σχολική μονάδα είναι 15. Ειδικότερα, ο τύπος **Γυμνάσιο/Λύκειο –Μουσικό- Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο με 21 μαθητές ανά σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Γυμνάσιο-Ειδικό-Πρωινό** με 7 μαθητές ανά σχολική μονάδα.
- Παρατηρείται ότι στη φάση αυτή 283/296 σχολικές μονάδες λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 13/296 είναι εσπερινές.

3) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Η μεθοδολογία χαρακτηρισμού του περιεχομένου της επιλεχθείσας κεντρικής θεματικής εκάστου δικτύου στηρίζεται στον συνδυασμό των κάτωθι δεκατεσσάρων προσδιοριστικών μεταβλητών:

1. Αγορά εργασίας
2. Τοπική Κοινωνία
3. Περιβάλλον-Ενέργεια
4. Τουρισμός – Αγροτουρισμός
5. Πολιτισμός
6. Επιχειρηματικότητα

7. Συμβουλευτική- Επαγγελματικός & Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός
8. Έρευνα επαγγελμάτων ανά τομέα
9. Επαγγέλματα γενικά
10. Τεχνολογία
11. Ανάπτυξη Προσωπικών Επαγγελματικών Δεξιοτήτων
12. Φύλο
13. Κοινωνικές Ανισότητες
14. Άλλο

Συγκεκριμένα, η ομάδα έργου του αναδόχου προέβη στον χαρακτηρισμό της κεντρικής θεματικής εκάστου δικτύου προσδιορίζοντας με βάση τις ανωτέρω μεταβλητές πρώτον, την κύρια στόχευση και δεύτερον, τη συμπληρωματική στόχευση της.

Πίνακας 3

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	42	700
2	24	364
3		
4	10	152
5	5	139
6	11	138
7	38	514
8	34	553
9	123	1.664
10		
11	4	45
12		
13	5	32
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	296	4.301

Πίνακας 4

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	10	225
2	72	937
3		
4		
5	5	72
6	10	197
7	15	202
8	9	105
9		
10	5	110
11	4	68
12		
13		
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	130	1.916

1. Κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων

- ➡ Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Επαγγέλματα Γενικά** (123 Σχ. Μον & 1.664 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (42 Σχ. Μον & 700 Επωφελούμενοι), και **Έρευνα Επαγγελμάτων ανά τομέα** (34 Σχ. Μον & 553 Επωφελούμενοι).

2. Συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων

- ➡ Συμπληρωματική ή επικουρική στόχευση της κεντρικής θεματικής έχουμε σε 130 σχολικές μονάδες και 1.916 επωφελούμενους

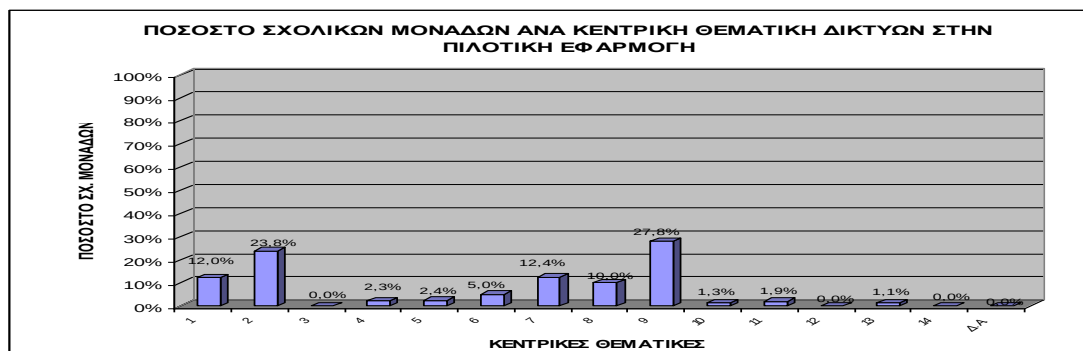
- ➡ Μεγάλη συγκέντρωση επωφελομένων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Τοπική Κοινωνία** (72 Σχ. Μον & 937 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (10 Σχ. Μον & 223 Επωφελούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελομένων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων² για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στα διαγράμματα 10,11 και 12.

Πίνακας 5

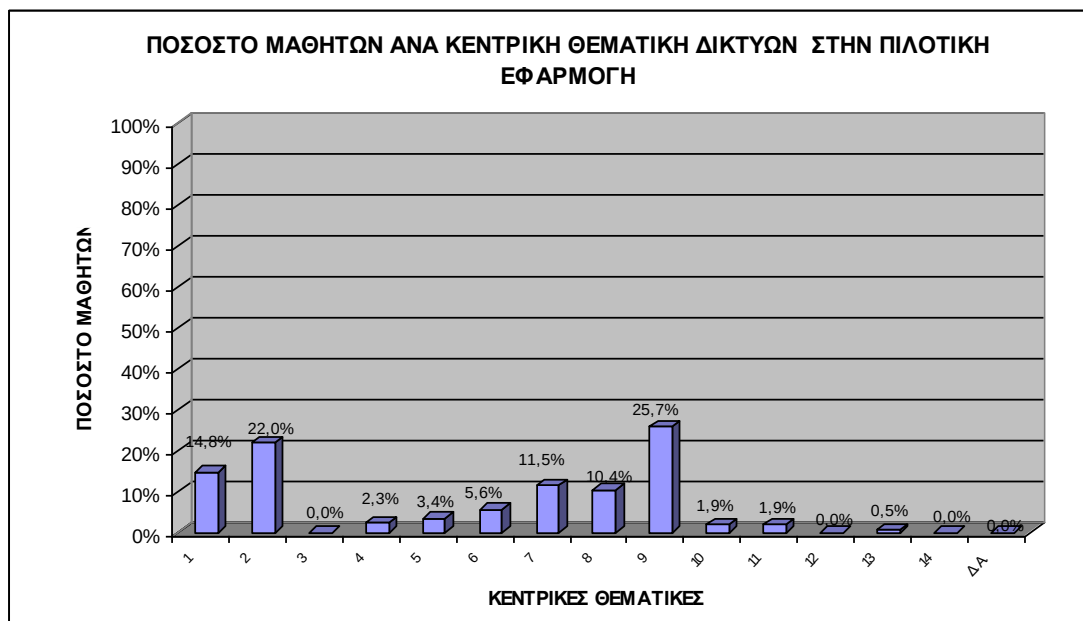
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	12,0%	14,8%
2	23,8%	22,0%
3	0,0%	0,0%
4	2,3%	2,3%
5	2,4%	3,4%
6	5,0%	5,6%
7	12,4%	11,5%
8	10,0%	10,4%
9	27,8%	25,7%
10	1,3%	1,9%
11	1,9%	1,9%
12	0,0%	0,0%
13	1,1%	0,5%
14	0,0%	0,0%
Δ.Α.	0,0%	0,0%
Σύνολο	100%	100%

Διάγραμμα 10

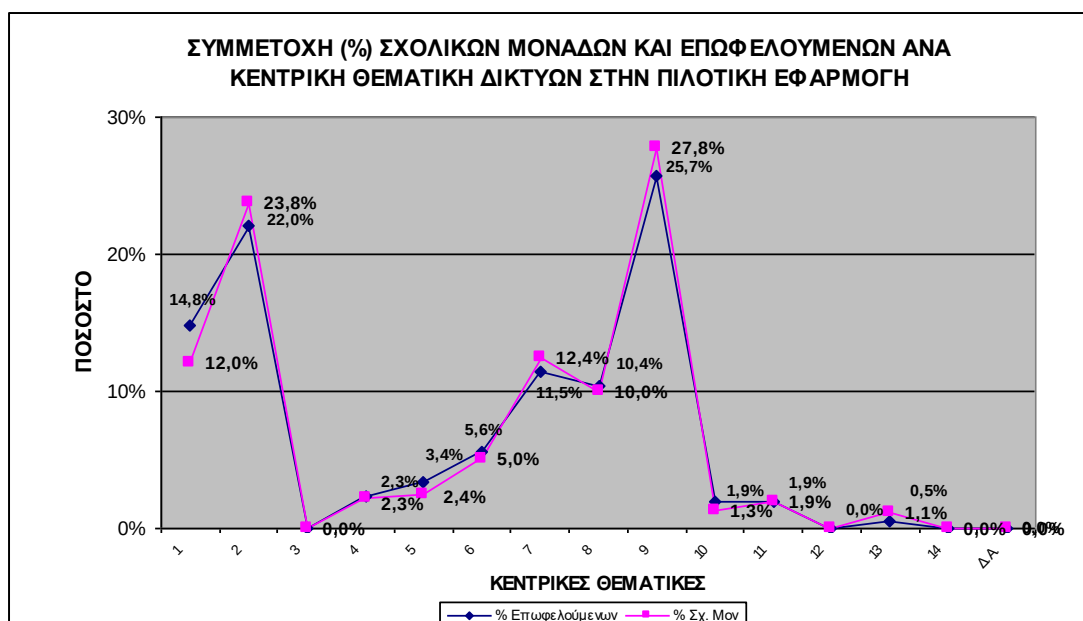

² Συγκεκριμένα, αποδόθηκε διπλάσια βαρύτητα στην κύρια στόχευση από ό,τι στη συμπληρωματική.

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- ➡ Οι κατηγορίες των κεντρικών θεματικών που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τις σχολικές μονάδες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (27,8%), 2) Τοπική Κοινωνία (23,8%) και 3) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (12,4%).

- Οι κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τους επωφελούμενους μαθητές/τριες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (25,7%), 2) Τοπική Κοινωνία (22%) και 3) Αγορά Εργασίας (14,8%).
- Αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των ποσοστών συμμετοχής των επωφελούμενων σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριων παρατηρούνται στις εξής κατηγορίες: α)Αγορά εργασίας (-2,7%), β) Επαγγέλματα γενικά (2,1%), γ)Τοπική κοινωνία (1,7%) και δ) Πολιτισμός (-1%).
- Οι αρνητικές διαφορές ίσως εκφράζουν το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών στις κεντρικές θεματικές που επιλέχτηκαν, ενώ οι θετικές διαφορές των ποσοστών μάλλον εκφράζουν το αντίθετο, δηλαδή, ενώ μεγάλο ποσοστό σχολικών μονάδων επέλεξαν τις συγκεκριμένες θεματικές η ανταπόκριση των μαθητών/τριών ήταν μικρότερη αναλογικά.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Η **Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής** στους μαθητές των σχολείων είναι μια από τις σημαντικότερες δράσεις του έργου. Για πρώτη φορά, Ειδικοί Συμβουλευτικής (επιστήμονες με μεταπτυχιακές σπουδές, κυρίως, στη Σχολική Ψυχολογία ή στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό εντάχθηκαν σε Μητρώο που συγκροτήθηκε για αυτό το σκοπό στο Π.Ι.) προσέφεραν εξατομικευμένες υπηρεσίες Συμβουλευτικής - ομαδικά και ατομικά - σε μαθητές μέσα στα σχολεία τους.

Τα προγράμματα Συμβουλευτικής **εφαρμόστηκαν** στα ακόλουθα Δίκτυα:

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4	3
Κεντρική Μακεδονία	8	5
Δυτική Μακεδονία	5	3
Θεσσαλία	4	1
Ήπειρος	3	0
Ιόνια Νησιά	3	2
Δυτική Ελλάδα	5	4
Στερεά Ελλάδα	5	4
Πελοπόννησος	5	3
Αττική	10	8
Βόρειο Αιγαίο	4	2
Νότιο Αιγαίο	5	0
Κρήτη	4	1
Σύνολο	65	36

4.1.1.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Επιτυχής χαρακτηρίζεται μέσα από τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου, η **τήρηση της μαθητοκεντρικής μεθόδου εργασίας** στην εκπόνηση των δραστηριοτήτων των Δικτύων.

Επίσης, ένας από τους βασικότερους στόχους του Προγράμματος ήταν η **ανάπτυξη κομβικών δεξιοτήτων** στους μαθητές. Από τις εκθέσεις αξιολόγησης προέκυψε ότι οι επωφελούμενοι μαθητές καλλιέργησαν σε ικανοποιητικό βαθμό τις εξής δεξιότητες:

- **α) προγραμματισμού και οργάνωσης δραστηριοτήτων** (σχεδιασμός δράσης, καταμερισμός εργασίας, υλοποίηση των δραστηριοτήτων, οργάνωση ημερίδων κ.λ.π.)
- **β) τήρησης χρονοδιαγράμματος** μέσα στο οποίο όλες οι ομάδες εργασίας προσπάθησαν και κατάφεραν με επιτυχία να ολοκληρώσουν τη δουλειά τους,
- **γ) αυτόνομης εργασίας και εργασίας σε ομάδες**, καθώς όλες οι ομάδες έκαναν καταμερισμό της εργασίας τους, συνεργάστηκαν άψογα και ανταποκρίθηκαν καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί στο έργο που ανέλαβαν,
- **δ) επικοινωνιακές δεξιότητες**, μέσα από την επικοινωνία με εκπροσώπους φορέων, τη διεξαγωγή συνεντεύξεων, την εποικοδομητική συνεργασία σε επίπεδο σχολείου και σε επίπεδο Δικτύου,
- **ε) αξιοποίησης της βιβλιογραφίας και του διαδικτύου** ως ανεξάντλητη πηγή πληροφόρησης και
- **ζ) σύνθεσης επιμέρους ευρημάτων και πορισμάτων** στο πλαίσιο της διερεύνησης των συνιστάμενων θεματικών ενοτήτων για τη συνολική παρουσίαση του κεντρικού θέματος που επεξεργάστηκαν.

Άλλα ποιοτικά στοιχεία σε σχέση με την λειτουργία των δικτύων :

- Η **ισοβαρής ενεργός συμμετοχή** των μαθητών δεν ήταν στα περισσότερα Δίκτυα ικανοποιητική. Υπήρξαν κάποιοι μαθητές που συμμετείχαν λιγότερο από κάποιους άλλους συμμαθητές τους στις εργασίες της ομάδας τους.
- Οι μαθητές κατάφεραν σε μικρό βαθμό να τηρήσουν το **χρονοδιάγραμμα** του **σχολείου** τους· διάφοροι παράγοντες, όπως αλλαγές στη διεκπεραίωση των προγραμματισμένων σχολικών δραστηριοτήτων, εκλογές, διακοπές Πάσχα,

υποχρεώσεις των μαθητών (προετοιμασία τους για τους διαγωνισμούς του σχολείου τους, για τις τελικές εξετάσεις, για την εξέτασή τους σε ξένη γλώσσα, αθλητικοί αγώνες κ.ά), ανέτρεψαν τα δεδομένα, άλλοτε σε μεγαλύτερο και άλλοτε σε μικρότερο βαθμό.

- Τόσο οι μαθητές, όσο και οι καθηγητές τους έμειναν σε μεγάλο βαθμό πιστοί στον **προϋπολογισμό** του **σχολείου** τους.
- Η **επικοινωνία** των σχολείων με τους Συντονιστές Δικτύων και τους Συμβούλους Δικτύων κρίνεται από τους συμμετέχοντες στα Δίκτυα ικανοποιητική. Λίγες ήταν οι περιπτώσεις, όπου κάποιοι Διευθυντές σχολείων και κάποιοι καθηγητές δεν συνέβαλαν στη διαμόρφωση θετικού κλίματος συνεργασίας με τους Συντονιστές και τους Συμβούλους.
- Η υλοποίηση της αρχικής σκέψης, τα Δίκτυα να φέρουν κοντά μαθητές σχολείων των νησιών που είναι απομακρυσμένα και αποκομμένα μεταξύ τους, προσέκρουσε σε αξεπέραστες δυσκολίες που αφορούν στις ακτοπλοϊκές συνδέσεις και στις καιρικές συνθήκες. Τα Δίκτυα που συγκροτήθηκαν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου περιελάμβαναν όσο το δυνατόν περισσότερα νησιά «αναμειγνύοντας» τους δύο Νομούς: Κυκλάδων και Δωδεκανήσου. Η σύγχρονη τεχνολογία και συγκεκριμένα η **τηλεδιάσκεψη** των σχολείων βοήθησε στην επίτευξη στόχων των Δικτύων αυτών. Η **εμπειρία** ήταν πρωτόγνωρη και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με τη χρήση και την αξιοποίηση των συνθηκών που διαμορφώνουν τα ηλεκτρονικά μέσα σε αντίστοιχες παιδαγωγικές διαδικασίες. Το τελικό συμπέρασμα κατά την άποψη των στελεχών του Π.Ι. από την εμπειρία της χρήσης της τηλεδιάσκεψης, για τους σκοπούς των Δικτύων, ήταν θετική και μπορεί να αποτελέσει πάγια τακτική, τόσο για το Αιγαίο, όσο και άλλες περιοχές της χώρας μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα επικοινωνίας. Βασική προϋπόθεση και πρόταση του Έργου είναι να εξοπλιστούν τα σχολεία με την κατάλληλη **υλικοτεχνική υποδομή** και να επεκταθεί η εφαρμογή της τηλεδιάσκεψης σε ποικίλες δραστηριότητες των σχολείων, γεγονός που τυγχάνει πολύχρονης εφαρμογής σε πολλές χώρες του κόσμου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Οι βασικοί στόχοι που τέθηκαν στα προγράμματα Συμβουλευτικής στα Δίκτυα, μέσα από την αλληλεπίδραση Συμβούλων – μαθητών, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις, αλλά, σε γενικές γραμμές, αφορούν σε θέματα **αυτογνωσίας, λήψης απόφασης, μετάβασης, πληροφόρησης** και αναλύονται στους εξής επιμέρους στόχους:

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές θέματα που συνδέονται με την προσωπική τους ταυτότητα και τη σχέση τους με τους «άλλους» (αυτοεικόνα – ετεροεικόνα).
- Να μάθουν να εκφράζουν γνήσιες και αυθεντικές προσωπικές επιθυμίες, όνειρα, συναισθήματα.
- Να μπορέσουν να διακρίνουν τα στοιχεία και τις παραμέτρους που τους περιορίζουν, τους δεσμεύουν και τους οδηγούν σε ασυνεπείς με τον εαυτό τους αποφάσεις.
- Να ενισχυθούν μέσα από την αλληλεπίδραση με την ομάδα και να απελευθερώσουν το δυναμικό τους.
- Να αναπτύξουν κώδικες συμπεριφοράς και συναναστροφής, όπως και γενικότερες κοινωνικές δεξιότητες.
- Να μάθουν να αναγνωρίζουν τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες και τις αξίες τους.
- Να αποκτήσουν θετικές βιωματικές εμπειρίες κοινωνικοποίησης μέσα από την ομαδική μέθοδο, ώστε να διαχειρίζονται καλύτερα την προσωπική και κοινωνική τους ζωή.
- Να μάθουν να θέτουν στόχους και να σχεδιάζουν τα στάδια υλοποίησής τους.
- Να μάθουν να διαχωρίζουν τις δικές τους επιθυμίες από αυτές των «σημαντικών άλλων», ώστε να κάνουν επιλογές ζωής και εργασίας που εναρμονίζονται με τις δικές ανάγκες.
- Να μάθουν να προσεγγίζουν κριτικά τις πληροφορίες, είτε αυτές αφορούν τον εαυτό τους, είτε τον περιβάλλοντα κόσμο.
- Να αποδεκτούν ότι η αυτογνωσία και η κοινωνιογνωσία τους δίνουν το βασικό πρόσθετο προσόν να περνούν δημιουργικά τα μεταβατικά στάδια, όποιον τομέα της ζωής τους και αν αφορούν αυτά.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους βοηθούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η μετάβαση από μια γνωστή και οικεία κατάσταση σε μια καινούργια.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι μπορούν να είναι ενεργοί και να αναπτύσσουν το δυναμικό που διαθέτουν με υπευθυνότητα και αισιοδοξία.

Οι **τεχνικές** που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, εντάσσονται κυρίως:

- Στις συνθήκες της **προσωποκεντρικής προσέγγισης** (ενσυναίσθηση, γνησιότητα, αυθεντικότητα, σεβασμός, άνευ όρων αποδοχή των άλλων)

- Στις αρχές των **ομάδων συνάντησης** (encounter groups): σπάσιμο πάγου, ενσυναισθητική ακρόαση, επεξεργασία θεμάτων στο εδώ και τώρα κ.ό.

Αποτελέσματα προγραμμάτων συμβουλευτικής

Με βάση τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου, το στενό χρονικό πλαίσιο των προγραμμάτων Συμβουλευτικής του Έργου λειτούργησε περιοριστικά ως προς το εύρος των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και τη δυνατότητα μετα-παρακολούθησης (follow up). Παρόλα αυτά και σύμφωνα πάντα με τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου:

- Η Συμβουλευτική διαδικασία συνέβαλε στην εμβάθυνση των σχέσεων των μαθητών μεταξύ τους και στη δημιουργία ομαδικού πνεύματος.
- Οι μαθητές βίωσαν την προσφορά υπηρεσιών Συμβουλευτικής ως «δώρο» που τους προσφέρθηκε ανάμεσα στις τόσες υποχρεώσεις τους. Οι ώρες της Συμβουλευτικής ήταν ώρες «συνάντησης» παρά γνωστικών απαιτήσεων, όπως έχουν συνηθίσει. Τα αποτελέσματα της χαλάρωσης και της συναισθηματικής συνεύρεσης των παιδιών είναι πρόδηλα στην ψυχική τους ισορροπία.
- Οι μαθητές ανακάλυψαν τα δυνατά τους σημεία και έδειξαν πίστη στις ικανότητές τους.
- Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς των μαθητών είδαν στην πράξη τα αποτελέσματα της Παροχής υπηρεσιών Συμβουλευτικής και μπορούν να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές για τη γενίκευση του θεσμού.
- Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η εφαρμογή των προγραμμάτων Συμβουλευτικής σε απομακρυσμένα σχολεία, όπου η ανάγκη για προσοχή, φροντίδα, ενημέρωσης και τόνωσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών είναι ακόμη μεγαλύτερη.

4.1.2. Α' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Στο πλαίσιο της Α' διευρυμένης εφαρμογής του Έργου συγκροτήθηκαν **78 Δίκτυα - Προγράμματα** σε όλη τη χώρα, κατά το διάστημα Δεκεμβρίου 2004 – Ιουνίου 2005 με την Υπουργική Απόφαση 134518/Γ7 26.11.04. Η παρουσίαση της ανάλυσης γίνεται πρώτα σε επίπεδο περιφέρειας και εν συνεχεία σε επίπεδο χώρας.

4.1.2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προγράμματα Επαγγελματικού προσανατολισμού

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται ανά περιφέρεια το πλήθος των δικτύων, των σχολικών μονάδων, των επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών καθώς και το σύνολο των επωφελούμενων.

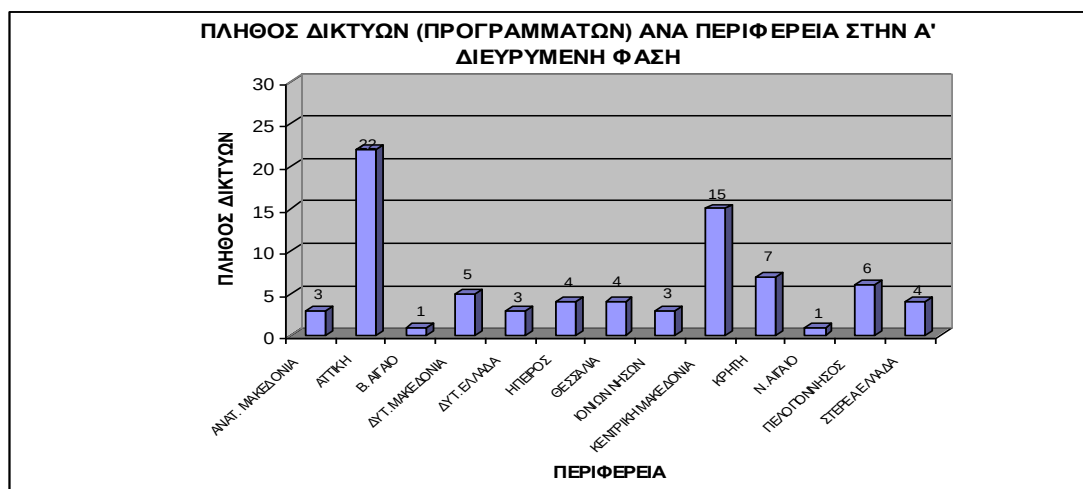
Πίνακας 1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Α' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΟΥ				
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	3	9	50	88	138
ΑΤΤΙΚΗ	22	92	547	781	1.328
Β. ΑΙΓΑΙΟ	1	5	29	21	50
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5	22	121	168	289
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	3	13	123	177	300
ΗΠΕΙΡΟΣ	4	12	70	82	152
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4	13	83	154	237
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	3	11	74	123	197
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	15	64	406	633	1.039
ΚΡΗΤΗ	7	27	175	282	457
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	1	5	22	23	45
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	6	22	94	206	300
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	4	18	98	156	254
ΣΥΝΟΛΟ	78	313	1.892	2.894	4.786

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια στην Α' Διευρυμένη εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 1

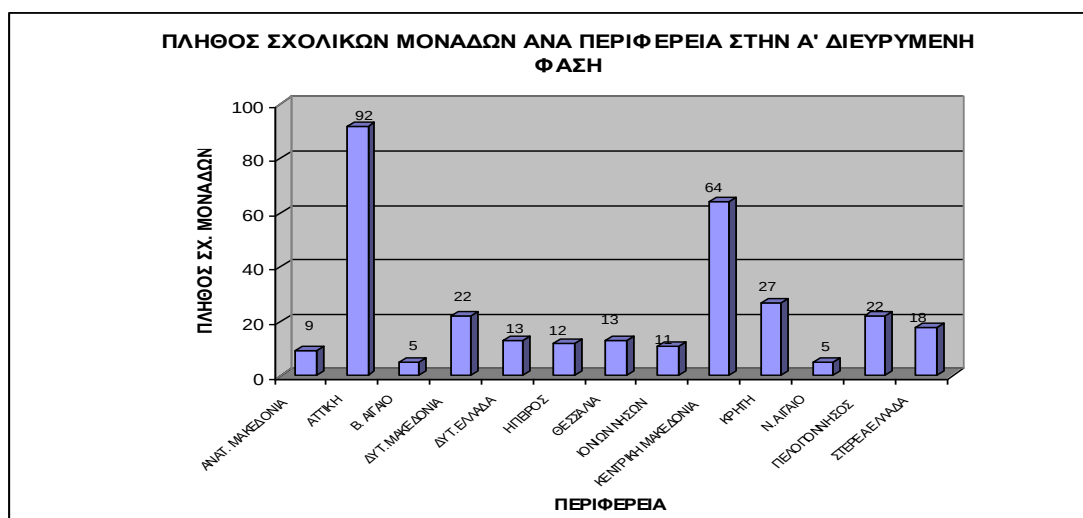
Συγκεκριμένα:

- Κατά την Α' Διευρυμένη εφαρμογή συνολικά συγκροτήθηκαν 78 δίκτυα (προγράμματα).
- Η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες όπου υπάρχουν μεγάλα αστικά κέντρα, όπως η Αττική με 22 δίκτυα και η Κεντρική Μακεδονία με 15.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των δικτύων κυμαίνεται από 1 έως 7.

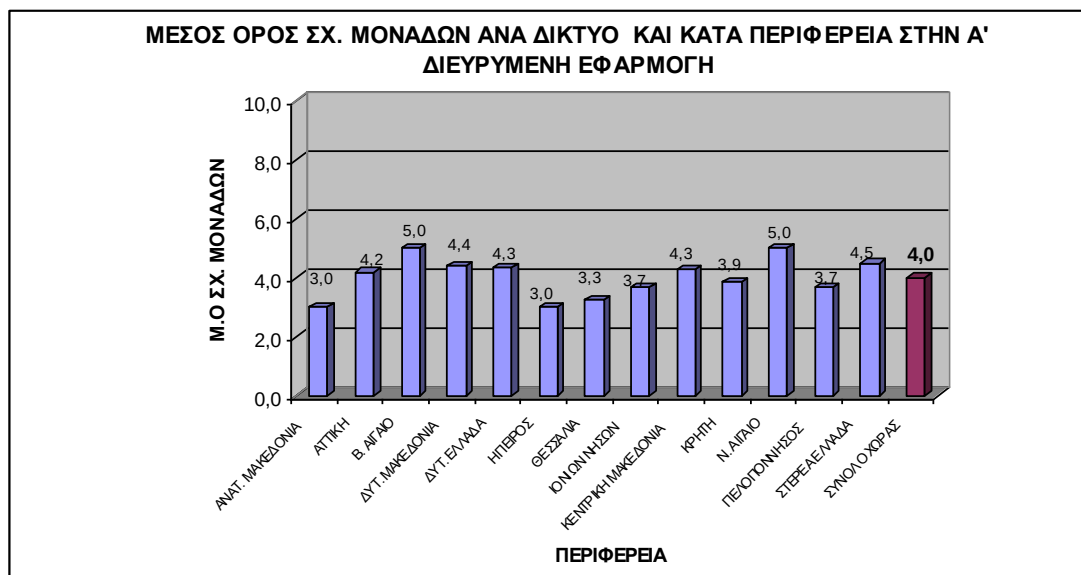
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια στην Α' Διευρυμένη εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

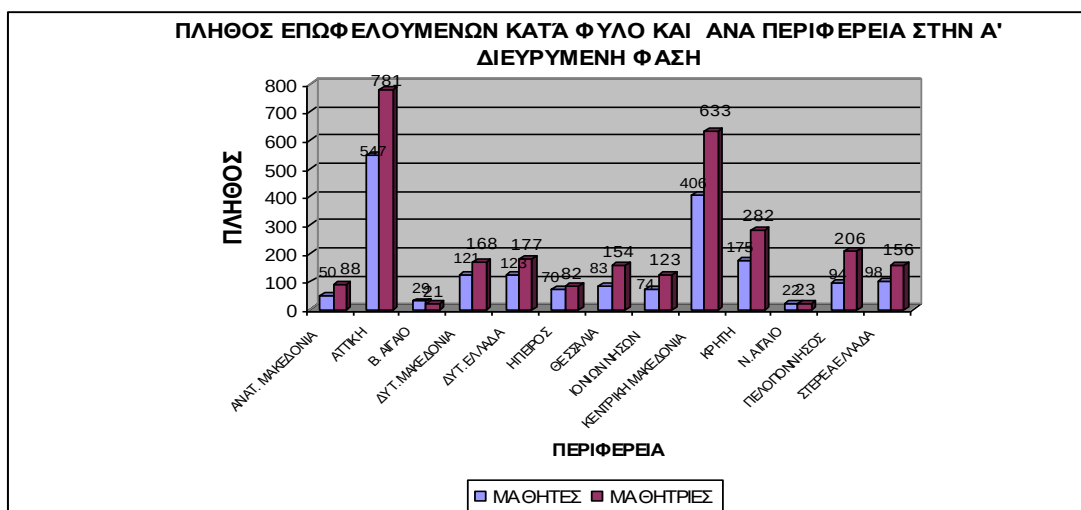
Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 313.
- Σε γενικές γραμμές και κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Αττικής με 92 σχολικές μονάδες και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 64.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των σχολικών μονάδων κυμαίνεται από 5 έως 27.
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο 4 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Βορείου και Νοτίου Αιγαίου με 5 σχολικές μονάδες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας με 3 σχολικές μονάδες.

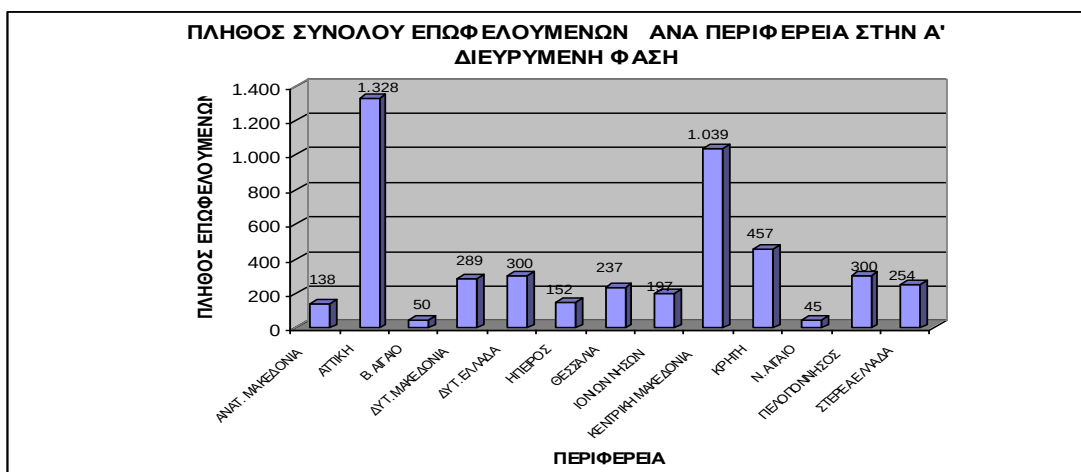
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 4,5 & 6 απεικονίζεται το πλήθος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια στη Α' Διευρυμένη εφαρμογή.

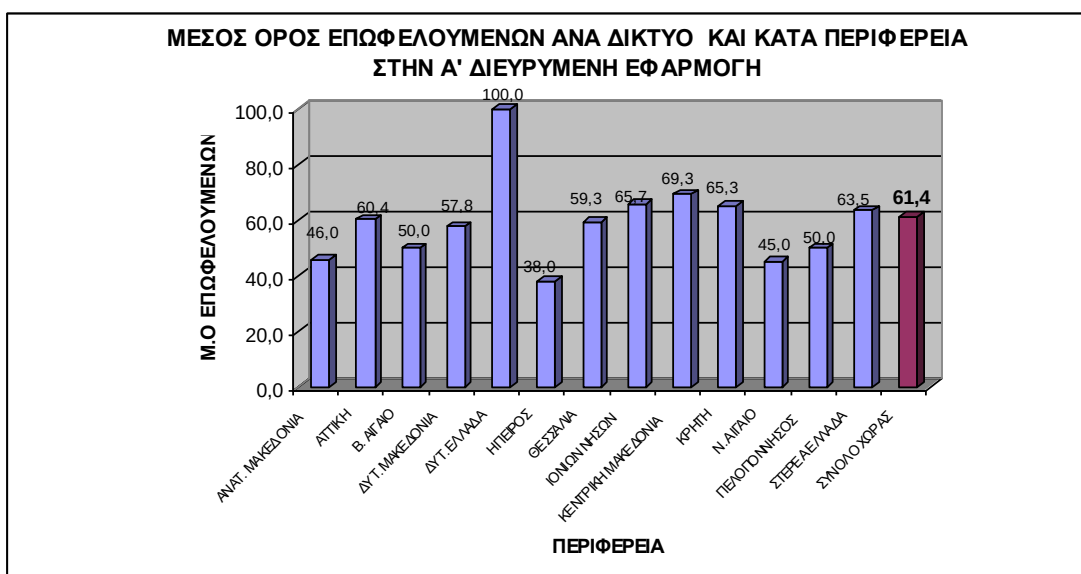
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελομένων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 4.786.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Αττικής με 1.328 επωφελομένους (781 μαθήτριες και 547 μαθητές) και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 1.039 (633 μαθήτριες και 406 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο 61,4 μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 100 μαθητές/τριες ανά δίκτυο και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Ηπείρου με 38 μαθητές/τριες ανά δίκτυο.

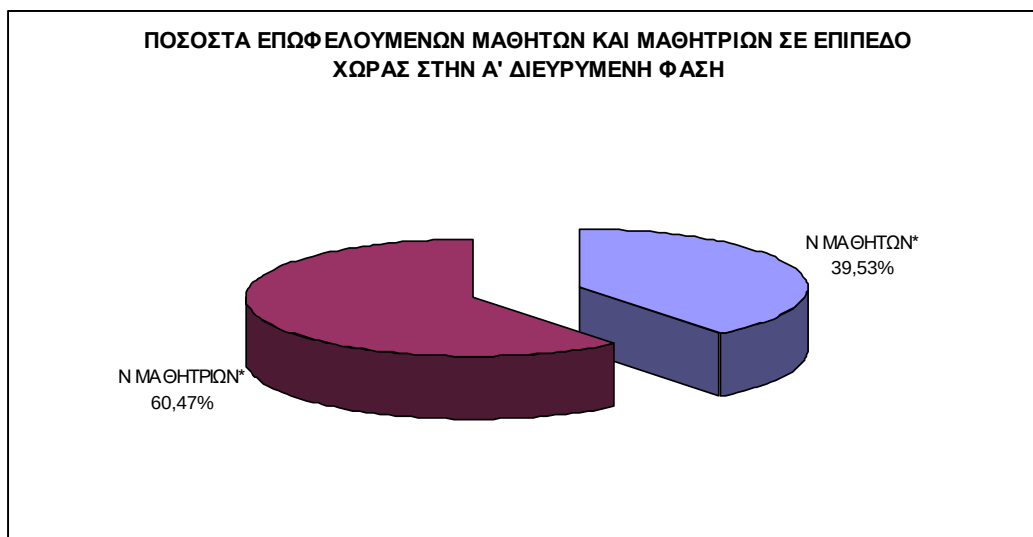
Β) ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σε επίπεδο χώρας παρουσιάζονται τα ποσοστά επωφελομένων μαθητών και μαθητριών, οι τύποι των σχολικών μονάδων και η ανάλυση των κεντρικών θεματικών των δικτύων – προγραμμάτων.

1) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στα δίκτυα – προγράμματα.

Διάγραμμα 7

Συγκεκριμένα:

- ➡ Η σχέση επωφελούμενων μαθητών- μαθητριών είναι σε βάρος των μαθητών. Το πλήθος των επωφελούμενων μαθητριών καταλαμβάνει το 60,47% του συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 39,53%, ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από αυτό των μαθητριών.

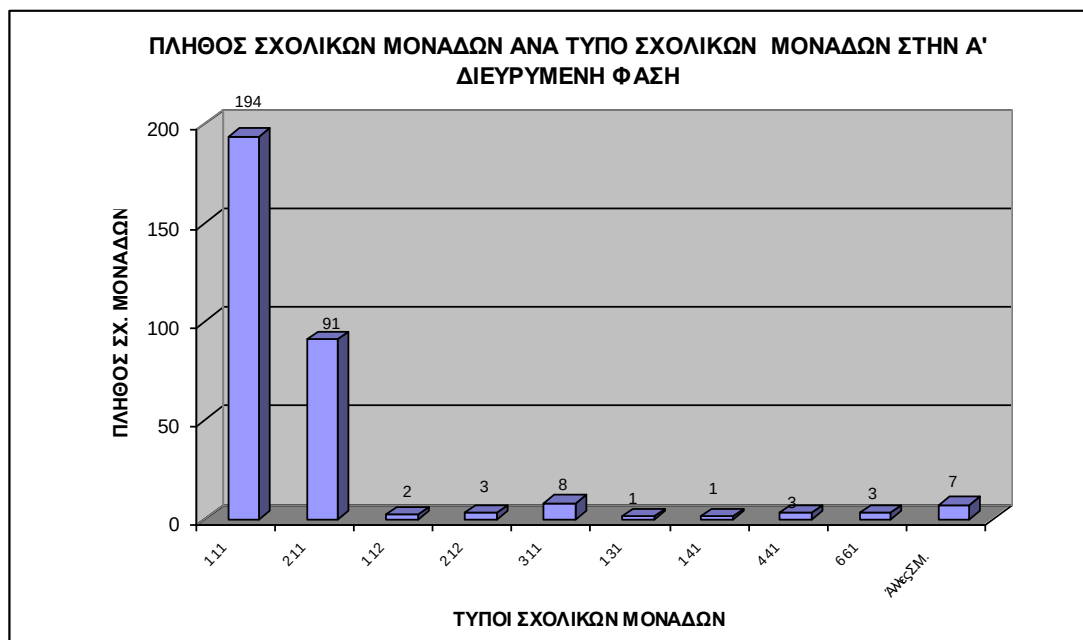
2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η κατανομή των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην πρώτη διευρυμένη φάση εφαρμογής του έργου, σύμφωνα με την κατηγορίες που επεξηγήθηκαν στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση, παρουσιάζεται στον κάτωθι Πίνακα, καθώς και στα διαγράμματα 8 και 9.

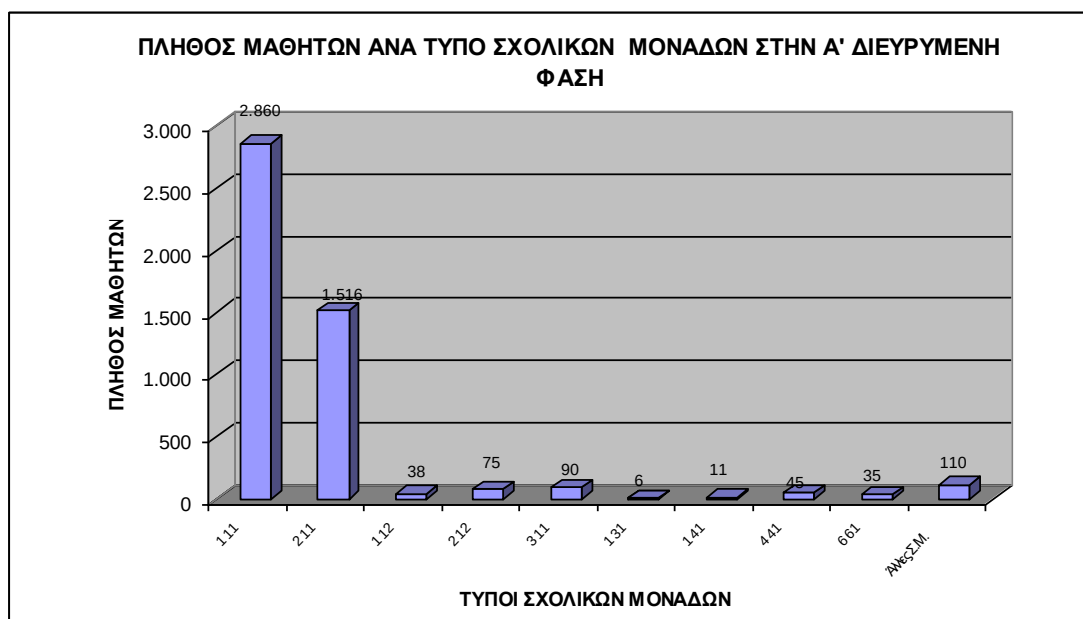
Πίνακας 2

Τύπος Σχολικής Μονάδας			Α΄ φάση		
			N Σχ. Μον.	N μαθητών	Μ.Ο Μαθητών/ Σχ. Μον
1	2	3			
1	1	1	194	2.860	15
2	1	1	91	1.516	17
1	1	2	2	38	19
2	1	2	3	75	25
3	1	1	8	90	11
3	1	2			
2	2	1			
2	2	2			
1	3	1	1	6	6
2	3	1			
6	3	1			
1	4	1	1	11	11
2	4	1			
3	4	1			
4	4	1	3	45	15
5	7	2			
6	6	1	3	35	12
Άλλες Σ.Μ.			7	110	16
Σύνολο			313	4.786	15

Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9

Συγκεκριμένα:

- Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **Γυμνάσιο Γενικό Προϊνό** με 194 σχολικές μονάδες και 2.860 επωφελούμενους.

- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Λύκειο Γενικό Πρωινό** με 91 σχολικές μονάδες και 1.516 επωφελούμενους.
- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στη φάση αυτή συμμετέχουν 4 Ειδικά Σχολεία με 56 μαθητές/τριες και κανένα Σχολείο Β' Ευκαιρίας.
- Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριων ανά σχολική μονάδα είναι 15. Ειδικότερα, ο τύπος **Λύκειο-Γενικό-Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο 25 μαθητές/σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Γυμνάσιο-Ειδικό-Πρωινό** με 7 μαθητές/σχολική μονάδα.
- Παρατηρείται ότι στη φάση αυτή 301/313 σχολικές μονάδες λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 12/313 είναι εσπερινές.

3) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Εφαρμόζοντας την ίδια μεθοδολογία που παρουσιάστηκε στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση του έργου, προκύπτουν τα εξής όσον αφορά τις επλεχθείσες κεντρικές θεματικές των δικτύων:

Πίνακας 3

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Α' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	61	1.162
2	14	142
3	3	14
4	19	289
5	5	42
6	5	125
7	44	638
8	26	296
9	89	1.335
10	19	226
11	24	425
12	4	92
13		
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	313	4.786

Πίνακας 4

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Α' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	24	334
2	84	1.362
3		
4		
5	14	131
6		
7	11	183
8	15	219
9	7	208
10		
11	10	138
12		
13	4	32
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	169	2.607

Συγκεκριμένα:

1. Κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

- ➡ Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις εξής κατηγορίες της κεντρικής θεματικής: **Επαγγέλματα Γενικά** (89 Σχ. Μον & 1.335 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (61 Σχ. Μον & 1.162 Επωφελούμενοι)

2. Συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

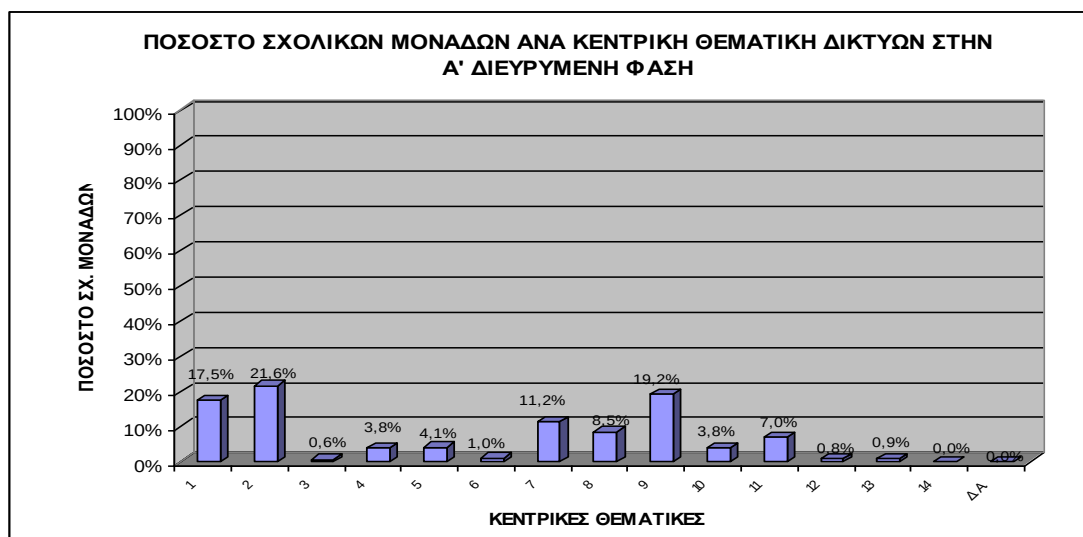
- ➡ Παρουσία συμπληρωματικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής έχουμε σε 196 σχολικές μονάδες και 2.607 επωφελούμενους
- ➡ Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Τοπική Κοινωνία** (84 Σχ. Μον & 1.362 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (24 Σχ. Μον & 334 Επωφελούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στα διαγράμματα 10,11 και 12.

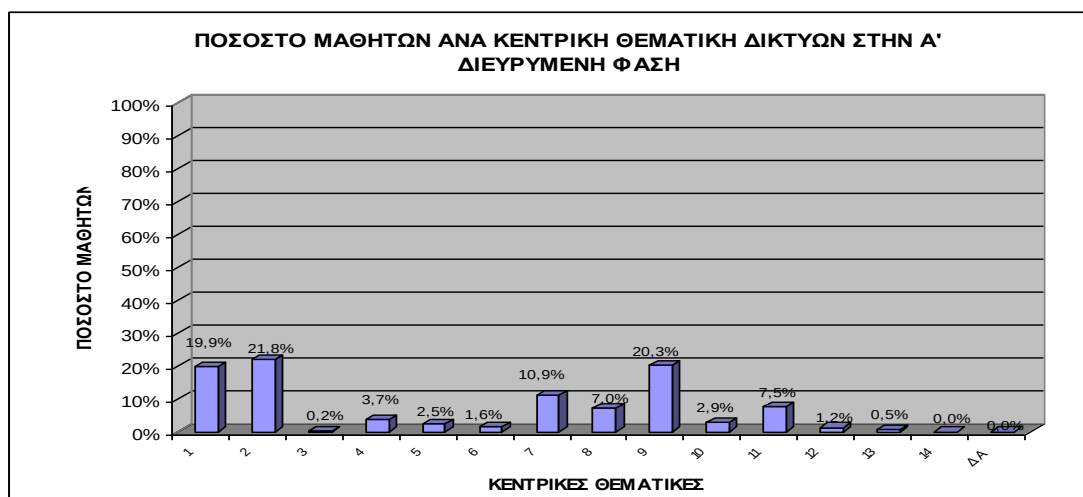
Πίνακας 5

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Α΄φάση	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	17,5%	19,9%
2	21,6%	21,8%
3	0,6%	0,2%
4	3,8%	3,7%
5	4,1%	2,5%
6	1,0%	1,6%
7	11,2%	10,9%
8	8,5%	7,0%
9	19,2%	20,3%
10	3,8%	2,9%
11	7,0%	7,5%
12	0,8%	1,2%
13	0,9%	0,5%
14	0,0%	0,0%
Δ.Α.	0,0%	0,0%
Σύνολο	100%	100%

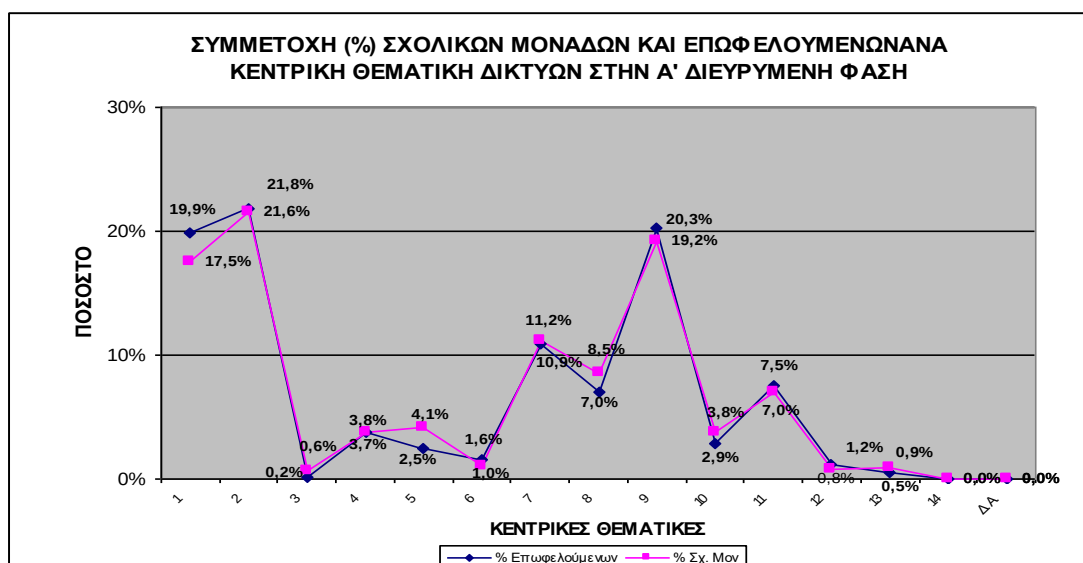
Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- Οι κατηγορίες της κεντρικής θεματικής που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τις σχολικές μονάδες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (27,8%), 2) Τοπική Κοινωνία (23,8%) και 3) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (12,4%).
- Οι κατηγορίες της κεντρικής θεματικής που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τους επωφελούμενους μαθητές/τριες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (25,7%), 2) Τοπική Κοινωνία (22%) και 3) Αγορά Εργασίας (14,8%).
- Αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των ποσοστών συμμετοχής των επωφελούμενων σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριων παρατηρούνται στις εξής κατηγορίες κεντρικής θεματικής: α)Αγορά εργασίας (-2,7%), β) Επαγγέλματα γενικά (2,1%), γ)Τοπική κοινωνία (1,7%) και δ) Πολιτισμός (-1%).
- Οι αρνητικές διαφορές ίσως εκφράζουν το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών στις θεματικές που επιλέχτηκαν, ενώ οι θετικές διαφορές των ποσοστών μάλλον εκφράζουν το αντίθετο, δηλαδή, ενώ μεγάλο ποσοστό σχολικών μονάδων επέλεξαν τις συγκεκριμένες θεματικές η ανταπόκριση των μαθητών/τριών ήταν μικρότερη αναλογικά.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα προγράμματα συμβουλευτικής που υλοποιήθηκαν στη Ά φάση της Διευρυμένης Εφαρμογής του έργου.

Α' ΦΑΣΗ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	3	1
Κεντρική Μακεδονία	15	12
Δυτική Μακεδονία	5	3
Θεσσαλία	4	1
Ήπειρος	4	1
Ιόνια Νησιά	3	1
Δυτική Ελλάδα	3	2
Στερεά Ελλάδα	4	1
Πελοπόννησος	6	1
Αττική	22	21
Βόρειο Αιγαίο	1	1
Νότιο Αιγαίο	1	0
Κρήτη	7	1
Σύνολο	78	46

Παρατηρείται ότι τα περισσότερα προγράμματα συμβουλευτικής υλοποιήθηκαν στην περιφέρεια Αττικής 21/46, καθώς και στην περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας με 12/46 Προγράμματα Συμβουλευτικής.

4.1.2.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Στη φάση αυτή, σύμφωνα με αναφορές των συντελεστών του έργου, σημαντικά στοιχεία που πρέπει να αναφερθεί είναι τα εξής:

- Οι μαθητές/μαθήτριες Δικτύων στα οποία συμμετείχαν **Ειδικά Σχολεία** ωφελήθηκαν πάρα πολύ από την αλληλεπίδραση που δημιουργήθηκε με μαθητές/ριες των Ειδικών Σχολείων. Ειδικότερα, τα παιδιά κατανόησαν πως τόσο τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, όσο και οι γονείς τους έχουν ανάγκες και ενδιαφέροντα που ταυτίζονται με τις αντίστοιχες ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των υπολοίπων.

- Αξιοσημείωτη επίσης είναι η ευκαιρία που δόθηκε σε κάποια σχολεία που βρίσκονταν σε **απομακρυσμένες** και σε ορισμένες περιπτώσεις, **υπανάπτυκτες** περιοχές να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Για να μπορέσουν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που δημιουργεί η απόσταση μεταξύ των νησιών ο Συντονιστής του Δικτύου Νικόλαος Κωστής με τον Σύμβουλο Α. Τζιμογιάννη (καθηγητή Παν. Αιγαίου) ανέπτυξαν ειδικό μαθησιακό περιβάλλον χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης e-Class που διατίθεται από την ακαδημαϊκή σύμπραξη Gunet. Πρόταση από όλους του εμπλεκόμενους ήταν η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των σύγχρονων Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών από τα σχολεία των απομακρυσμένων νησιών της Δωδεκανήσου. Για το λόγο αυτό συναποφάσισαν να παραμείνει ανοικτή η πλατφόρμα και να εμπλουτίζεται με υλικό κάθε νέα σχολική χρονιά.

Εκτός των άλλων, οι μαθητές/μαθήτριες είχαν ενεργό ρόλο στην υλοποίηση των Προγραμμάτων των Δικτύων και ανέπτυξαν βασικές ικανότητες όπως:

- ικανότητα συνεργασίας σε επίπεδο ομάδας,
- ικανότητα εργασίας σε ατομικό επίπεδο,
- ικανότητα αναζήτησης στοιχείων τόσο από το διαδίκτυο, όσο και από άλλες πηγές πληροφόρησης (Ο.Α.Ε.Δ., Κ.Π.Α., εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, βιομηχανικές μονάδες, εργοστάσια, άλλοι χώροι εργασίας κ.λ.π.),
- ικανότητα αξιοποίησης νέων τεχνολογιών (για την καταγραφή στοιχείων, την παρουσίαση εργασιών τους σε ημερίδες σχολείων και Δικτύου),
- ικανότητα στοχοθεσίας και αναθεώρησης στόχων σε έκτακτες περιπτώσεις,
- ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και λήψης αποφάσεων κ.λ.π.

Τέλος, ας σημειωθεί ότι πολλοί είναι οι εκπαιδευτικοί που σημειώνουν ότι είναι υπέρ της λειτουργίας του Προγράμματος. Θεωρούν, όμως, ότι λόγω της δυσκολίας εξεύρεσης ελεύθερου χρόνου από τους/τις μαθητές/μαθήτριες θα πρέπει το Πρόγραμμα να αποτελεί μέρος του ωρολόγιου προγράμματος του σχολείου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Οι Ειδικοί Συμβουλευτικής, που συμμετείχαν στην Α' φάση της Διευρυμένης εφαρμογής, κάνοντας μία **αποτίμηση των Προγραμμάτων** Συμβουλευτικής και μέσα από τις εκθέσεις αξιολόγησής του Π.Ι. φαίνεται να θεωρούν πολύ σημαντική την ευκαιρία που τους δόθηκε να συνεργαστούν με μαθητές/μαθήτριες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε δημόσια σχολεία. Μάλιστα, καταθέτουν ότι ενώ στην αρχή οι μαθητές/μαθήτριες φάνηκαν διστακτικοί/ές για την ανάπτυξη μιας σχέσης συνεργασίας μαζί τους, μετά από προσπάθεια ενθάρρυνσής τους η προσέλευσή τους στα συμβουλευτικά Προγράμματα ήταν αθρόα. Πολλοί/ες, λοιπόν, ήταν οι μαθητές/μαθήτριες που εκδήλωσαν την επιθυμία να συμμετέχουν σε ομαδικά Προγράμματα Συμβουλευτικής και αρκετοί, επίσης, αυτοί/αυτές που ζήτησαν από τον/την Ειδικό Συμβουλευτικής συνάντηση για ατομική συμβουλευτική. Τα θέματα που απασχολούσαν τα παιδιά ήταν σχετικά με:

- α) άγχος εξετάσεων,
- β) προβλήματα διαπροσωπικών σχέσεων,
- γ) προβλήματα διατροφής,
- δ) αυτοεικόνα – αυτοεκτίμηση και
- ε) λήψη απόφασης

Από τα Προγράμματα, λοιπόν, της Α' φάσης της Διευρυμένης εφαρμογής σε Γυμνάσια και Λύκεια όλης της χώρας διαπιστώθηκε πως οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτής της ηλικίας τόσο στην σχολική, όσο και στην εξωσχολική τους ζωή είναι τόσο μεγάλες που καθιστούν απαραίτητη την ύπαρξη ανάλογων Προγραμμάτων στα σχολεία. Ως εκ τούτου, ο ρόλος του Συμβούλου στα σχολεία κρίνεται πολύ σημαντικός ώστε να πρέπει άμεσα να ενταχθεί σ' αυτά.

4.1.3. Β' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η εφαρμογή, τελικά, αφορά στην υλοποίηση **126 Δικτύων - Προγραμμάτων** σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, κατά το διάστημα Δεκεμβρίου 2005 – Ιουνίου 2006. Η παρουσίαση της ανάλυσης γίνεται πρώτα σε επίπεδο περιφέρειας και εν συνεχεία σε επίπεδο χώρας.

4.1.3.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προγράμματα Επαγγελματικού προσανατολισμού

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται ανά περιφέρεια το πλήθος των δικτύων, των σχολικών μονάδων, των επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών καθώς και το σύνολο των επωφελούμενων.

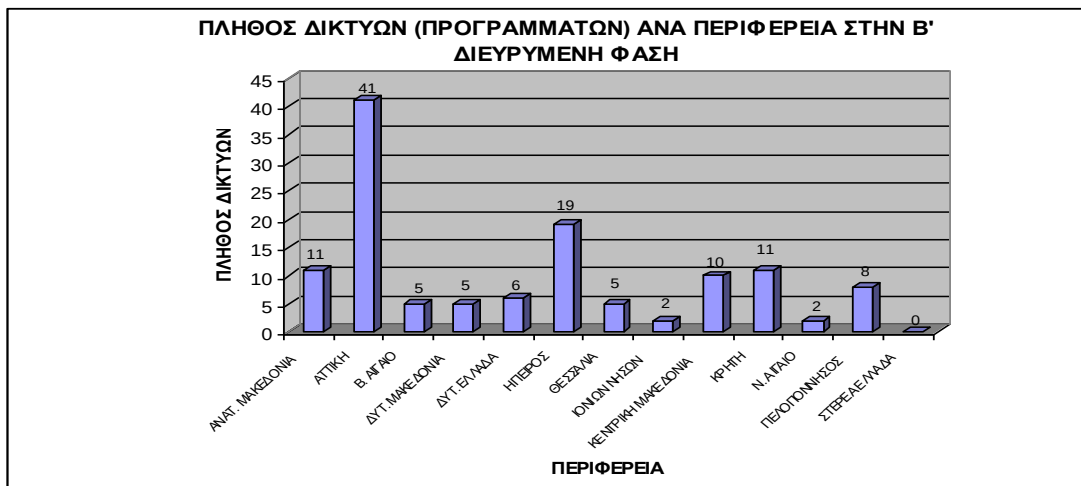
Πίνακας 1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Β' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΟΥ				
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	11	33	209	280	489
ΑΤΤΙΚΗ	41	144	999	1.372	2.372
Β. ΑΙΓΑΙΟ	5	18	129	126	255
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5	21	75	94	169
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	6	27	176	287	463
ΗΠΕΙΡΟΣ	19	57	386	432	818
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	5	23	173	158	331
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	2	11	49	119	167
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	10	45	288	423	711
ΚΡΗΤΗ	11	42	340	424	764
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	2	8	56	55	111
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	8	35	279	311	590
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	125	464	3.159	4.081	7.240

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια στην Β' Διευρυμένη εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 1

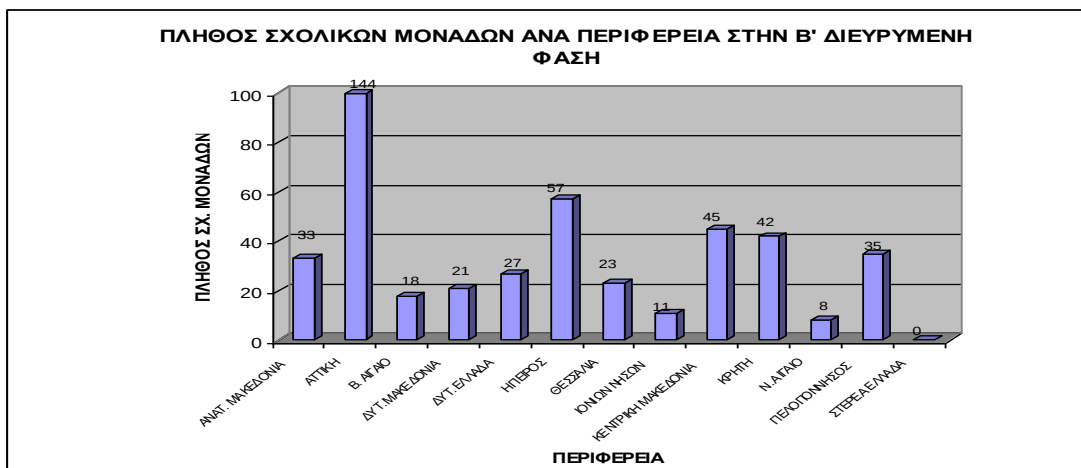
Συγκεκριμένα:

- Στη φάση αυτή συγκροτήθηκαν 126 δίκτυα (προγράμματα).
- Η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες όπου υπάρχουν μεγάλα αστικά κέντρα, όπως η Αττική με 41 δίκτυα και η Ήπειρος με 19.
- Στις υπόλοιπες περιφέρειες το πλήθος των δικτύων κυμαίνεται από 0 έως 11.

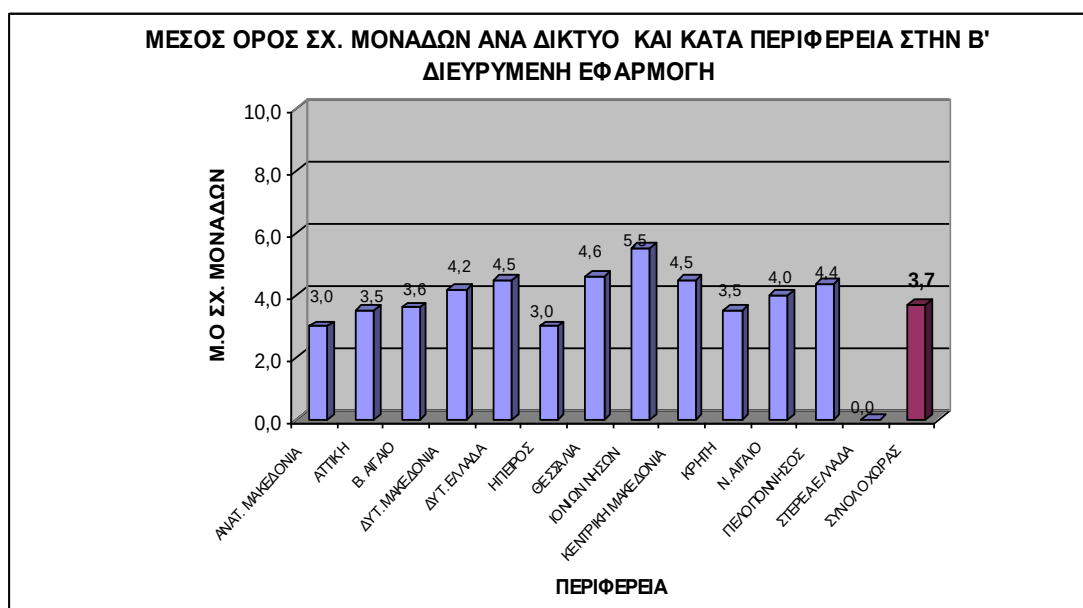
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

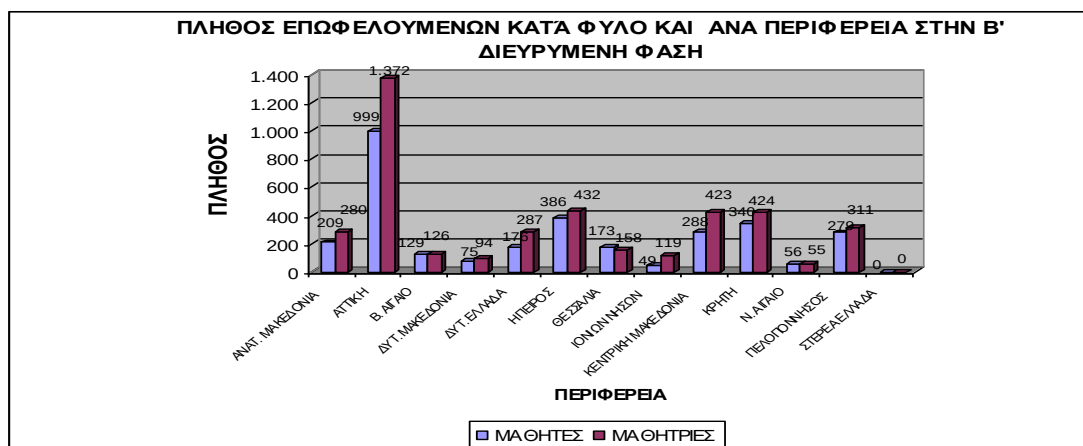
Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 464.
- Σε γενικές γραμμές και κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Αττικής με 144 σχολικές μονάδες και στην περιφέρεια της Ηπείρου με 57.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των σχολικών μονάδων κυμαίνεται από 0 έως 45.
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο 3,7 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Ιονίων Νήσων με 5,5 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Ηπείρου και Ανατ. Μακεδονίας με 3 μαθητές/τριες ανά δίκτυο.

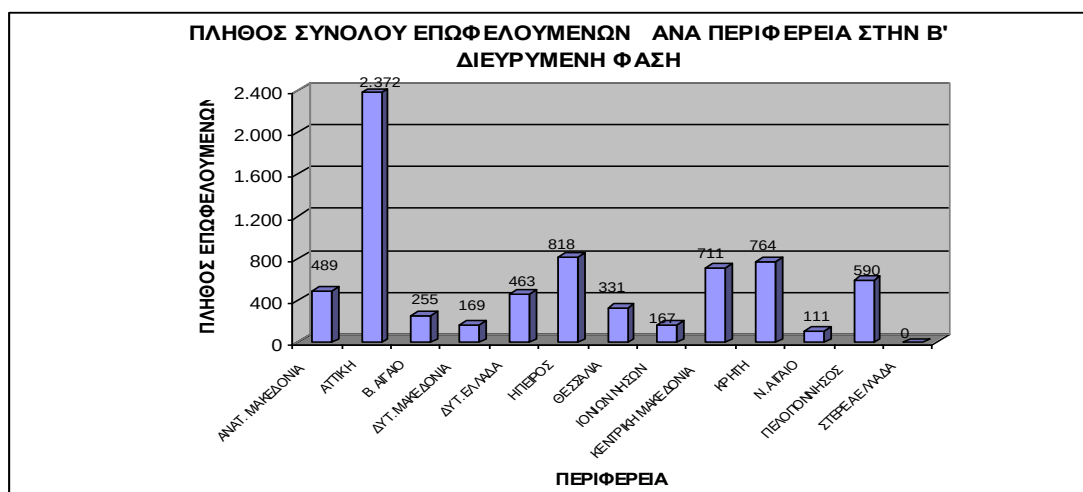
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 4,5 & 6 απεικονίζεται το πλήθος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια στη πιλοτική εφαρμογή.

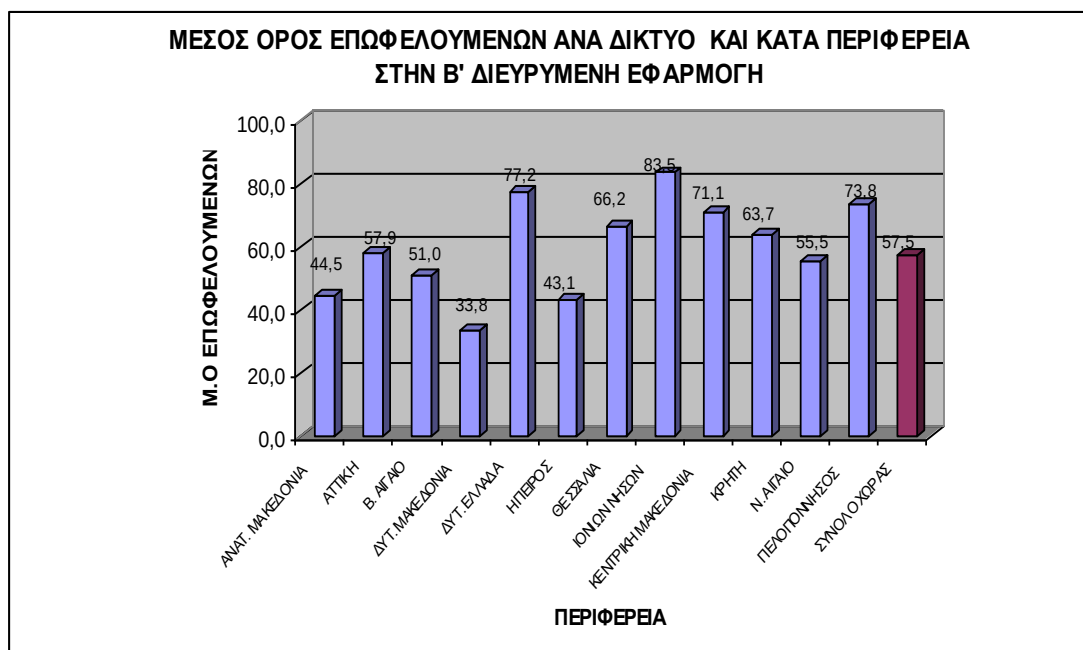
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελομένων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 7.240.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Αττικής με 2.372 επωφελομένους (999 μαθήτριες και 1.372 μαθητές) και στην περιφέρεια της Ηπείρου με 818 (432 μαθήτριες και 386 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο 57,5 μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Ιονίων Νήσων με 83,5 μαθητές/τριες ανά δίκτυο και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με 33,8 μαθητές/τριες ανά δίκτυο.

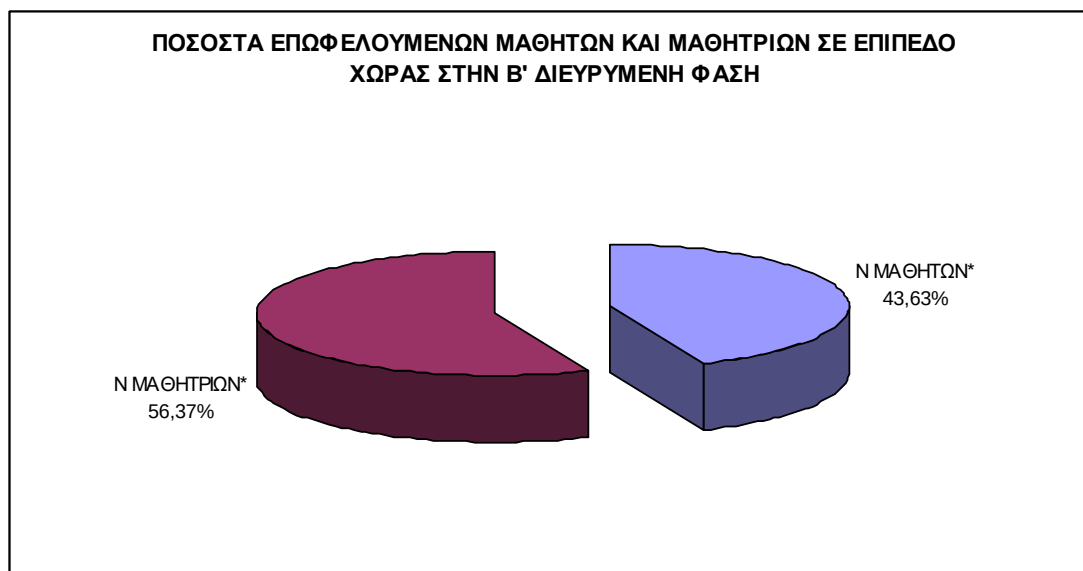
B) ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σε επίπεδο χώρας παρουσιάζονται τα ποσοστά επωφελομένων μαθητών και μαθητριών, οι τύποι των σχολικών μονάδων και η ανάλυση των κεντρικών θεματικών των δικτύων – προγραμμάτων.

1) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στα δίκτυα – προγράμματα.

Διάγραμμα 7

Συγκεκριμένα:

- Η σχέση επωφελομένων μαθητών- μαθητριών είναι σε βάρος των μαθητών. Το πλήθος των επωφελομένων μαθητριών καταλαμβάνει το 56,37% του

συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 43,63%, ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από αυτό των μαθητριών.

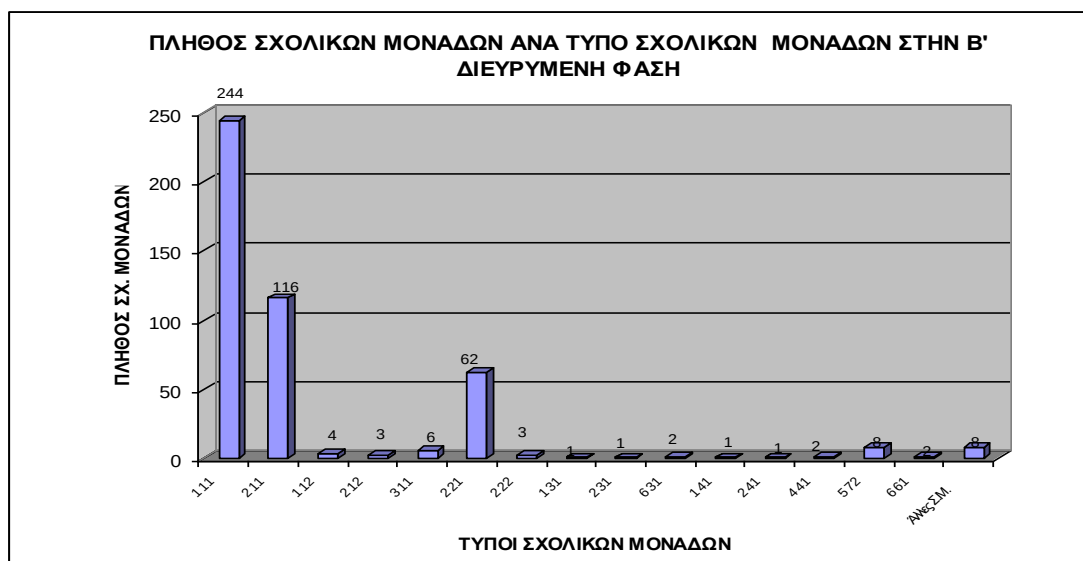
2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η κατανομή των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην πρώτη διευρυμένη φάση εφαρμογής του έργου, σύμφωνα με την κατηγορίες που επεξηγήθηκαν στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση, παρουσιάζεται στον κάτωθι Πίνακα, καθώς και στα διαγράμματα 8 και 9.

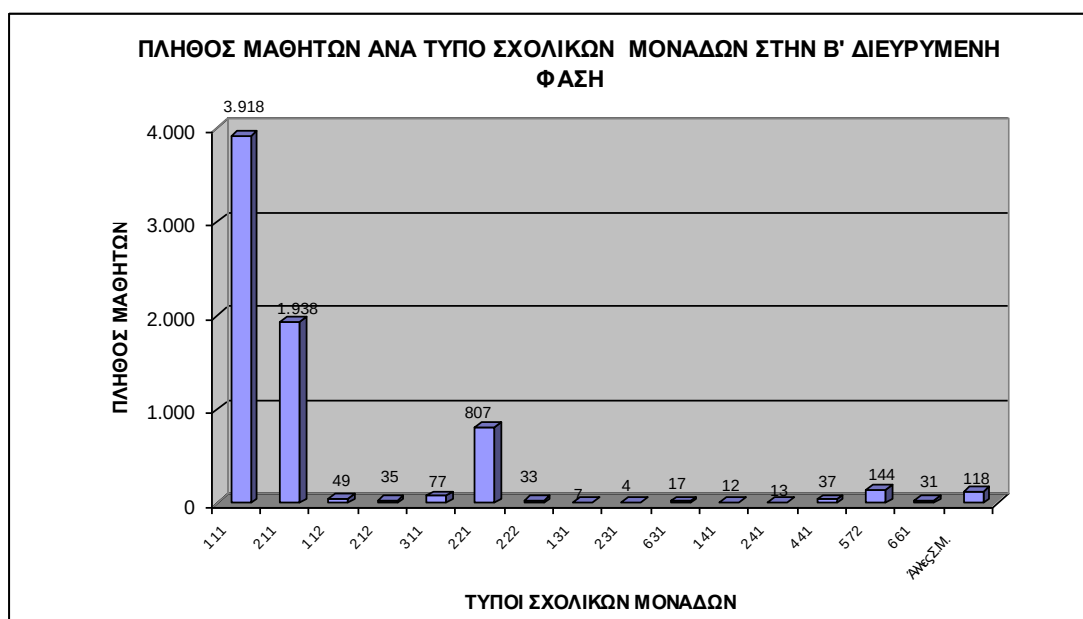
Πίνακας 2

Τύπος Σχολικής Μονάδας			Β' φάση		
			N Σχ. Μον.	N μαθητών	Μ.Ο Μαθητών/ Σχ. Μον
1	2	3			
1	1	1	244	3.918	16
2	1	1	116	1.938	17
1	1	2	4	49	12
2	1	2	3	35	12
3	1	1	6	77	13
3	1	2			
2	2	1	62	807	13
2	2	2	3	33	11
1	3	1	1	7	7
2	3	1	1	4	4
6	3	1	2	17	9
1	4	1	1	12	12
2	4	1	1	13	13
3	4	1			
4	4	1	2	37	19
5	7	2	8	144	18
6	6	1	2	31	16
Άλλες Σ.Μ.			8	118	15
Σύνολο			464	7.240	16

Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9

Συγκεκριμένα:

- Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **Γυμνάσιο Γενικό Πρωινό** με 244 σχολικές μονάδες και 3.918 επωφελούμενους.
- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Λύκειο Γενικό Πρωινό** με 116 σχολικές μονάδες και 1.938 επωφελούμενους.
- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων

αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στη φάση αυτή συμμετέχουν 4 Ειδικά Σχολεία με 28 μαθητές/τριες και 8 Σχολεία Β' Ευκαιρίας με 144 μαθητές/τριες.

- ➡ Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριων ανά σχολική μονάδα είναι 16. Ειδικότερα, ο τύπος **Γυμνάσιο-Λύκειο –Μουσικό- Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο 19 μαθητές/σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Λύκειο -Ειδικό-Πρωινό** με 4 μαθητές/σχολική μονάδα.
- ➡ Παρατηρείται ότι στη φάση αυτή 443/464 σχολικές μονάδες λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 21/296 είναι εσπερινές.

3) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Εφαρμόζοντας την ίδια μεθοδολογία που παρουσιάστηκε στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση του έργου, προκύπτουν τα εξής όσον αφορά τις επιλεχθείσες κεντρικές θεματικές των δικτύων:

Πίνακας 3

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Β' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	52	763
2	11	191
3	15	271
4	12	152
5	5	102
6	10	109
7	86	1.518
8	72	1.054
9	186	2.828
10		
11	9	164
12		
13		
14		
Δ.Α.	6	88
Σύνολο	464	7.240

Πίνακας 4

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Β' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	16	292
2	131	2.092
3	3	78
4	3	63
5	6	116
6	3	70
7	10	153
8	7	70
9	7	88
10	16	230
11	7	111
12	14	158
13	3	34
14	4	51
Δ.Α.	6	88
Σύνολο	236	3.694

Αναλυτικότερα:

1. Κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων

- ➡ Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Επαγγέλματα Γενικά** (186 Σχ. Μον & 2.828 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (42 Σχ. Μον & 700

Επωφελοούμενοι), και **Συμβουλευτική- Επαγγελματικός & Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός** (86 Σχ. Μον & 1.518 Επωφελοούμενοι).

2. Συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

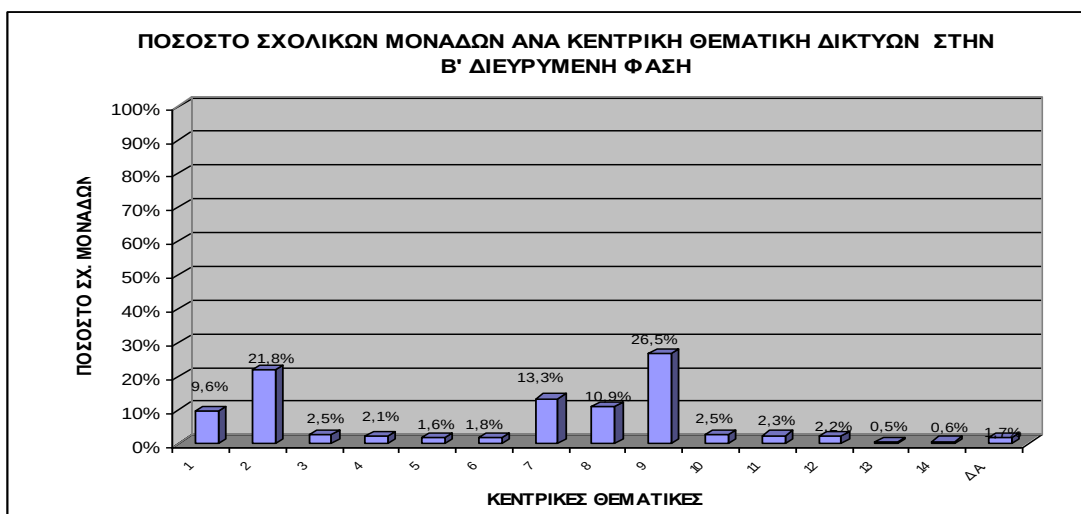
- Παρουσία συμπληρωματικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής έχουμε σε 236 σχολικές μονάδες και 3.694 επωφελοούμενους
- Μεγάλη συγκέντρωση επωφελοούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Τοπική Κοινωνία** (131 Σχ. Μον & 2.092 Επωφελοούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (16 Σχ. Μον & 292 Επωφελοούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελοούμενων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στα διαγράμματα 10,11 και 12.

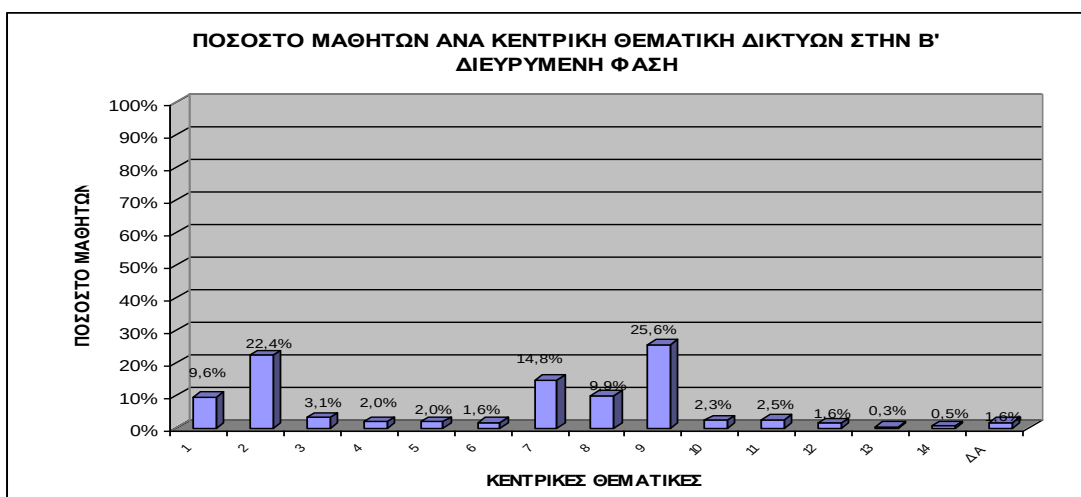
Πίνακας 5

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Β' φάση	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	9,6%	9,6%
2	21,8%	22,4%
3	2,5%	3,1%
4	2,1%	2,0%
5	1,6%	2,0%
6	1,8%	1,6%
7	13,3%	14,8%
8	10,9%	9,9%
9	26,5%	25,6%
10	2,5%	2,3%
11	2,3%	2,5%
12	2,2%	1,6%
13	0,5%	0,3%
14	0,6%	0,5%
Δ.Α.	1,7%	1,6%
Σύνολο	100%	100%

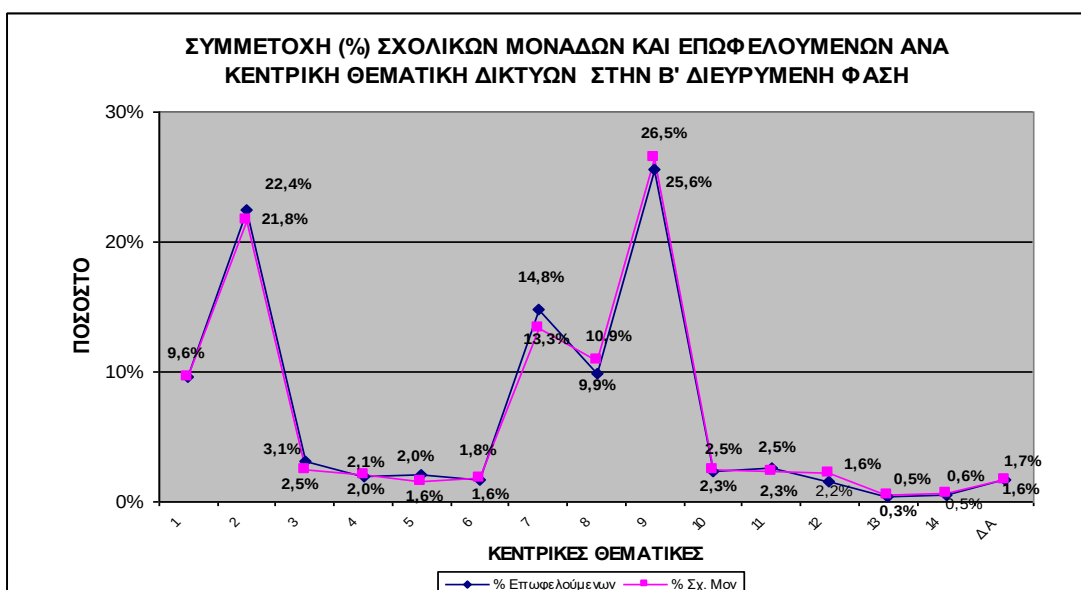
Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- Οι κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τις σχολικές μονάδες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (26,5%), 2) Τοπική Κοινωνία (21,8%) και 3) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (13,3%).
- Οι κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τους επωφελούμενους μαθητές/τριες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (25,6%), 2) Τοπική Κοινωνία (22,4%) και 8) Έρευνα επαγγελματών ανά τομέα (14,8%).
- Αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των ποσοστών συμμετοχής των επωφελούμενων σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριων παρατηρούνται στις εξής κατηγορίες: α) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (-1,5%), β) Επαγγέλματα γενικά (0,9%), γ) Τοπική κοινωνία (-0,7%) και δ) Έρευνα επαγγελματών ανά τομέα (1%).
- Οι αρνητικές διαφορές ίσως εκφράζουν το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών στις θεματικές που επιλέχτηκαν, ενώ οι θετικές διαφορές των ποσοστών μάλλον εκφράζουν το αντίθετο, δηλαδή, ενώ μεγάλο ποσοστό σχολικών μονάδων επέλεξαν τις συγκεκριμένες θεματικές η ανταπόκριση των μαθητών/τριών ήταν μικρότερη αναλογικά.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα προγράμματα συμβουλευτικής που υλοποιήθηκαν στη Β' φάση της Διευρυμένης Εφαρμογής του έργου.

Β' ΦΑΣΗ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	11	8
Κεντρική Μακεδονία	10	8
Δυτική Μακεδονία	5	0
Θεσσαλία	5	0
Ήπειρος	19	7
Ιόνια Νησιά	2	2
Δυτική Ελλάδα	6	6
Στερεά Ελλάδα	0	0
Πελοπόννησος	8	6
Αττική	40	34
Βόρειο Αιγαίο	5	2
Νότιο Αιγαίο	2	0
Κρήτη	12	5
Σύνολο	125	78

Παρατηρείται ότι τα περισσότερα προγράμματα συμβουλευτικής υλοποιήθηκαν στην περιφέρεια Αττικής: 34/78.

4.1.3.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Στόχοι του Προγράμματος στην φάση αυτή της Διευρυμένης Εφαρμογής ήταν:

- η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας τόσο σε επίπεδο σχολικής μονάδας, όσο και σε επίπεδο Δικτύου,
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων ενεργούς συμμετοχής στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την υλοποίηση του Προγράμματος, αλλά και των επιμέρους δραστηριοτήτων,
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας με τοπικούς οικονομικούς παράγοντες και διάφορους φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για τη συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν στην τοπική αγορά εργασίας,

- η απόκτηση γνώσεων και εμπειριών μέσα από την οργάνωση, προγραμματισμό και υλοποίηση μιας δραστηριότητας,
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας για την παρουσίαση των ευρημάτων και πορισμάτων σε ημερίδες μπροστά σε κοινό,
- η απόκτηση εμπειριών και γνώσης σύνθεσης επιμέρους πορισμάτων στο πλαίσιο διερεύνησης μιας συνισταμένης θεματικών ενοτήτων και
- η κατανόηση της σημασίας της ενημέρωσης και της πληροφόρησης στην ορθή λήψη αποφάσεων που αφορούν στην επιλογή εργασίας τοπικού χαρακτήρα.

Σε γενικές γραμμές, από την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτής της φάσης αναπτύχθηκαν οι εξής κομβικές δεξιότητες των μαθητών:

- ικανότητα σχεδιασμού των δράσεων και του τρόπου υλοποίησής τους,
- ικανότητα συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/τριών αλλά και με τους υπόλοιπους συντελεστές,
- ικανότητα προγραμματισμού των ενεργειών έτσι ώστε να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα αλλά και ο προϋπολογισμός του Δικτύων,
- ανάληψη ευθυνών για διεκπεραίωση εργασιών,
- ικανότητα αξιολόγησης του Προγράμματος του Δικτύου,
- ικανότητα αυτοαξιολόγησης

Γενικότερα:

- Η συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία υλοποίησης των Προγραμμάτων των Δικτύων δεν υπήρξε σε όλες τις περιπτώσεις συμπράξεων σχολικών μονάδων ισοβαρής. Σε κάποια Δίκτυα, όμως, που βασίσθηκαν σε μέθοδο εντοπισμού των ικανοτήτων των μαθητών/τριών έγινε από την αρχή λειτουργίας τους ίση κατανομή των ρόλων στους/στις μαθητές/τριες, γεγονός που διευκόλυνε την ισοβαρή ενεργό συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα του Δικτύου τους. Σε κάποια άλλα Δίκτυα, επίσης, λόγω των κοινωνικοπολιτισμικών διαφορών που υπήρξαν ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες ήταν δύσκολο τόσο να καθορισθούν οι ρόλοι των μαθητών, όσο και να τηρηθεί η εφαρμογή τους.
- Πολύ σημαντική ήταν ως εμπειρία η συμμετοχή σχολείων για πρώτη φορά σε συμπράξεις εκπαιδευτικών μονάδων. Οι εντυπώσεις τόσο των συντελεστών, όσο και των ομάδων των μαθητών/τριών από τη συμμετοχή τους αυτή ήταν θετικές

σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που η μελλοντική εμπλοκή τους στο Πρόγραμμα θα τους ενδιέφερε και πάλι.

- Οι μαθητές/τριες Δικτύων στα οποία συμμετείχαν Ειδικά Σχολεία ωφελήθηκαν πάρα πολύ από την αλληλεπίδραση που δημιουργήθηκε με τους/τις μαθητές/τριες των Ειδικών Σχολείων.
- Σημαντική ήταν, ακόμη, και η ευκαιρία που δόθηκε σε κάποια σχολεία που βρίσκονταν σε απομακρυσμένες περιοχές να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Μετά από τη μελέτη των εκθέσεων αξιολόγησης των συντελεστών του έργου στις περισσότερες περιπτώσεις εφαρμογής συμβουλευτικών Προγραμμάτων η **διαδικασία** που ακολουθήθηκε ήταν η ακόλουθη:

Αρχικά, ενημερώθηκαν όλοι οι μαθητές/μαθήτριες και οι καθηγητές/καθηγήτριες τους σε ομαδικές συναντήσεις για την ύπαρξη του Ειδικού Συμβουλευτικής, ο οποίος θα προσέφερε υπηρεσίες Συμβουλευτικής στους/στις μαθητές/μαθήτριες των σχολείων που εντάσσονταν σε Δίκτυα. Προσδιορίστηκε το πλαίσιο συνεργασίας και δόθηκε η ευκαιρία στους/στις μαθητές/μαθήτριες να αναζητήσουν οι ίδιοι/ίδιες την εν λόγω υπηρεσία. Έτσι, συγκροτήθηκαν μικρές ομάδες μαθητών/τριών (ομαδική συμβουλευτική) και σε όποιες περιπτώσεις κατέστη αναγκαίο προσφέρθηκαν υπηρεσίες σε ατομικό επίπεδο (ατομική συμβουλευτική).

Οι στόχοι των συμβουλευτικών συναντήσεων διαμορφώνονται με βάση τόσο την ηλικία των συμμετεχόντων μαθητών όσο και με τις δυσκολίες- ανάγκες της εκάστοτε ομάδας. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τις εκθέσεις αξιολόγησης των Ειδικών Συμβουλευτικής, οι κυριότεροι στόχοι που τίθενται στην ομαδική συμβουλευτική είναι οι ακόλουθοι:

- θετικής αυτοαντίληψης και υψηλής αυτοεκτίμησης, καθώς και ο προσανατολισμός των μαθητών/ -τριών σε εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς στόχους, στο πλαίσιο μιας συνειδητής πορείας προσωπικής ανάπτυξης και αυτογνωσίας
- Η συνειδητοποίηση ότι η διαμόρφωση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών γίνεται με βάση τις αξίες, τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους
- Η κριτική προσέγγιση της πληροφορίας και του κοινωνικού πλαισίου, στο οποίο ζουν οι μαθητές/ -τριες

- Η ανάπτυξη της ικανότητας να περνούν δημιουργικά τα μεταβατικά στάδια της ζωής τους
- Η ανάπτυξη της ικανότητας να προβαίνουν σε επιλογές ζωής που τους εκφράζουν και που εναρμονίζονται με τα σύγχρονα δεδομένα
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων συμβουλευτικής και επικοινωνίας
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης απόφασης, ώστε οι μαθητές/ -τριες να προβαίνουν στην κριτική ανάγνωση των πληροφοριών, να θέτουν στόχους και να σχεδιάζουν τα στάδια υλοποίησής τους

Αποτελέσματα Προγραμμάτων Συμβουλευτικής

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα κάθε Συμβουλευτικής Παρέμβασης είναι ότι τα αποτελέσματα ήταν μεσοπρόθεσμα και, κυρίως, μακροπρόθεσμα οπότε είναι δύσκολο να αναγνωριστούν μέσα στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Παρόλα αυτά και σε γενικές γραμμές, αυτά που κυρίως διαπιστώθηκαν συντείνουν στο ίδιο βασικό συμπέρασμα με αυτό των προηγούμενων φάσεων εφαρμογής του έργου, ότι δηλαδή οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτής της ηλικίας τόσο στην σχολική, όσο και στην εξωσχολική τους ζωή είναι τόσο μεγάλες που καθιστούν απαραίτητη την ύπαρξη ανάλογων Προγραμμάτων στα σχολεία. Κατά συνέπεια, ο ρόλος του Συμβούλου στα σχολεία κρίνεται πολύ σημαντικός ώστε να πρέπει άμεσα να ενταχθεί σ' αυτά.

4.1.4. Γ' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η εφαρμογή, τελικά, αφορά στην υλοποίηση **166 Δικτύων - Προγραμμάτων** σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, κατά το διάστημα Μαρτίου 2007 – Ιουνίου 2007. Η παρουσίαση της ανάλυσης γίνεται πρώτα σε επίπεδο περιφέρειας και εν συνεχεία σε επίπεδο χώρας.

4.1.4.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προγράμματα Επαγγελματικού προσανατολισμού

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

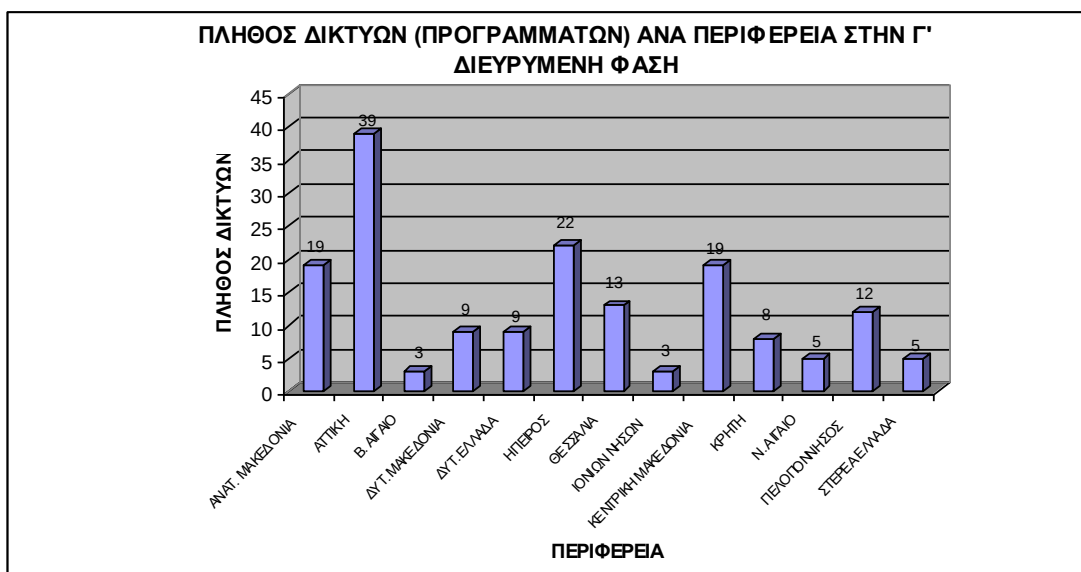
Πίνακας 1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Γ' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΟΥ				
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	19	64	376	498	874
ΑΤΤΙΚΗ	39	157	1.087	1.492	2.580
Β. ΑΙΓΑΙΟ	3	15	104	113	217
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	9	37	169	212	381
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	9	55	429	564	993
ΗΠΕΙΡΟΣ	22	78	639	632	1.271
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	13	51	375	418	793
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	3	9	60	72	132
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	19	79	576	728	1.304
ΚΡΗΤΗ	8	33	259	253	512
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	5	20	117	118	235
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	12	48	310	399	709
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	5	20	118	154	272
ΣΥΝΟΛΟ	166	666	4.619	5.653	10.273

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 1

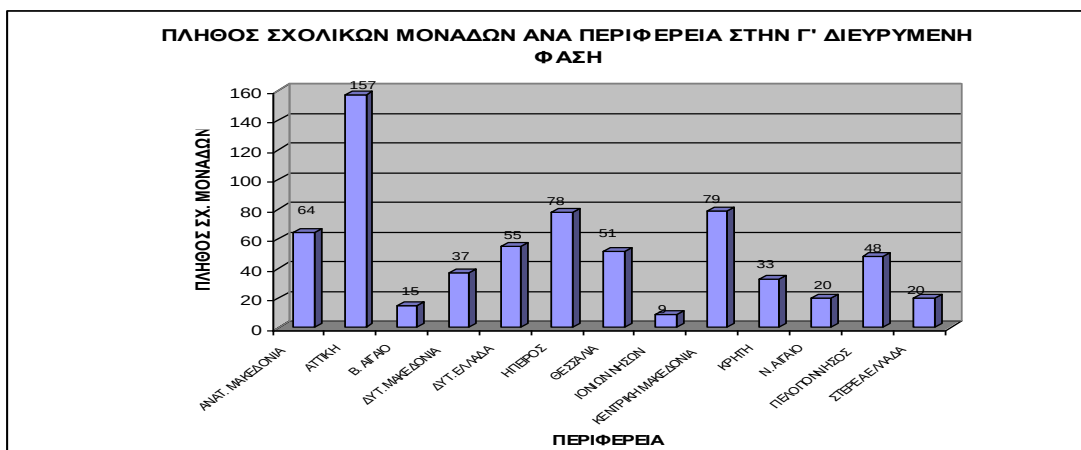
Συγκεκριμένα:

- Κατά την φάση αυτή συνολικά συγκροτήθηκαν 166 δίκτυα (προγράμματα).
- Η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες όπου υπάρχουν μεγάλα αστικά κέντρα, όπως η Αττική με 39 δίκτυα, αλλά και την Ήπειρο με 22.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των δικτύων κυμαίνεται από 3 έως 19.

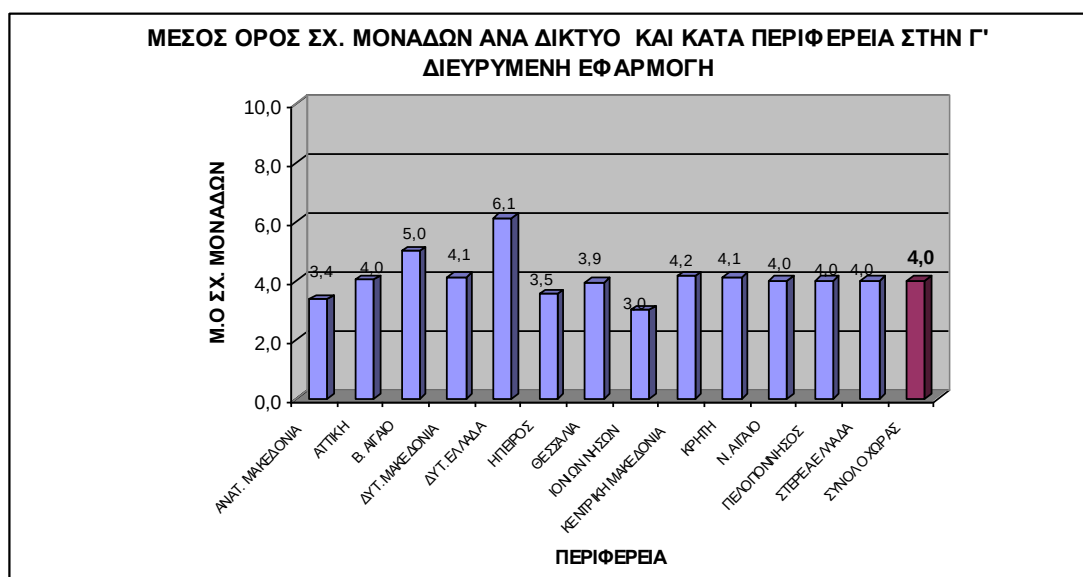
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

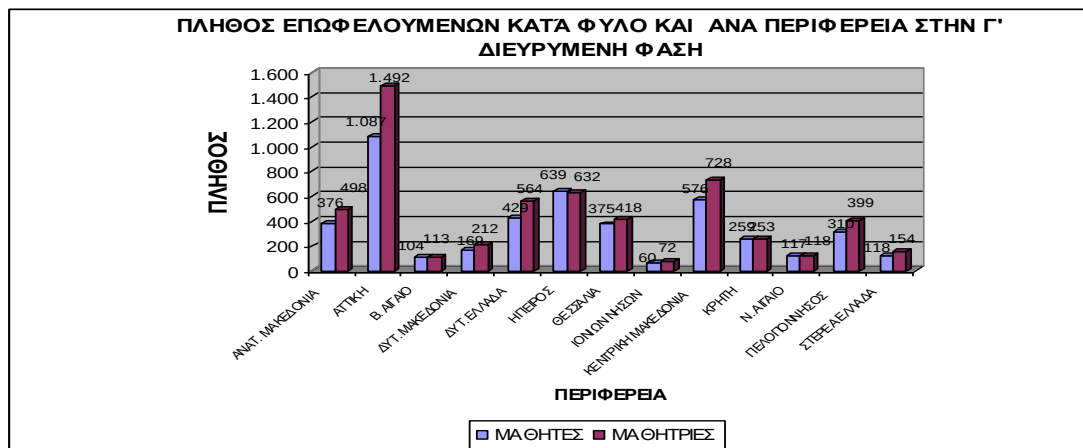
Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 666.
- Σε γενικές γραμμές και κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Αττικής με 157 σχολικές μονάδες και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 79.
- Στις υπόλοιπες 11 περιφέρειες το πλήθος των σχολικών μονάδων κυμαίνεται από 9 έως 78.
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο 4 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 6,1 σχολικές μονάδες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Ιονίων Νήσων με 3 σχολικές μονάδες.

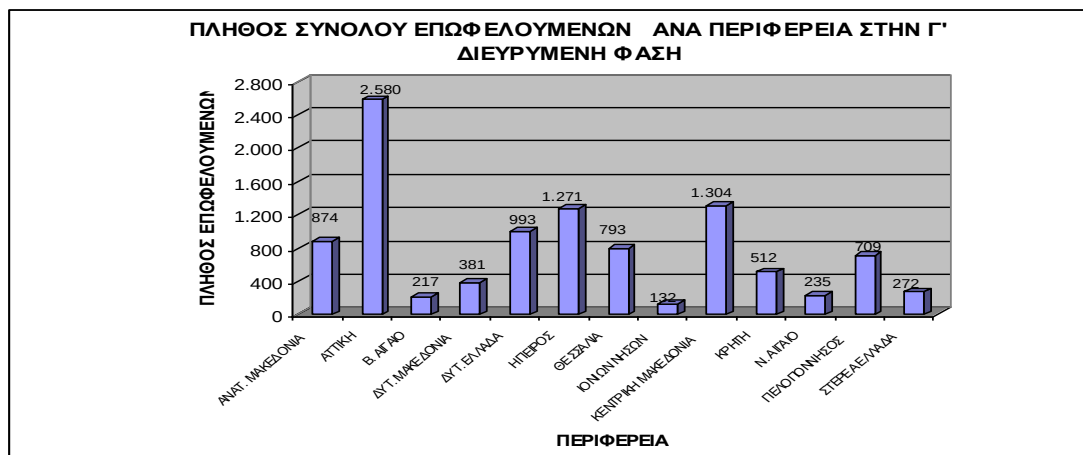
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 3 & 4 απεικονίζεται το πλήθος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια.

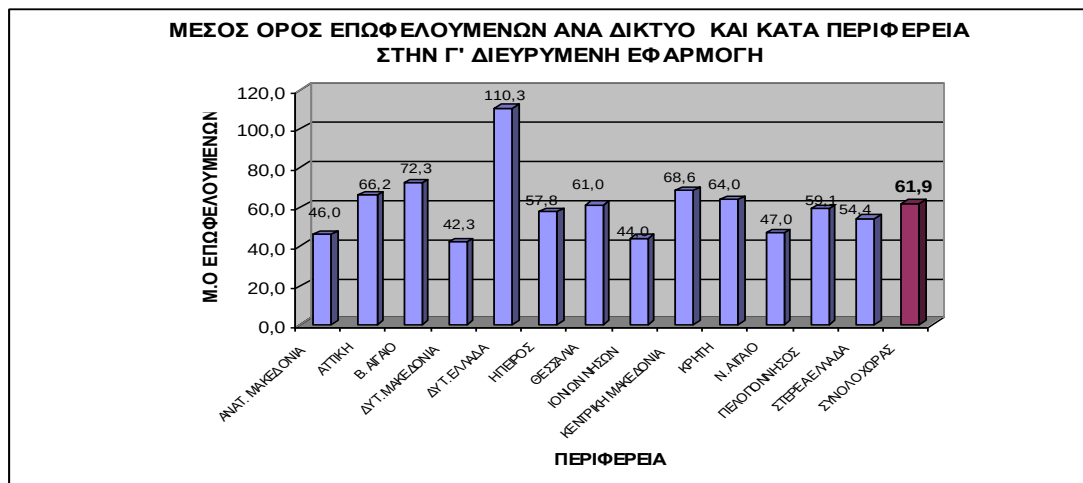
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελούμενων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 10.273.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Αττικής με 2.580 επωφελούμενους (1.492 μαθήτριες και 1.087 μαθητές) και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 1.304 (728 μαθήτριες και 576 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο 61,9 μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 110,3 μαθητές/τριες ανά δίκτυο και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με 42,3 μαθητές/τριες ανά δίκτυο.

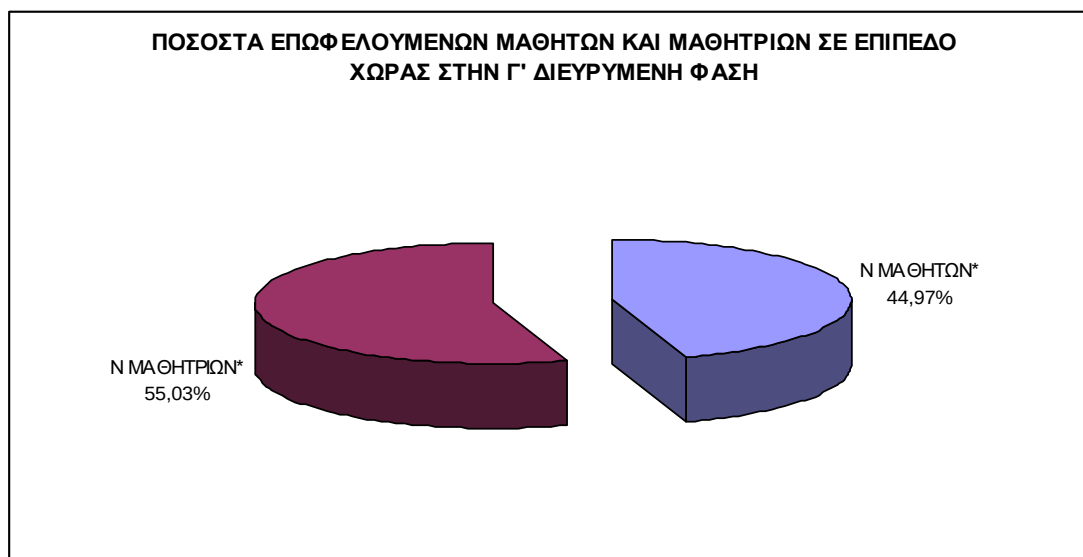
Β) ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σε επίπεδο χώρας παρουσιάζονται τα ποσοστά επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών, οι τύποι των σχολικών μονάδων και η ανάλυση των κεντρικών θεματικών των δικτύων – προγραμμάτων.

1) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στα δίκτυα – προγράμματα.

Διάγραμμα 7

Συγκεκριμένα:

- ➡ Η σχέση επωφελούμενων μαθητών - μαθητριών είναι σε βάρος των μαθητών. Το πλήθος των επωφελούμενων μαθητριών καταλαμβάνει το 55,03% του συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 49,97%, ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από αυτό των μαθητριών.

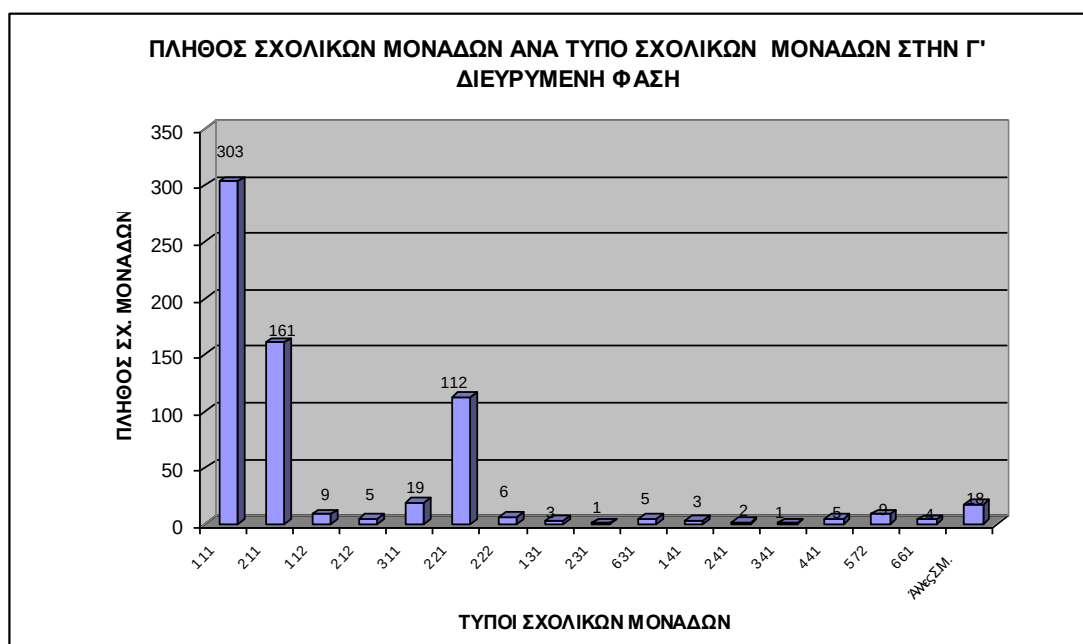
2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η κατανομή των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην πρώτη διευρυμένη φάση εφαρμογής του έργου, σύμφωνα με την κατηγορίες που επεξηγήθηκαν στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση, παρουσιάζεται στον κάτωθι Πίνακα, καθώς και στα διαγράμματα 8 και 9.

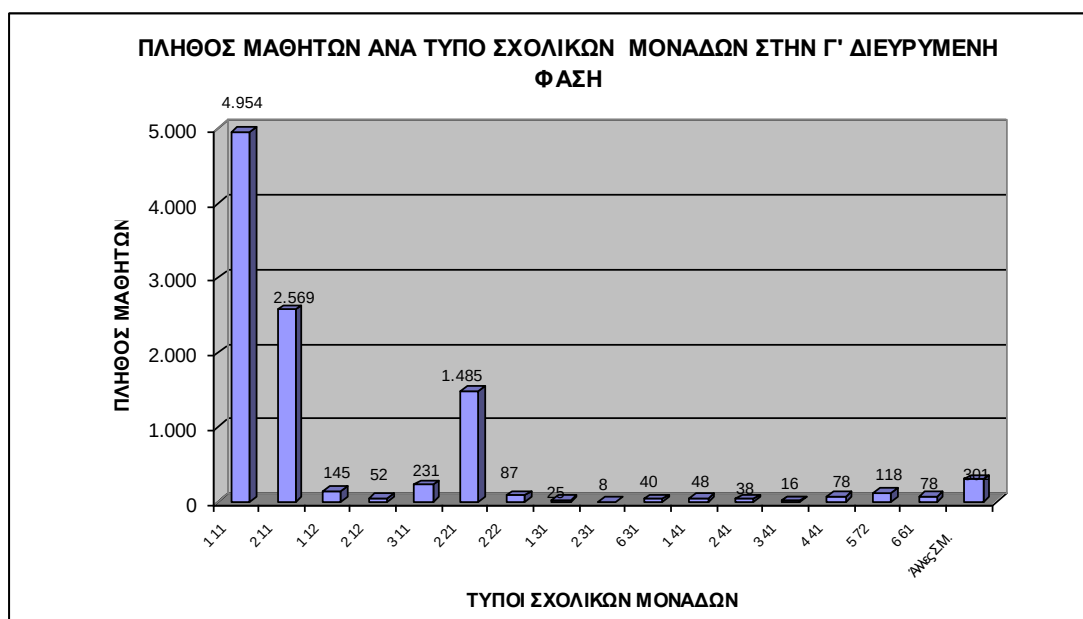
Πίνακας 2

Τύπος Σχολικής Μονάδας			Γ' φάση		
			N Σχ. Μον.	N μαθητών	Μ.Ο Μαθητών/ Σχ. Μον
1	2	3			
1	1	1	303	4.954	16
2	1	1	161	2.569	16
1	1	2	9	145	16
2	1	2	5	52	10
3	1	1	19	231	12
3	1	2			
2	2	1	112	1.485	13
2	2	2	6	87	15
1	3	1	3	25	8
2	3	1	1	8	8
6	3	1	5	40	8
1	4	1	3	48	16
2	4	1	2	38	19
3	4	1	1	16	16
4	4	1	5	78	16
5	7	2	9	118	13
6	6	1	4	78	20
Άλλες Σ.Μ.			18	301	17
Σύνολο			666	10.273	15

Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9

Συγκεκριμένα:

- Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **Γυμνάσιο Γενικό Πρωινό** με 303 σχολικές μονάδες και 4.954 επωφελούμενους.
- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Λύκειο Γενικό Πρωινό** με 161 σχολικές μονάδες και 2.569 επωφελούμενους.

- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στη φάση αυτή συμμετέχουν 9 Ειδικά Σχολεία με 73 μαθητές/τριες και 9 Σχολεία Β' Ευκαιρίας με 118 μαθητές/τριες.
- Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριων ανά σχολική μονάδα είναι 15. Ειδικότερα, ο τύπος **Άλλες Σχ. Μονάδες – Διαπολιτισμικό – Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο με 20 μαθητές/σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Γυμνάσιο-Ειδικό-Πρωινό και Λύκειο-Ειδικό-Πρωινό** με 8 μαθητές/σχολική μονάδα.
- Παρατηρείται ότι στη φάση αυτή 564/666 σχολικές μονάδες λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 102/666 είναι εσπερινές.

3) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Εφαρμόζοντας την ίδια μεθοδολογία που παρουσιάστηκε στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση του έργου, προκύπτουν τα εξής όσον αφορά τις επλεχθείσες κεντρικές θεματικές των δικτύων:

Πίνακας 3

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Γ' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	75	1.040
2	4	41
3	8	106
4	34	564
5	8	61
6	11	152
7	184	2.886
8	58	792
9	226	3.762
10	27	414
11	19	274
12	4	64
13		
14	8	117
Δ.Α.		
Σύνολο	666	10.273

Πίνακας 4

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Γ' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	22	326
2	143	2.015
3	5	78
4	4	79
5	3	97
6	13	186
7	15	324
8	14	205
9	13	199
10	4	88
11	11	195
12	8	116
13	4	59
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	259	3.967

Αναλυτικά:

1. Κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων

- Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Επαγγέλματα Γενικά** (226 Σχ. Μον & 3.762 Επωφελούμενοι), **Συμβουλευτική-Επαγγελματικός & Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός** (184 Σχ. Μον & 2.886 Επωφελούμενοι), και **Αγορά Εργασίας** (75 Σχ. Μον & 1.040 Επωφελούμενοι).

2. Συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

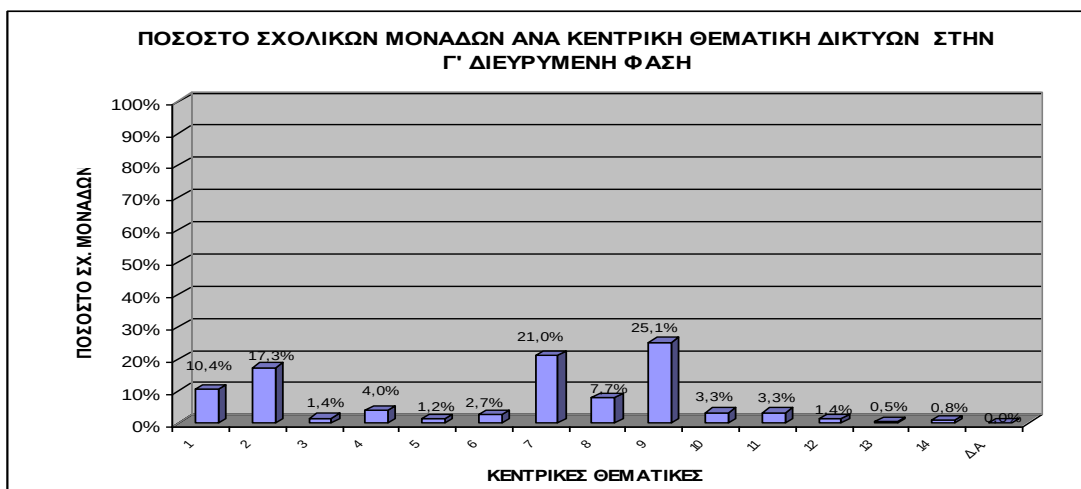
- Παρουσία συμπληρωματικής ή επικουρικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής έχουμε σε 259 σχολικές μονάδες και 3.967 επωφελούμενους
- Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Τοπική Κοινωνία** (142 Σχ. Μον & 2.015 Επωφελούμενοι), **Αγορά Εργασίας** (22 Σχ. Μον & 326 Επωφελούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στα διαγράμματα 10,11 και 12.

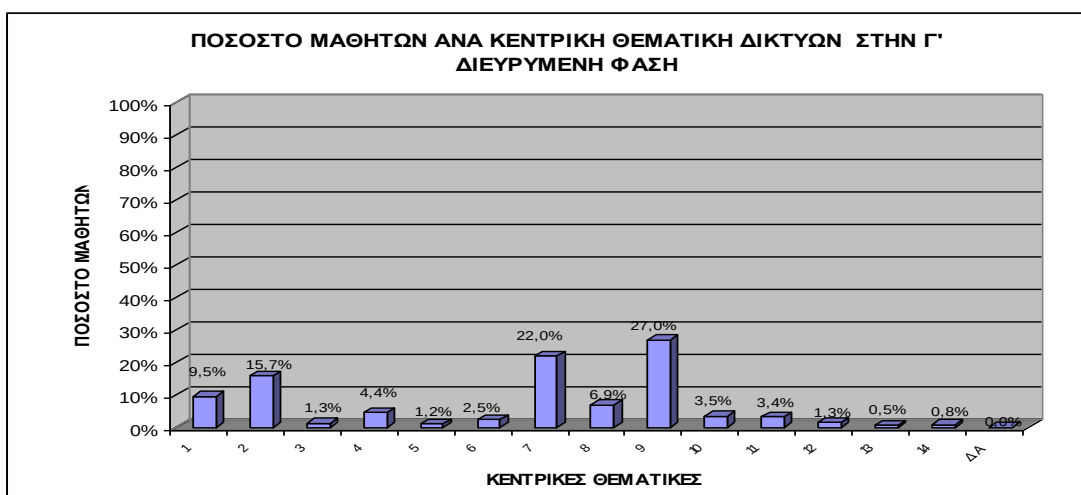
Πίνακας 5

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Γ' φάση	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	10,4%	9,5%
2	17,3%	15,7%
3	1,4%	1,3%
4	4,0%	4,4%
5	1,2%	1,2%
6	2,7%	2,5%
7	21,0%	22,0%
8	7,7%	6,9%
9	25,1%	27,0%
10	3,3%	3,5%
11	3,3%	3,4%
12	1,4%	1,3%
13	0,5%	0,5%
14	0,8%	0,8%
Δ.Α.	0,0%	0,0%
Σύνολο	100%	100%

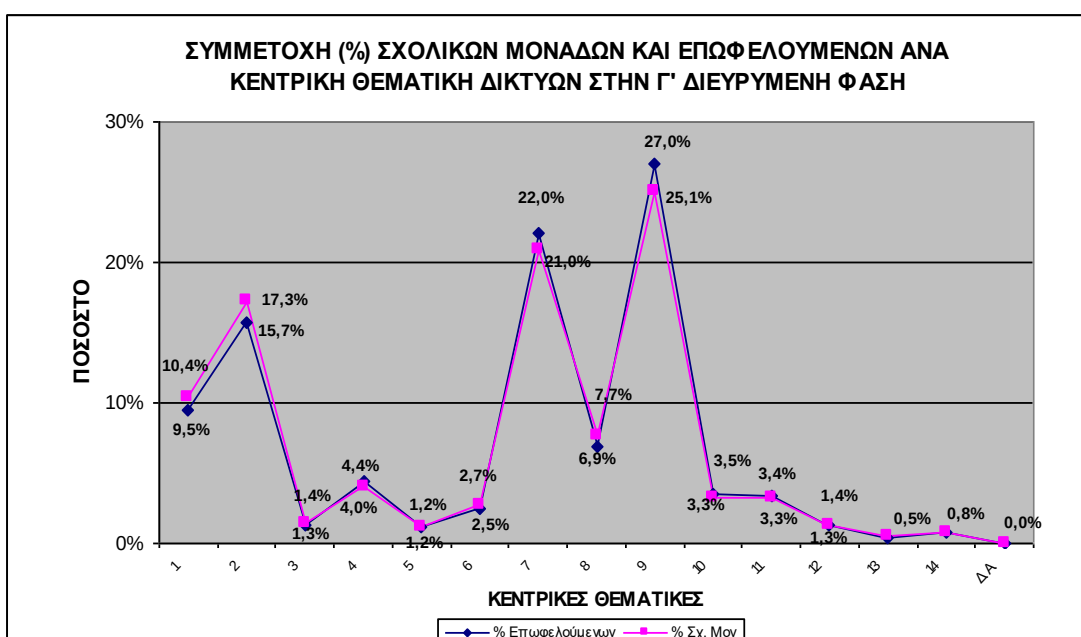
Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- Οι κατηγορίες της κεντρικής θεματικής που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τις σχολικές μονάδες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (25,1%), 2) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (21%) και 3) Τοπική Κοινωνία (17,3%).
- Οι κατηγορίες της κεντρικής θεματικής που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τους επωφελούμενους μαθητές/τριες είναι οι εξής :1) Επαγγέλματα γενικά (27%), 2) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (22%) και 3) Τοπική Κοινωνία (15,7%).
- Αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των ποσοστών συμμετοχής των επωφελούμενων σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριών παρατηρούνται στις εξής κατηγορίες: α) Αγορά εργασίας (0,9%), β) Επαγγέλματα γενικά (-1,9%), γ) Τοπική κοινωνία (1,5%), δ) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (-1,1%) και ε) Έρευνα επαγγελματιών ανά τομέα (0,8%)
- Οι αρνητικές διαφορές ίσως εκφράζουν το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών στις θεματικές που επιλέχτηκαν, ενώ οι θετικές διαφορές των ποσοστών μάλλον εκφράζουν το αντίθετο, δηλαδή, ενώ μεγάλο ποσοστό σχολικών μονάδων επέλεξαν τις συγκεκριμένες θεματικές η ανταπόκριση των μαθητών/τριών ήταν μικρότερη αναλογικά.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Μετά από τη μελέτη των εκθέσεων αξιολόγησης των συντελεστών του έργου φαίνεται ότι υλοποιήθηκαν **99** Προγράμματα Συμβουλευτικής.

Αναλυτικότερα ανά Περιφέρεια:

Γ' ΦΑΣΗ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	19	11
Κεντρική Μακεδονία	19	13
Δυτική Μακεδονία	9	2
Θεσσαλία	13	2
Ήπειρος	22	8
Ιόνια Νησιά	3	3
Δυτική Ελλάδα	9	9
Στερεά Ελλάδα	5	4
Πελοπόννησος	12	9
Αττική	39	35
Βόρειο Αιγαίο	3	2
Νότιο Αιγαίο	5	0
Κρήτη	8	1
Σύνολο	166	99

Η περιφέρεια της Αττικής συνεχίζει να συγκεντρώνει την πλειοψηφία των προγραμμάτων συμβουλευτικής 35/99 , καθώς και η Κεντρική Μακεδονία με 13/99 προγράμματα Συμβουλευτικής.

4.1.3.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Η υλοποίηση της Γ' διευρυμένης εφαρμογής του Έργου βασίσθηκε, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και ως προς την μεθοδολογία, στις κατευθύνσεις του Οδηγού του Έργου, αλλά σημαντική ήταν και η συμβολή των διαπιστώσεων των προηγούμενων εφαρμογών της Πράξης (πilotική, Α' και Β' διευρυμένη) όπως καταγράφηκαν στις Εκθέσεις Αξιολόγησης των Βοηθών Παρακολούθησης, του Υπεύθυνου της Πράξης και της Υπευθύνου του Υποέργου 1. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις αυτές συντάχθηκε ο **Επικαιροποιημένος Συνοπτικός Οδηγός**, ο οποίος αναρτήθηκε στο δίκτυο Ν'ΕΣΤΩΡ (με ημερομηνία 3/11/2006).

Οι παρατηρήσεις επί του προγράμματος αφορούν κυρίως τα εξής:

- Η συμμετοχή των μαθητών/τριων στις προγραμματισμένες συναντήσεις εργασίας ήταν τακτική και εποικοδομητική.
- Οι εργασίες διαπνέονταν από ομαδικό – συνεργατικό πνεύμα.
- Οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα άντλησαν πληροφορίες από πρωτογενείς πηγές σε σχέση με το θέμα που επέλεξαν σε κάθε σχολείο, τις αξιολόγησαν και τις ταξινόμησαν.
- Οι μαθητές/τριες παρουσίασαν τα αποτελέσματα των εργασιών τους σε power point. Οι εργασίες ήταν ενδιαφέρουσες και οι παρουσιάσεις τους κίνησαν το ενδιαφέρον των συμμαθητών τους και συνέβαλαν στην καλύτερη πληροφόρησή τους σχετικά με επαγγέλματα, σπουδές, δομή εταιρειών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των υπηρεσιών που προσφέρουν

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Από τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών δεν υπάρχει πληροφόρηση όσον αφορά στα ποιοτικά στοιχεία των προγραμμάτων συμβουλευτικής. Όπως όμως εκτιμούν οι συντελεστές του έργου, τα ποιοτικά στοιχεία της Γ' φάσης σχεδόν ταυτίζονται με αυτά των προηγούμενων φάσεων του έργου.

4.1.5. Δ' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η Δ' φάση της διευρυμένης εφαρμογής του έργου (και η τελευταία) υλοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2007-2008 όπου συγκροτήθηκαν 62 Δίκτυα. Η παρουσίαση της ανάλυσης γίνεται πρώτα σε επίπεδο περιφέρειας και εν συνεχεία σε επίπεδο χώρας.

4.1.5.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Προγράμματα Επαγγελματικού προσανατολισμού

Α) ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται ανά περιφέρεια το πλήθος των δικτύων, των σχολικών μονάδων, των επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών καθώς και το σύνολο των επωφελούμενων.

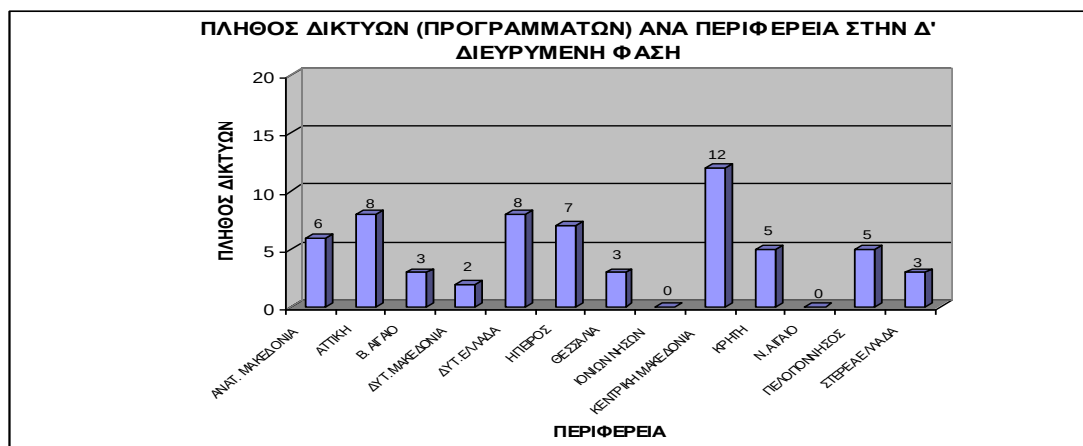
Πίνακας 1

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Δ' ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΟΥ				
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	6	31	192	193	385
ΑΤΤΙΚΗ	8	37	286	304	590
Β. ΑΙΓΑΙΟ	3	14	104	168	272
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	2	11	47	67	114
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	8	52	348	458	806
ΗΠΕΙΡΟΣ	7	38	286	374	660
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	3	24	186	215	401
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0	0	0	0	0
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	12	67	412	619	1.030
ΚΡΗΤΗ	5	23	170	188	358
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	0	0	0	0	0
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	5	24	130	144	274
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	3	17	153	146	299
ΣΥΝΟΛΟ	62	338	2.314	2.876	5.189

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια στην Δ' Διευρυμένη εφαρμογή του έργου.

Διάγραμμα 1

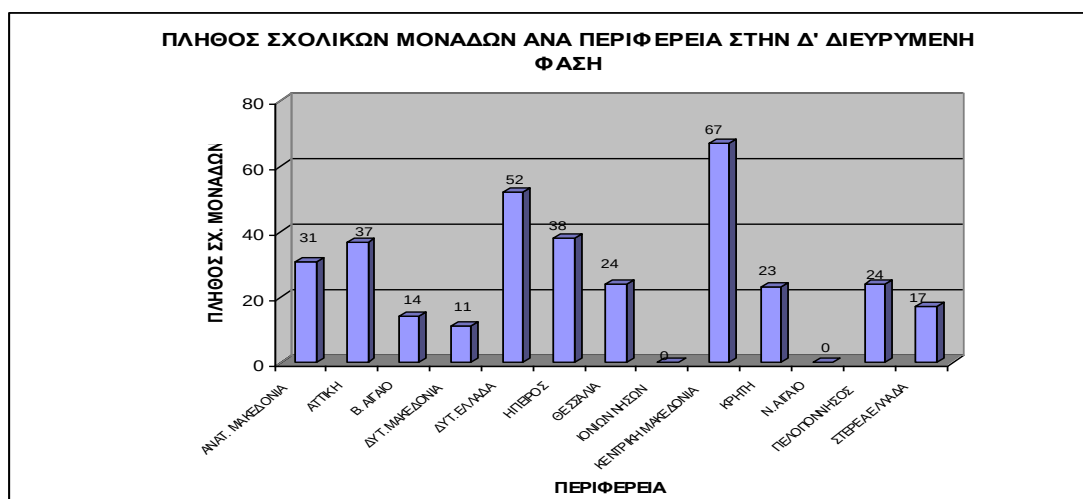
Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια. Συγκεκριμένα:

- Κατά την τελευταία φάση του έργου συγκροτήθηκαν 62 δίκτυα (προγράμματα).
- Η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες, όπως η Κεντρική Μακεδονία με 12 δίκτυα, η Αττική και η Δυτ. Έλλαδα με 8.
- Στις υπόλοιπες 10 περιφέρειες το πλήθος των δικτύων κυμαίνεται από 2 έως 7.

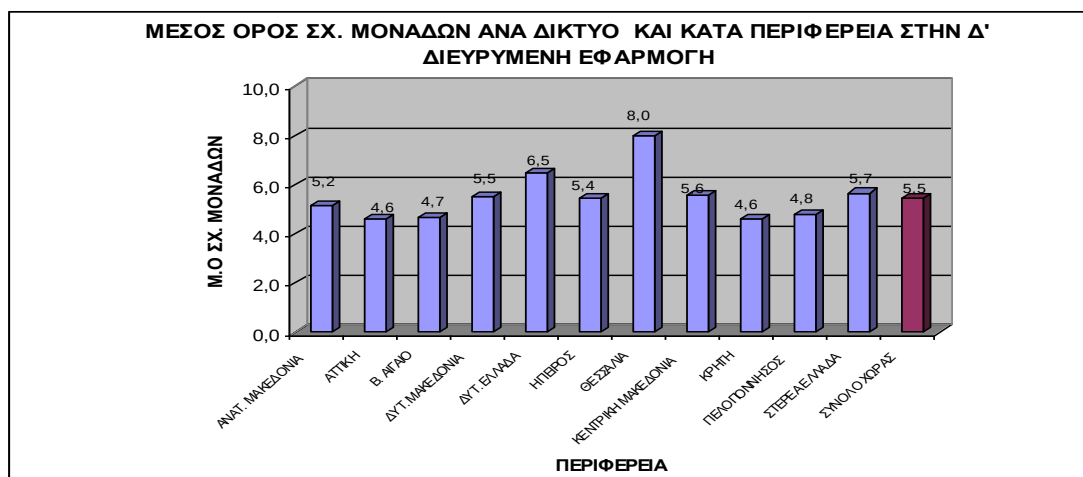
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

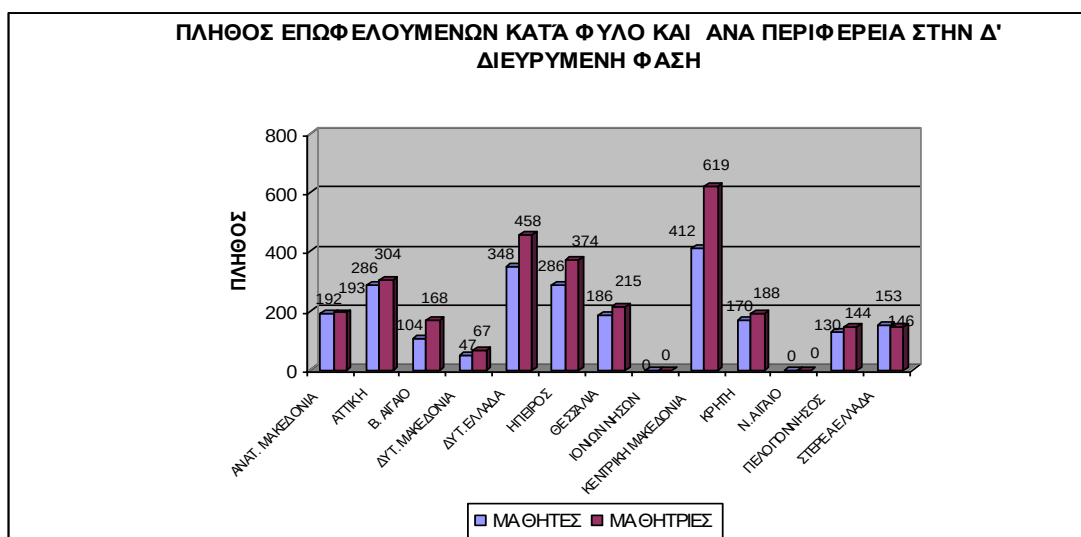
Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 338.
- Σε γενικές γραμμές παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 49 σχολικές μονάδες, στην περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας με 52 σχολικές μονάδες και της Ηπείρου με 38. Το πλήθος των σχολικών μονάδων είναι κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, μόνο για τις περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας, ενώ η Αττική ακολουθεί τέταρτη.
- Στις υπόλοιπες 10 περιφέρειες το πλήθος των σχολικών μονάδων κυμαίνεται από 11 έως 37.
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο 5,5 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Θεσσαλίας με 8 σχολικές μονάδες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Αττικής και Κρήτης με 4,6 μαθητές/τριες.

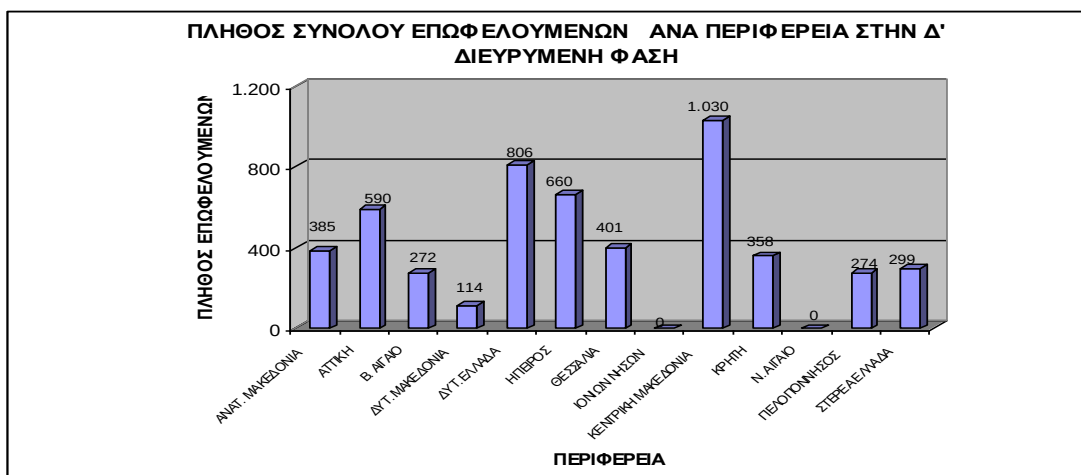
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 4, 5 και 6 απεικονίζεται το πλήθος και ο μέσος όρος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια.

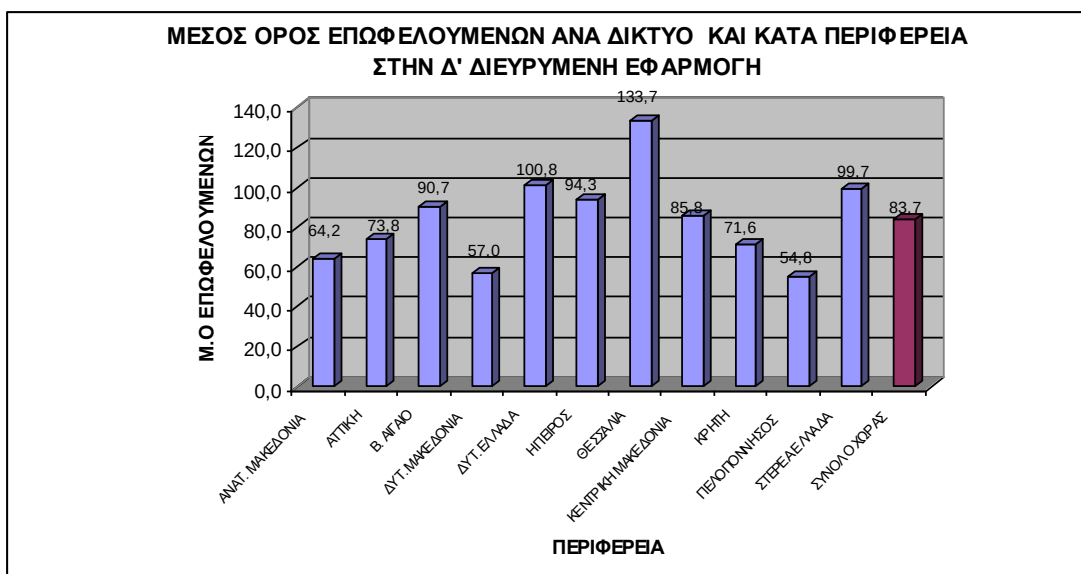
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

Συγκεκριμένα:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελούμενων που συμμετείχαν στην εφαρμογή αυτή είναι 5.189.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 1.030 επωφελούμενους (619 μαθήτριες και 412 μαθητές) και στην περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας με 806 (458 μαθήτριες και 348 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο 83,7 μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Θεσσαλίας με 133,7 μαθητές/τριες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Πελοποννήσου με 54,8 μαθητές/τριες.

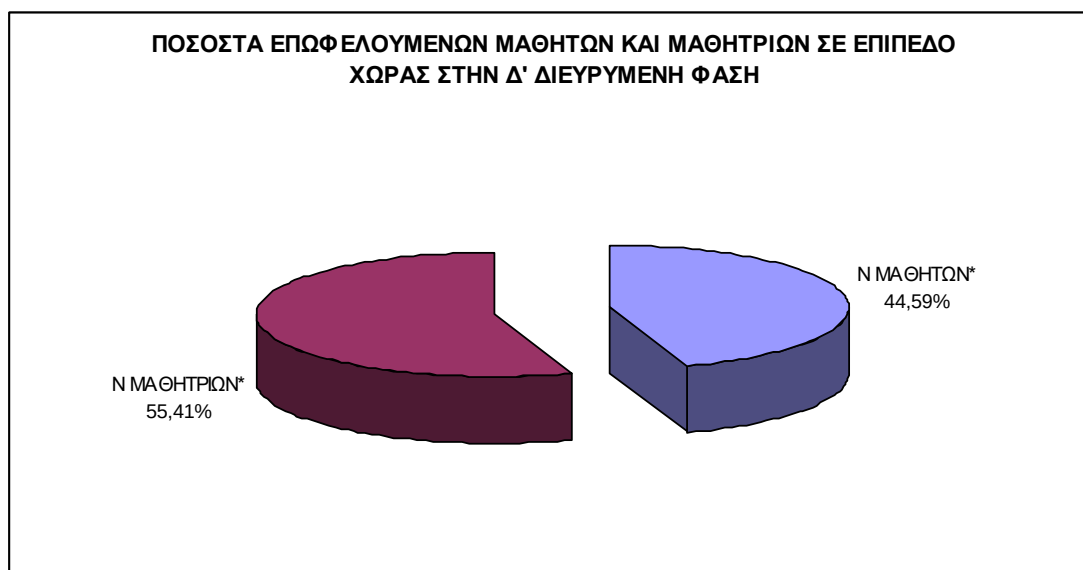
B) ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σε επίπεδο χώρας παρουσιάζονται τα ποσοστά επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών, οι τύποι των σχολικών μονάδων και η ανάλυση των κεντρικών θεματικών των δικτύων – προγραμμάτων.

1) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στα δίκτυα – προγράμματα.

Διάγραμμα 7

Συγκεκριμένα:

- ➡ Η σχέση επωφελούμενων μαθητών- μαθητριών είναι σε βάρος των μαθητών. Το πλήθος των επωφελούμενων μαθητριών καταλαμβάνει το 55,41% του συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 44,59%, ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από αυτό των μαθητριών.

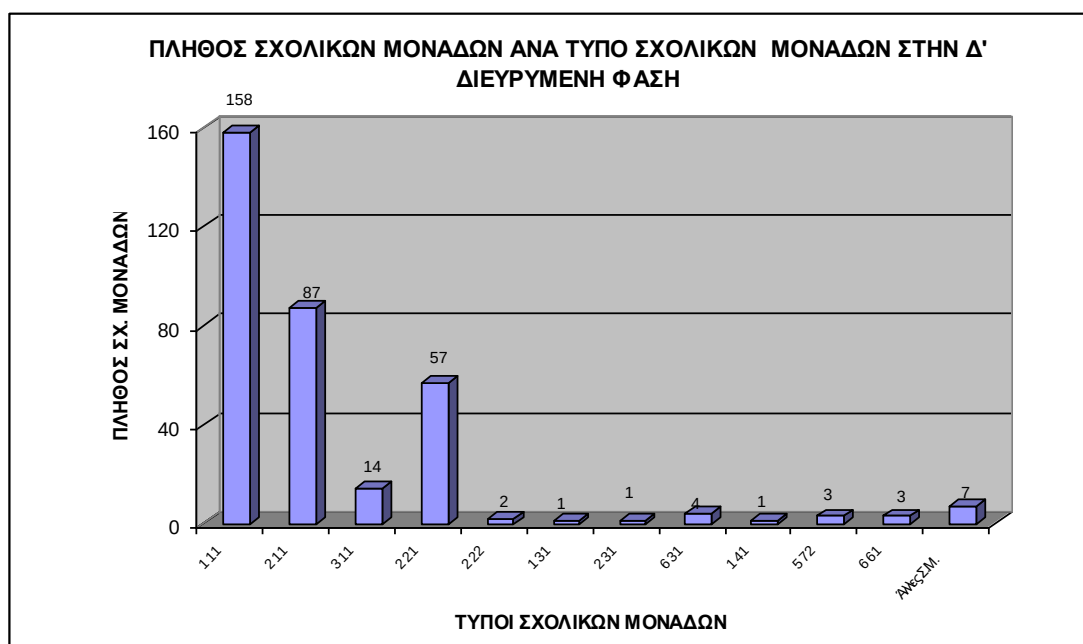
2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η κατανομή των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στην πρώτη διευρυμένη φάση εφαρμογής του έργου, σύμφωνα με την κατηγορίες που επεξηγήθηκαν στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση, παρουσιάζεται στον κάτωθι Πίνακα, καθώς και στα διαγράμματα 8 και 9.

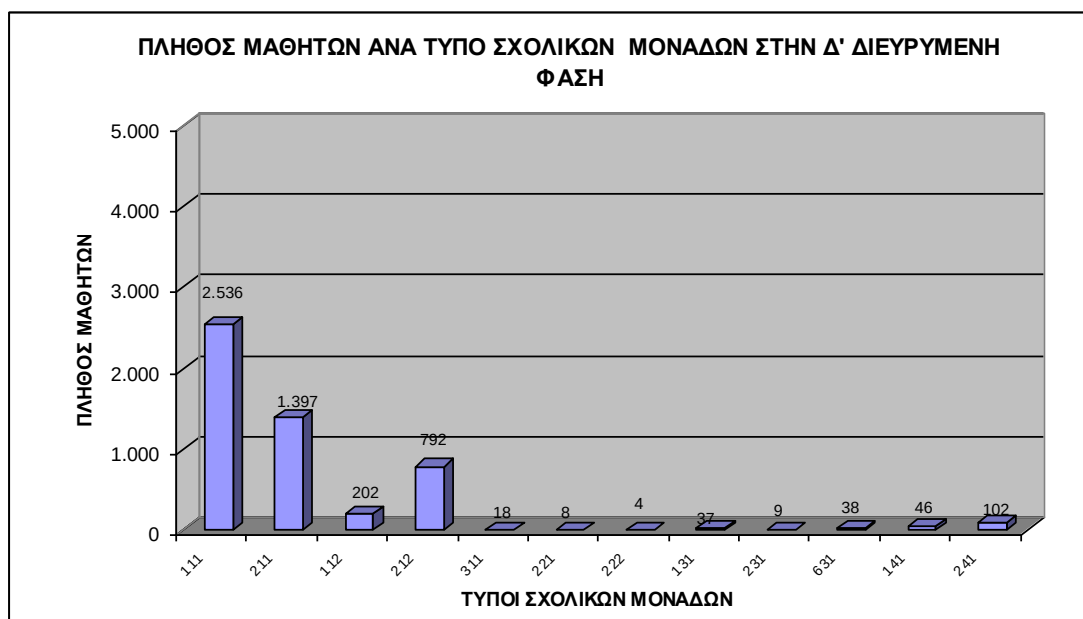
Πίνακας 2

Τύπος Σχολικής Μονάδας			Δ΄ φάση		
			N Σχ. Μον.	N μαθητών	M.O Μαθητών/ Σχ. Μον
1	2	3			
1	1	1	158	2.536	16
2	1	1	87	1.397	16
1	1	2			
2	1	2			
3	1	1	14	202	14
3	1	2			
2	2	1	57	792	14
2	2	2	2	18	9
1	3	1	1	8	8
2	3	1	1	4	4
6	3	1	4	37	9
1	4	1	1	9	9
2	4	1			
3	4	1			
4	4	1			
5	7	2	3	38	13
6	6	1	3	46	15
Άλλες Σ.Μ.			7	102	15
Σύνολο			338	5.189	15

Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9

Συγκεκριμένα:

- ➡ Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **Γυμνάσιο Γενικό Πρωινό** με 158 σχολικές μονάδες και 2.536 επωφελούμενους.

- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Λύκειο Γενικό Πρωινό** με 87 σχολικές μονάδες και 1.397 επωφελούμενους.
- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στη φάση αυτή συμμετέχουν 6 Ειδικές Σχολικές Μονάδες με 49 μαθητές/τριες, και 3 Σχολεία Β' Ευκαιρίας με 38 μαθητές/τριες.
- Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριων ανά σχολική μονάδα είναι 15. Ειδικότερα, οι τύποι **Γυμνάσιο –Γενικό- Πρωινό και Λύκειο – Γενικό- Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο 16 μαθητές ανά σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Λύκειο-Ειδικό-Πρωινό** με 4 μαθητές ανά σχολική μονάδα.
- Παρατηρείται ότι στη φάση αυτή 333/338 σχολικές μονάδες λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 5/338 είναι εσπερινές.

3) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Εφαρμόζοντας την ίδια μεθοδολογία που παρουσιάστηκε στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση του έργου, προκύπτουν τα εξής όσον αφορά τις επλεχθείσες κεντρικές θεματικές των δικτύων:

Πίνακας 3

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Δ' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	63	914
2		
3		
4	5	49
5		
6	23	420
7	108	1.735
8	47	642
9	72	1.210
10	5	80
11		
12	5	70
13		
14	10	69
Δ.Α.		
Σύνολο	338	5.189

Πίνακας 4

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Δ' φάση	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1		
2	92	1.302
3	5	77
4		
5	6	97
6		
7		
8		
9	5	80
10	5	55
11	8	154
12	5	63
13		
14		
Δ.Α.		
Σύνολο	126	1.828

1. Κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

- Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Συμβουλευτική –Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός** (108 Σχ. Μον & 1.735 Επωφελούμενοι), **Επαγγέλματα γενικά** (72 Σχ. Μον & 1.210 Επωφελούμενοι), και **Αγορά Εργασίας** (63 Σχ. Μον & 914 Επωφελούμενοι).

2. Συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων:

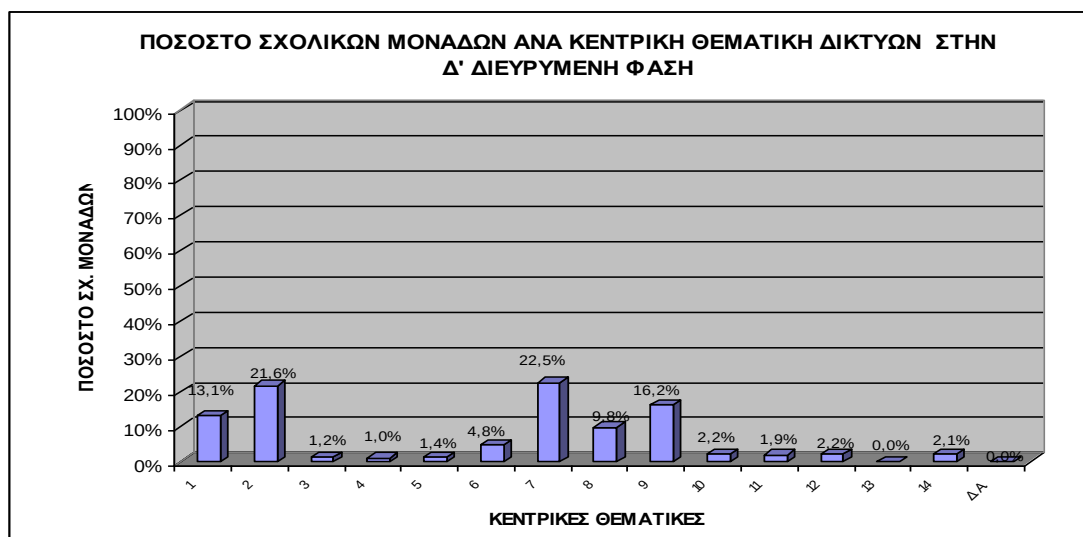
- Παρουσία συμπληρωματικής ή επικουρικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής των δικτύων έχουμε σε 126 σχολικές μονάδες και 1.828 επωφελούμενους
- Μεγάλη συγκέντρωση επωφελούμενων μαθητών/τριών και σχολικών μονάδων παρατηρείται στις κατηγορίες: **Τοπική Κοινωνία** (92 Σχ. Μον & 1.302 Επωφελούμενοι) και **Ανάπτυξη Προσωπικών Επαγγελματικών Δεξιοτήτων** (8 Σχ. Μον & 154 Επωφελούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στα διαγράμματα 10,11 και 12.

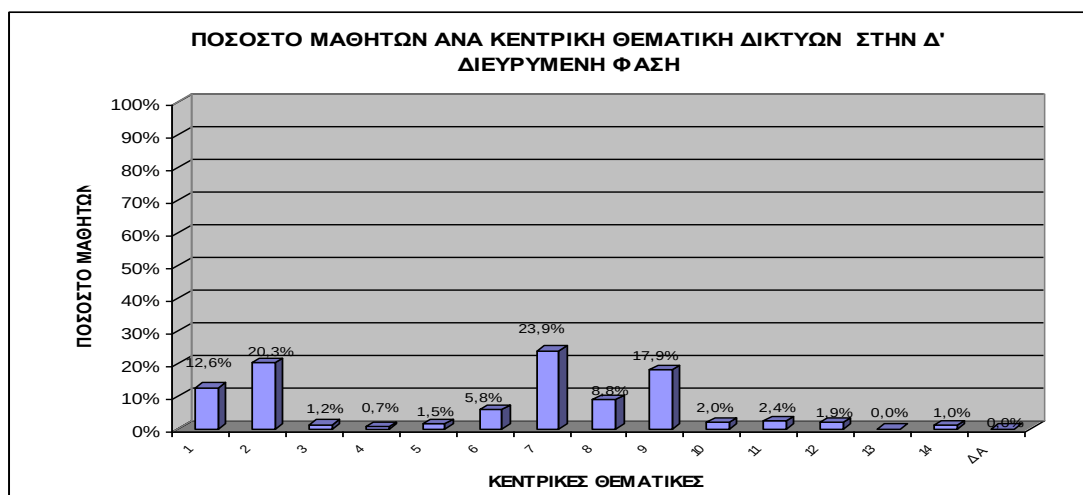
Πίνακας 5

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Δ' φάση	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	13,1%	12,6%
2	21,6%	20,3%
3	1,2%	1,2%
4	1,0%	0,7%
5	1,4%	1,5%
6	4,8%	5,8%
7	22,5%	23,9%
8	9,8%	8,8%
9	16,2%	17,9%
10	2,2%	2,0%
11	1,9%	2,4%
12	2,2%	1,9%
13	0,0%	0,0%
14	2,1%	1,0%
Δ.Α.	0,0%	0,0%
Σύνολο	100%	100%

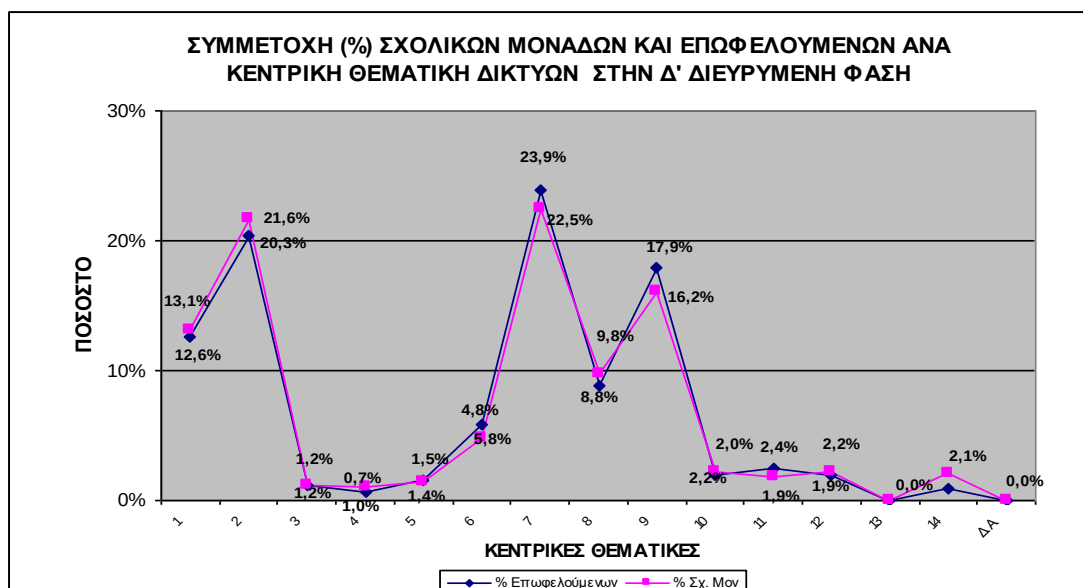
Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- Οι κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τις σχολικές μονάδες είναι οι εξής :1) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (22,5%), 2) Τοπική Κοινωνία (21,6%) και 3) Επαγγέλματα γενικά (16,2%).
- Οι κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής όσον αφορά τους επωφελούμενους μαθητές/τριες είναι οι εξής : 1) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (23,9%), 2) Τοπική Κοινωνία (20,3%) και 3) Επαγγέλματα γενικά (17,9%).
- Αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των ποσοστών συμμετοχής των επωφελούμενων σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριών παρατηρούνται σε πολλές κατηγορίες που είναι οι εξής: α) Επαγγέλματα γενικά (-1,7%), β) Συμβουλευτική – Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός (-1,4%), γ) Τοπική κοινωνία (1,3%), δ) Άλλες θεματικές (1,1%) και ε) Επιχειρηματικότητα (-1%).
- Οι αρνητικές διαφορές ίσως εκφράζουν το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών στις θεματικές που επιλέχτηκαν, ενώ οι θετικές διαφορές των ποσοστών μάλλον εκφράζουν το αντίθετο, δηλαδή, ενώ μεγάλο ποσοστό σχολικών μονάδων επέλεξαν τις συγκεκριμένες θεματικές η ανταπόκριση των μαθητών/τριών ήταν μικρότερη αναλογικά.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Δεν υπάρχουν ποσοτικά στοιχεία για τα προγράμματα συμβουλευτικής, δεδομένου ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η συλλογή των Εκθέσεων αξιολόγησης των συντελεστών του έργου για τη δ' φάση της Διευρυμένης εφαρμογής.

4.1.3.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Δεν υπάρχουν ποιοτικά στοιχεία για τα προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και για τα προγράμματα συμβουλευτικής, δεδομένου ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η συλλογή των Εκθέσεων αξιολόγησης της δ' φάσης της Διευρυμένης εφαρμογής του έργου. Οι συντελεστές του έργου εκτιμούν ωστόσο ότι τα ποιοτικά στοιχεία, τόσο για τα προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, όσο και για τα προγράμματα συμβουλευτικής είναι παρόμοια με αυτά των προηγούμενων φάσεων.

5. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Η παρουσίαση της ανάλυσης και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του συνόλου του έργου γίνεται όπως και στην ανάλυση κατά φάση, δηλαδή, πρώτα κατά περιφέρεια, περιλαμβάνοντας το σύνολο των φάσεων του έργου και εν συνεχεία, συγκριτικά μεταξύ των φάσεων εφαρμογής σε επίπεδο χώρας.

5.1. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

5.1.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται ανά περιφέρεια το συνολικό πλήθος των δικτύων (προγραμμάτων), των σχολικών μονάδων, των επωφελούμενων μαθητών και μαθητριών καθώς και το σύνολο των επωφελούμενων. Σημειώνεται ότι στην τελευταία στήλη του Πίνακα, οι τιμές δεν συμπίπτουν με το άθροισμα των τιμών του πλήθους των ωφελούμενων ανά φύλο, δεδομένου ότι σχεδόν σε κάθε φάση, περιορισμένος αριθμός σχολικών μονάδων δεν παρείχε ανάλυση των ωφελούμενων κατά φύλο.

Πίνακας 1

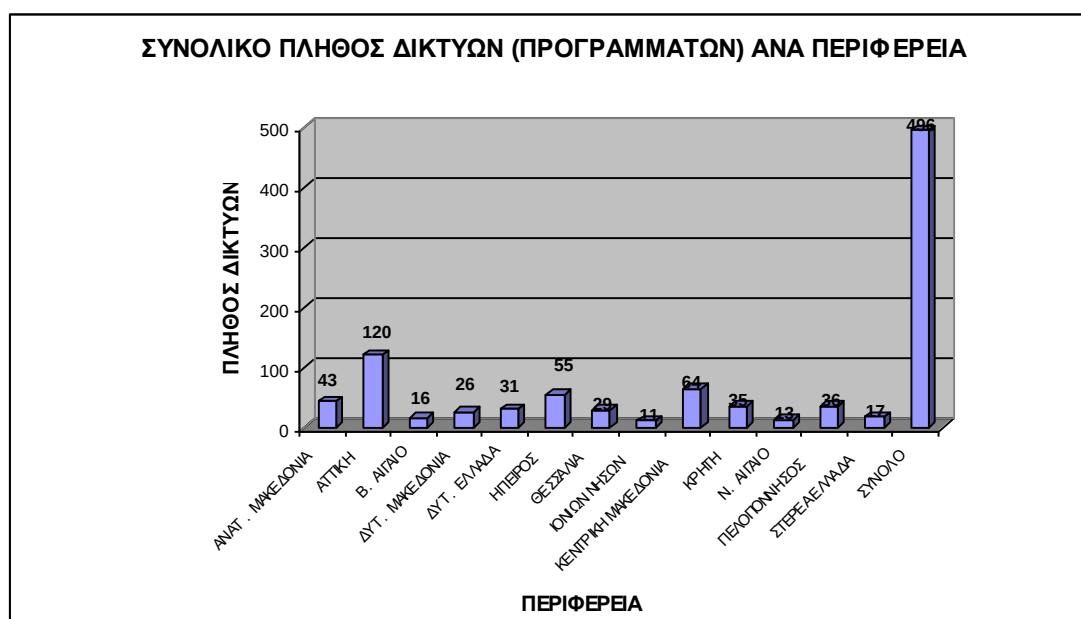
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΟΥ				
	Ν ΔΙΚΤΥΩΝ	Ν ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	43	156	934	1.162	2.131
ΑΤΤΙΚΗ	120	479	3.274	4.497	7.773
Β. ΑΙΓΑΙΟ	16	70	471	594	1.065
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	26	114	481	670	1.151
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	31	170	1.226	1.681	2.907
ΗΠΕΙΡΟΣ	55	198	1.463	1.615	3.078
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	29	130	945	1.131	2.076
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	11	42	251	397	647
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	64	292	1.944	2.681	4.624
ΚΡΗΤΗ	35	143	1.073	1.311	2.384
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	13	54	292	346	638
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	36	150	961	1.262	2.223
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	17	79	463	629	1.092
ΣΥΝΟΛΟ	496	2.077	13.778	17.976	31.789

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα προκύπτει ότι στο σύνολο των φάσεων εφαρμογής του έργου συγκροτήθηκαν **496** Δικτύα – Προγράμματα και επωφελήθηκαν **31.789** μαθητές και μαθήτριες σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, με σχολικό έτος έναρξης το 2003-2004 (πilotική φάση) και λήξης το 2007-2008. Αναλυτικότερα:

1) ΔΙΚΤΥΑ

Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται το συνολικό πλήθος των δικτύων ανά περιφέρεια.

Διάγραμμα 1

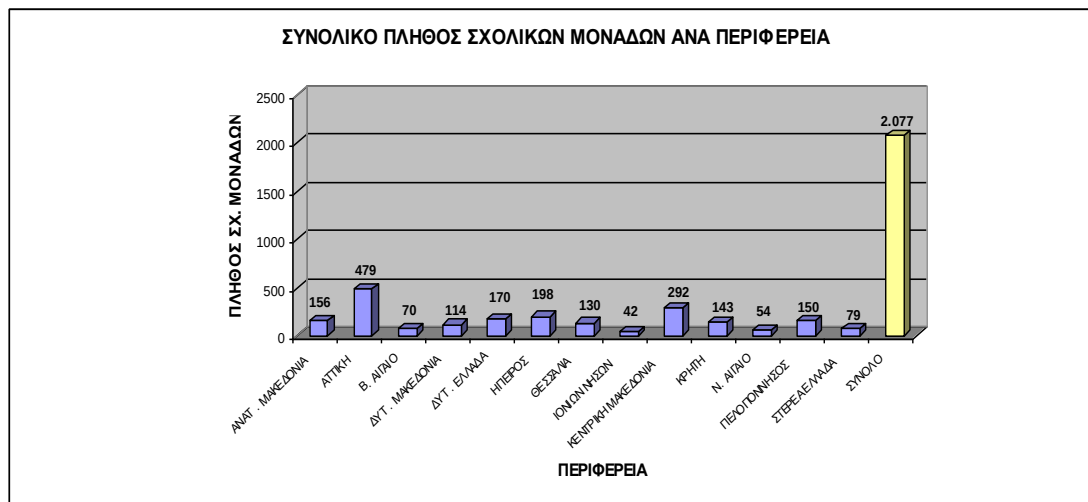
Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία:

- Επί του συνόλου των **496** δικτύων (προγραμμάτων) που συγκροτήθηκαν σε όλες τις φάσεις εφαρμογής του έργου, εύλογα, η πλειοψηφία των δικτύων-προγραμμάτων συγκεντρώνεται σε περιφέρειες όπου υπάρχουν μεγάλα αστικά κέντρα, και κατά συνέπεια, συγκέντρωση σχολικών μονάδων και μαθητικού πληθυσμού, όπως η Αττική με 120 δίκτυα και η Κεντρική Μακεδονία με 64.
- Στον αντίποδα, μικρότερος αριθμός δικτύων συγκροτείται στη νησιωτική Ελλάδα, ήτοι στο Ν. Αιγαίο (13 δίκτυα), τα Ιόνια νησιά (14 δίκτυα) και το Β. Αιγαίο (16 δίκτυα)

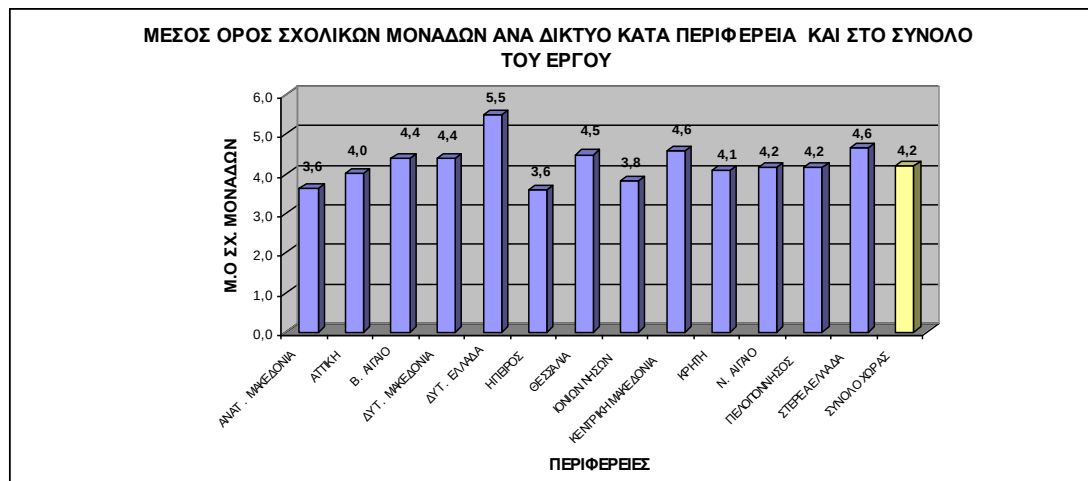
2) ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το συνολικό πλήθος των σχολικών μονάδων ανά περιφέρεια στο σύνολο των φάσεων εφαρμογής του έργου.

Διάγραμμα 2

Διάγραμμα 3

Συγκεκριμένα:

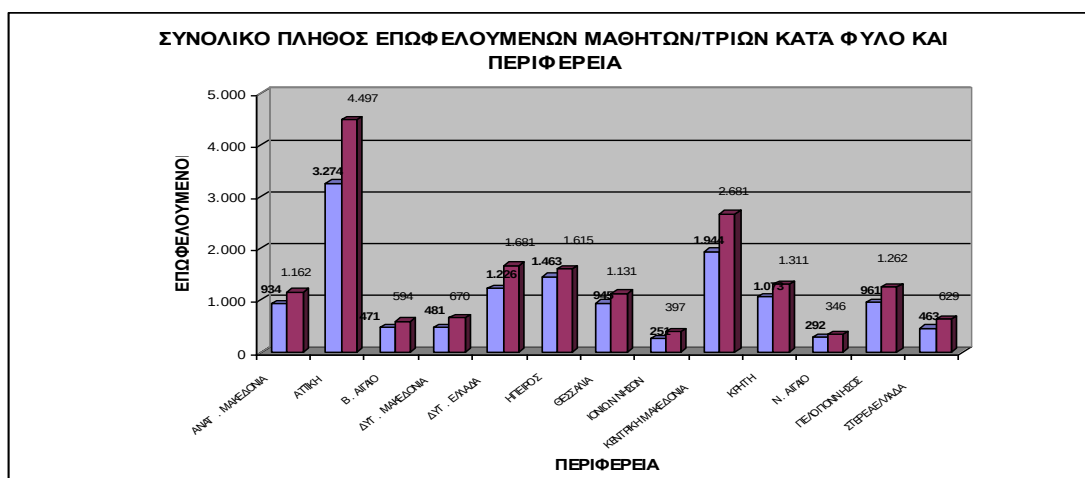
- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν συνολικά είναι 2.077.
- Σε γενικές γραμμές και κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικτύων, παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση στην περιφέρεια της Αττικής με 479 σχολικές μονάδες και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 292.

- Στον αντίποδα, μικρότερος αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχει στα δίκτυα του προγράμματος παρατηρείται στη νησιωτική Ελλάδα, ήτοι στο Ν. Αιγαίο (54 σχολικές μονάδες), τα Ιόνια νησιά (42) και το Β. Αιγαίο (70)
- Παρατηρείται ότι συμμετέχουν κατά μέσο όρο **4,2** σχολικές μονάδες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 6,6 σχολικές μονάδες ανά δίκτυο και τον χαμηλότερο οι περιφέρειες Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης με 3,6 σχολικές μονάδες.

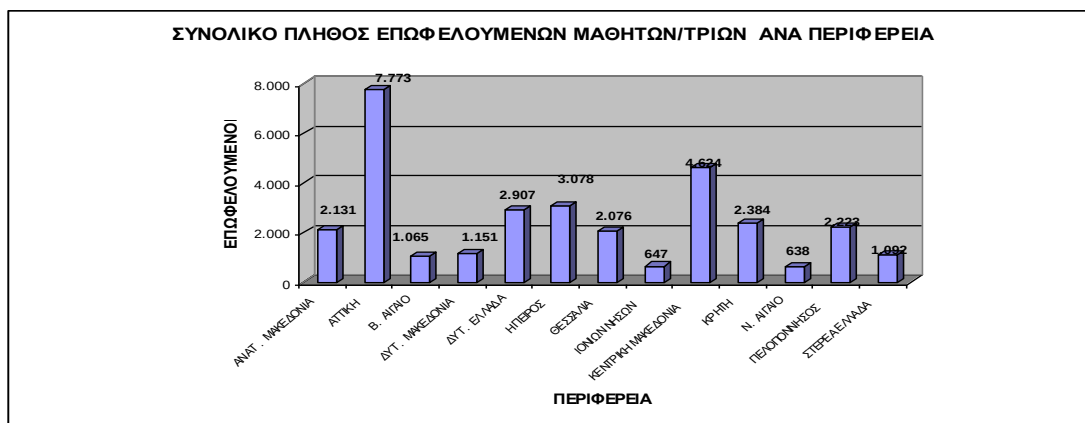
3) ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Στα παρακάτω Διαγράμματα 4, 5 και 6 απεικονίζεται το συνολικό πλήθος των επωφελομένων κατά φύλο και ανά περιφέρεια για όλες τις φάσεις εφαρμογής του έργου.

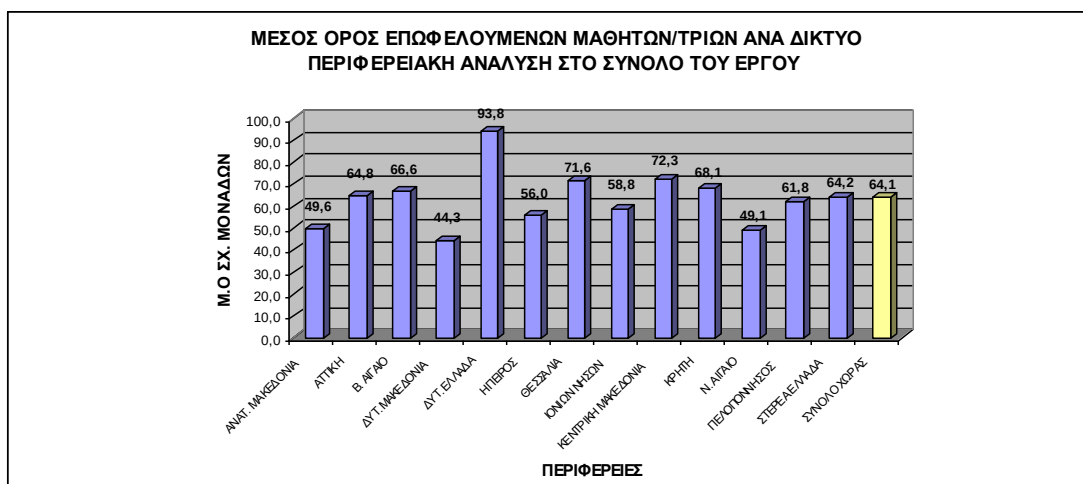
Διάγραμμα 4

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

Με βάση τα προηγούμενα στοιχεία:

- Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 1, το πλήθος των επωφελομένων που συμμετείχαν συνολικά είναι 31.789.
- Σαφώς μεγάλη συγκέντρωση παρατηρείται στην περιφέρεια της Αττικής με 7.773 επωφελομένους (4.497 μαθήτριες και 3.274 μαθητές) και στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 4.624 (2.681 μαθήτριες και 1.944 μαθητές).
- Παρατηρείται ότι επωφελούνται κατά μέσο όρο **64,1** μαθητές/τριες ανά δίκτυο στο σύνολο χώρας. Τον υψηλότερο μέσο όρο τον κατέχει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 93,8 μαθητές/τριες και τον χαμηλότερο η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με 44,3 μαθητές/τριες.

4) ΒΑΘΜΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Προκειμένου να σχηματίσουμε μια σαφέστερη εικόνα, συγκριτική των επιδόσεων μεταξύ των περιφερειών, αξίζει να δούμε τα στοιχεία του επόμενου Πίνακα, όπου για το σύνολο του έργου και ανά περιφέρεια απεικονίζονται τα ποσοστά συμμετοχής (%) εκάστης διοικητικής περιφέρειας στις συνολικές τιμές των εξής δεικτών:

- πλήθος δικτύων, από όπου προκύπτει ο δείκτης 1: ποσοστό συμμετοχής των δικτύων της περιφέρειας στο σύνολο των δικτύων
- πλήθος σχολικών μονάδων, από όπου προκύπτει ο δείκτης 2: ποσοστό συμμετοχής των σχολικών μονάδων της περιφέρειας στο σύνολο των σχολικών μονάδων

- πλήθος ωφελούμενων μαθητών και μαθητριών, από όπου προκύπτει ο δείκτης 3: ποσοστό συμμετοχής του μαθητικού πληθυσμού της περιφέρειας στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού

Πίνακας 2

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
	% ΔΙΚΤΥΩΝ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	% ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	% ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	8,7%	7,5%	6,7%
ΑΤΤΙΚΗ	24,2%	23,1%	24,5%
Β. ΑΙΓΑΙΟ	3,2%	3,4%	3,4%
ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5,2%	5,5%	3,6%
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ	6,3%	8,2%	9,1%
ΗΠΕΙΡΟΣ	11,1%	9,5%	9,7%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	5,8%	6,3%	6,5%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	2,2%	2,0%	2,0%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	12,9%	14,1%	14,5%
ΚΡΗΤΗ	7,1%	6,9%	7,5%
Ν. ΑΙΓΑΙΟ	2,6%	2,6%	2,0%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	7,3%	7,2%	7,0%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	3,4%	3,8%	3,4%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%

Για την ερμηνευτική ανάγνωση των στοιχείων του ανωτέρω πίνακα θα στηριχθούμε στις εξής δύο (υπο)θέσεις:

- Οι υψηλές θετικές διαφορές μεταξύ των τιμών του δείκτη 1 (% δικτύων εκάστης περιφέρειας επί του συνόλου) προς τις τιμές του δείκτη 2 (% σχολικών μονάδων εκάστης περιφέρειας επί του συνόλου) υποδηλώνουν ανάλογα, την υστέρηση του βαθμού ανταπόκρισης των σχολικών μονάδων για συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και ένταξή τους σε υφιστάμενα ή σε υπό συγκρότηση δίκτυα, ανεξάρτητα του λόγου που συμβαίνει αυτό (γεωγραφική διασπορά, προσδοκώμενη ασυμφωνία στην κεντρική θεματική, μη προτίμηση στον τύπο των σχολείων που συμμετέχουν σε υφιστάμενα ή σε υπό συγκρότηση δίκτυα κ.λ.π.). Αντίστροφα, οι υψηλές αρνητικές διαφορές μεταξύ των τιμών του δείκτη 1 και του δείκτη 2 υποδηλώνουν αυξημένο βαθμό ανταπόκρισης των σχολικών

μονάδων για συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και ένταξή τους σε υφιστάμενα ή σε υπό συγκρότηση δίκτυα, ανεξάρτητα του λόγου που συμβαίνει αυτό.

- Οι υψηλές θετικές διαφορές μεταξύ των τιμών του δείκτη 2 προς τις τιμές του δείκτη 3 (% ωφελούμενων μαθητών) υποδηλώνουν ανάλογα, την υστέρηση του βαθμού συμμετοχής των μαθητών στο πρόγραμμα, ανεξάρτητα του λόγου που συμβαίνει αυτό (έλλειψη επαρκούς προβολής, αδιαφορία κ.λ.π.). Αντίστροφα, οι υψηλές αρνητικές διαφορές μεταξύ των τιμών του δείκτη 2 προς τις τιμές του δείκτη 3 αφετέρου, υποδηλώνουν ανάλογα, τον αυξημένο βαθμό συμμετοχής των μαθητών στο πρόγραμμα, ανεξάρτητα του λόγου που συμβαίνει αυτό.

Με βάση τις ανωτέρω υποθέσεις, από τα στοιχεία του Πίνακα 2 μπορούν να συναχθούν τα εξής σημεία:

- Στην περιφέρεια της **Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης** παρατηρείται σχετική υστέρηση της συμμετοχής των σχολικών μονάδων και κυρίως του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα.
- Στην περιφέρεια της **Δυτικής Μακεδονίας** παρατηρείται υστέρηση της συμμετοχής του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα
- Στην περιφέρεια της **Ηπείρου** παρατηρείται υστέρηση της συμμετοχής των σχολικών μονάδων στο πρόγραμμα
- Στην περιφέρεια του **Νότιου Αιγαίου** παρατηρείται υστέρηση της συμμετοχής του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα.
- Αντίθετα προς τις προηγούμενες περιπτώσεις, στις περιφέρειες της **Θεσσαλίας**, της **Δυτικής Μακεδονίας** και της **Κεντρικής Μακεδονίας** παρατηρείται αυξημένος συγκριτικά βαθμός συμμετοχής τόσο των σχολικών μονάδων, όσο και του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα.
- Σε έξι περιφέρειες (Αττική, Β. Αιγαίο, Ιόνια νησιά, Κρήτη, Πελοπόννησος και Στερεά Ελλάδα) δεν παρατηρούνται αξιόλογες αποκλίσεις μεταξύ των τιμών των τριών δεικτών.

Επειδή ωστόσο με την ως τώρα ανάλυση παράγονται συμπεράσματα μόνο με βάση τα ενδογενή στοιχεία του προγράμματος, κρίνεται σκόπιμος ο έλεγχος και ο εμπλουτισμός των ανωτέρω συμπερασμάτων, αξιοποιώντας επιπλέον στοιχεία που προκύπτουν από τα ευρύτερα στοιχεία του περιβάλλοντος αναφοράς του προγράμματος, και τα οποία αφορούν το πλήθος των σχολικών μονάδων και του

μαθητικού πληθυσμού της χώρας ανά περιφέρεια. Τα σχετικά στοιχεία παρέχονται από την έρευνα του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας «Αποτύπωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε επίπεδο σχολικών μονάδων» και αφορούν το σχολικό έτος 2005-6 όπου και αποτυπώνουν το 98,8% των εν λειτουργία σχολικών μονάδων. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας αυτής, στον επόμενο Πίνακα 2 αποτυπώνονται συγκεντρωτικά και με ανάλυση ανά περιφέρεια και εκπαιδευτική βαθμίδα, το πλήθος των αντίστοιχων σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού, ενώ στον Πίνακα 3 αποτυπώνονται συγκεντρωτικά και με ανάλυση ανά περιφέρεια:

- Το πλήθος των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού κατά το σχολικό έτος 2005-6, σύμφωνα με την έρευνα του ΚΕΕ
- Το πλήθος των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού που συμμετείχε στις φάσεις του προγράμματος
- Ο βαθμός συμμετοχής των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων και του ωφελούμενου μαθητικού πληθυσμού στο σύνολο των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού της χώρας. Αυτοί οι βαθμοί συμμετοχής (στήλες 5 και 6 του Πίνακα 4) υποδηλώνουν το **βαθμό διείσδυσης** του συνόλου προγράμματος στο μαθητικό δυναμικό. Για την εκτίμηση αυτή τίθενται οι εξής προϋποθέσεις:
 - ο Μολονότι ο μαθητικός πληθυσμός δεν είναι ίδιος κάθε σχολική χρονιά, θεωρήθηκε ότι οι αυξομειώσεις του δεν είναι σημαντικές για τα σχολικά έτη εφαρμογής του προγράμματος.
 - ο Βαθμός διείσδυσης αφορά το σύνολο του προγράμματος επί του μαθητικού πληθυσμού μιας σχολικής χρονιάς. Ανά σχολική χρονιά όμως, ο βαθμός διείσδυσης είναι σαφώς πολύ χαμηλότερος, εφόσον προκύπτει από το λόγο των ωφελούμενων της υπό αναφορά σχολικής χρονιάς προς τον αντίστοιχο μαθητικό πληθυσμό.

Πίνακας 3

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (ΣΧ. ΕΤΟΣ 2005-6)							
	ΓΥΜΝΑΣΙΟ		ΛΥΚΕΙΟ		ΤΕΕ		ΣΥΝΟΛΟ	
	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	17.227	106	11319	61	5.106	26	33.652	193
Κεντρική Μακεδονία	55.106	312	38579	189	18.406	76	112.091	577
Δυτική Μακεδονία	9.242	82	7732	35	2.301	16	19.275	133
Θεσσαλία	21.830	150	16326	97	6.572	42	44.728	289
Ήπειρος	9.726	92	7364	53	2.810	21	19.900	166
Ιόνια Νησιά	6.979	51	4883	36	1.518	11	13.380	98
Δυτική Ελλάδα	21.623	151	15089	94	6.464	34	43.176	279
Στερεά Ελλάδα	16.138	125	11548	91	3.943	27	31.629	243
Πελοπόννησος	16.731	123	12174	89	4.468	34	33.373	246
Αττική	100.422	460	71933	345	28.874	112	201.229	917
Βόρειο Αιγαίο	5.883	53	3790	40	1.849	18	11.522	111
Νότιο Αιγαίο	10.183	85	6217	63	3.402	31	19.802	179
Κρήτη	20.295	112	13609	70	5.635	23	39.539	205
Σύνολο	311.385	1.902	220.563	1.263	91.348	471	623.296	3.636

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων έρευνας του ΚΕΕ

Πίνακας 4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ					
	ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (2005-6)		ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ & ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΕΣ (ΣΥΝΟΛΟ ΦΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ)		ΒΑΘΜΟΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	% συμμετοχής Μαθητών	% συμμετοχής Σχολ. Μονάδων
	1	2	3	4	5=3/1	6=4/2
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	33.652	193	2.131	156	6,3%	80,8%
Κεντρική Μακεδονία	112.091	577	4.624	292	4,1%	50,6%
Δυτική Μακεδονία	19.275	133	1.151	114	6,0%	85,7%
Θεσσαλία	44.728	289	2.076	130	4,6%	45,0%
Ήπειρος	19.900	166	3.078	198	15,5%	119,3%
Ιόνια Νησιά	13.380	98	647	42	4,8%	42,9%
Δυτική Ελλάδα	43.176	279	2.907	170	6,7%	60,9%
Στερεά Ελλάδα	31.629	243	1.092	79	3,5%	32,5%
Πελοπόννησος	33.373	246	2.223	150	6,7%	61,0%
Αττική	201.229	917	7.773	479	3,9%	52,2%
Βόρειο Αιγαίο	11.522	111	1.065	70	9,2%	63,1%
Νότιο Αιγαίο	19.802	179	638	54	3,2%	30,2%
Κρήτη	39.539	205	2.384	143	6,0%	69,8%
Σύνολο	623.296	3.636	31.789	2.077	5,1%	57,1%

- Με βάση τα στοιχεία των τελευταίων στηλών του Πίνακα 4 μπορούν να συναχθούν τα εξής κύρια στοιχεία:
- Υψηλοί βαθμοί διείσδυσης του προγράμματος παρατηρούνται στις περιφέρειες της **Ηπείρου**, του **Βορείου Αιγαίου**, της **Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης**, της **Δυτικής Μακεδονίας**, της **Κρήτης**, της **Δ. Ελλάδας** και της **Πελοποννήσου**. Σε γενικές γραμμές σε αυτές τις περιφέρειες η δυσανάλογα υψηλή συμμετοχή των σχολικών μονάδων συνοδεύεται από επίσης δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με τον μέσο όρο συμμετοχή του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα.
- Χαμηλοί βαθμοί διείσδυσης του προγράμματος παρατηρούνται κυρίως στις περιφέρειες του **Νότιου Αιγαίου** και της **Στερεάς Ελλάδας**, και δευτερευόντως, στις περιφέρειες της **Αττικής**, της **Κεντρικής Μακεδονίας**, της **Θεσσαλίας** και των **Ιονίων νήσων**. Σε γενικές γραμμές σε αυτές τις περιφέρειες η δυσανάλογα χαμηλή συμμετοχή των σχολικών μονάδων συνοδεύεται από επίσης δυσανάλογα χαμηλή σε σχέση με τον μέσο όρο συμμετοχή του μαθητικού πληθυσμού στο πρόγραμμα.

Συνδυάζοντας τώρα, τα στοιχεία και τα αντίστοιχα συμπεράσματα των Πινάκων 2 και 4, προκύπτουν οι εξής ομάδες περιφερειών:

- Περιφέρειες για τις οποίες η υστέρηση της συμμετοχής είτε των σχολικών μονάδων είτε κυρίως του μαθητικού πληθυσμού (στοιχεία Πίνακα 2) συνδυάζονται με υψηλούς βαθμούς διείσδυσης του προγράμματος στον μαθητικό δυναμικό (στοιχεία Πίνακα 4). Η σύμπτωση αυτή ισχύει κυρίως για τις περιφέρειες:
 - ο Ηπείρου
 - ο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
 - ο Δυτικής Μακεδονίας

Για τις περιφέρειες αυτές τα σχετικά ευρήματα μάλλον θα πρέπει να ερμηνευθούν ως σκόπιμο αποτέλεσμα των σχεδιαστών και των επιχειρησιακά υπεύθυνων του προγράμματος για προνομιακή διάδοση των καινοτομιών και των αρχών του προγράμματος σε μαθητικούς πληθυσμούς συγκεκριμένων περιφερειών που εξαιτίας συγκεκριμένων τους χαρακτηριστικών χρήζουν θετικών ενισχύσεων.

- Περιφέρειες για τις οποίες, σε γενικές γραμμές ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η εφαρμογή του προγράμματος αφενός ανταποκρίθηκαν στο ενδιαφέρον των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού, αφετέρου συνέβαλλαν σε

υψηλούς βαθμούς διείσδυσης στο μαθητικό δυναμικό τους. Πρόκειται για τις περιφέρειες:

- Βορείου Αιγαίου
 - Κρήτης
 - Δυτικής Ελλάδας
 - Πελοποννήσου
- Περιφέρειες για τις οποίες, σε γενικές γραμμές ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η εφαρμογή του προγράμματος αφενός ανταποκρίθηκαν στο ενδιαφέρον των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού, χωρίς όμως να επιτύχουν ικανοποιητικούς, κοντά στον μέσο όρο, βαθμούς διείσδυσης στο μαθητικό δυναμικό τους. Πρόκειται κυρίως για την περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας και δευτερευόντως της Αττικής.
- Περιφέρειες για τις οποίες η συγκριτικά αυξημένη συμμετοχή είτε των σχολικών μονάδων είτε κυρίως του μαθητικού πληθυσμού (στοιχεία Πίνακα 2) συνδυάζονται με χαμηλούς βαθμούς διείσδυσης του προγράμματος στον μαθητικό δυναμικό (στοιχεία Πίνακα 4). Η σύμπτωση αυτή ισχύει για τις περιπτώσεις των περιφερειών:
- Θεσσαλίας
 - Κεντρικής Μακεδονίας

Για τις περιφέρειες αυτές τα σχετικά ευρήματα μάλλον θα πρέπει να ερμηνευθούν ως αστοχία του προγράμματος, δεδομένου ότι το υφιστάμενο ενδιαφέρον των σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού περιορίζονταν από τον αριθμό των εγκεκριμένων στην περιφέρεια δικτύων και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό ώστε τελικά, στις συγκεκριμένες περιφέρειες να καταγράφεται συνολικός βαθμός διείσδυσης που υπολείπεται σημαντικά του μέσου εθνικού όρου.

- Περιφέρειες για τις οποίες η υστέρηση της συμμετοχής είτε των σχολικών μονάδων είτε κυρίως του μαθητικού πληθυσμού (στοιχεία Πίνακα 2) συνδυάζονται με επίσης χαμηλούς βαθμούς διείσδυσης του προγράμματος στον μαθητικό δυναμικό (στοιχεία Πίνακα 4). Η σύμπτωση αυτή ισχύει στην περίπτωση της περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου και μάλλον θα πρέπει να ερμηνευθεί ως επιχειρησιακή αδυναμία προώθησης του προγράμματος στη συγκεκριμένη διοικητική περιφέρεια, ίσως ως συνέπεια της γεωγραφικής ιδιομορφίας της. Σε μικρότερο βαθμό, παρόμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζονται και στην περιφέρεια των Ιονίων νήσων.

5.1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής παρουσιάζονται ανά φάση υλοποίησης του έργου, συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με:

- το πλήθος των δικτύων, των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων, των ωφελομένων μαθητών με ανάλυση κατά φύλο και συνολικά,
- τους τύπους των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων
- τις κατηγορίες προσδιορισμού της κεντρικής θεματικής των δικτύων.

1) ΔΙΚΤΥΑ – ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Συγκεντρωτικά, το σύνολο των στοιχείων αυτών παρέχονται στον Πίνακα 5³, ενώ στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζονται τα επιμέρους στοιχεία με ανάλυση των τιμών τους στις διάφορες φάσεις του έργου.

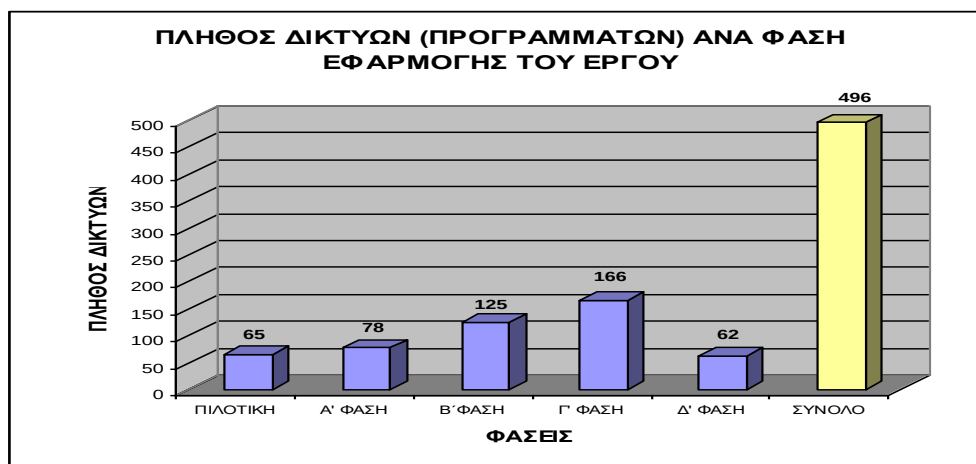
Πίνακας 5

	ΠΙΛΟΤΙΚΗ	Α' ΦΑΣΗ	Β' ΦΑΣΗ	Γ' ΦΑΣΗ	Δ' ΦΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ
N ΔΙΚΤΥΩΝ	65	78	125	166	62	496
N ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΩΝ	296	313	464	666	338	2.077
N ΜΑΘΗΤΩΝ*	1.794	1.892	3.159	4.619	2.314	13.778
N ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ*	2.472	2.894	4.081	5.653	2.876	17.976
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΝΟΛΟ	4.301	4.786	7.240	10.273	5.189	31.789

Στο Διάγραμμα 7 απεικονίζεται το συνολικό πλήθος των δικτύων συγκριτικά για κάθε φάση εφαρμογής και συνολικά.

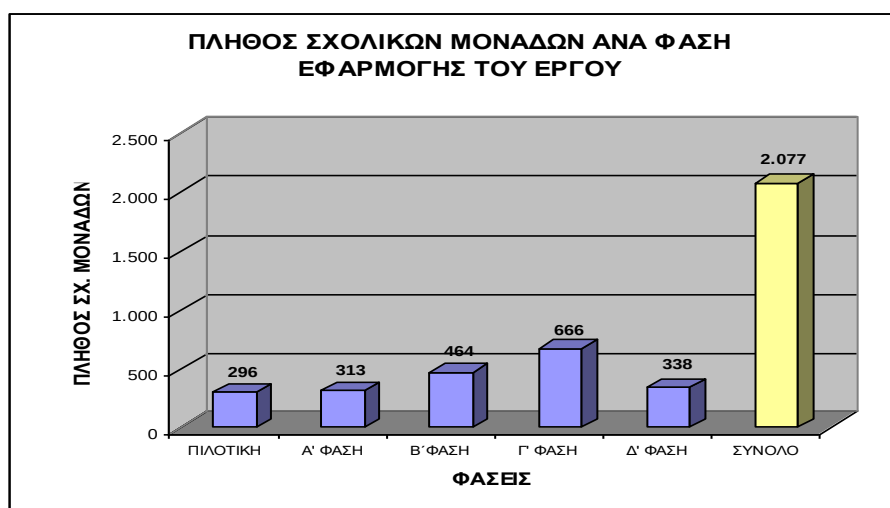
³ Σημειώνεται ότι οι τιμές της τελευταίας γραμμής του Πίνακα δεν ταυτίζονται με το άθροισμα των τιμών των δύο προηγούμενων γραμμών, εφόσον ως αναφέρθηκε και σε άλλες ενότητες του παραδοτέου, ορισμένες σχολικές μονάδες δεν διαθέτουν ανάλυση των ωφελομένων τους κατά φύλο.

Διάγραμμα 7

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το συνολικό πλήθος των σχολικών μονάδων κατά την διάρκεια των φάσεων εφαρμογής του έργου.

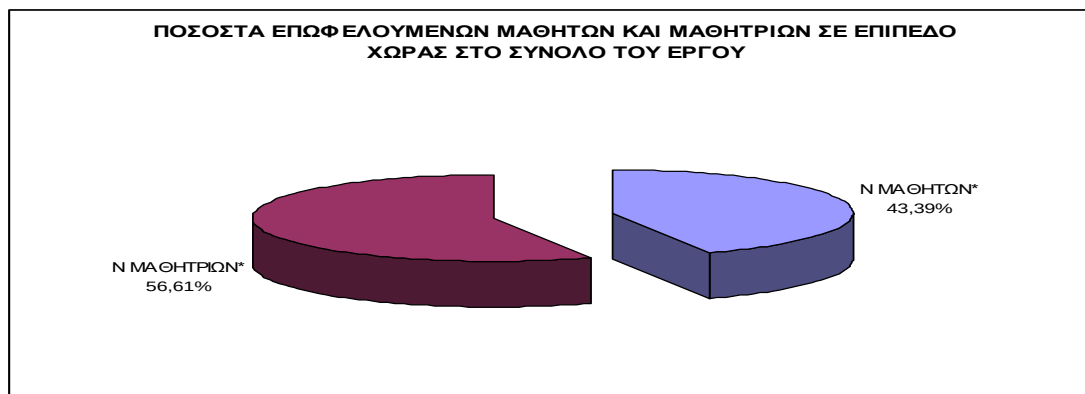
Διάγραμμα 8

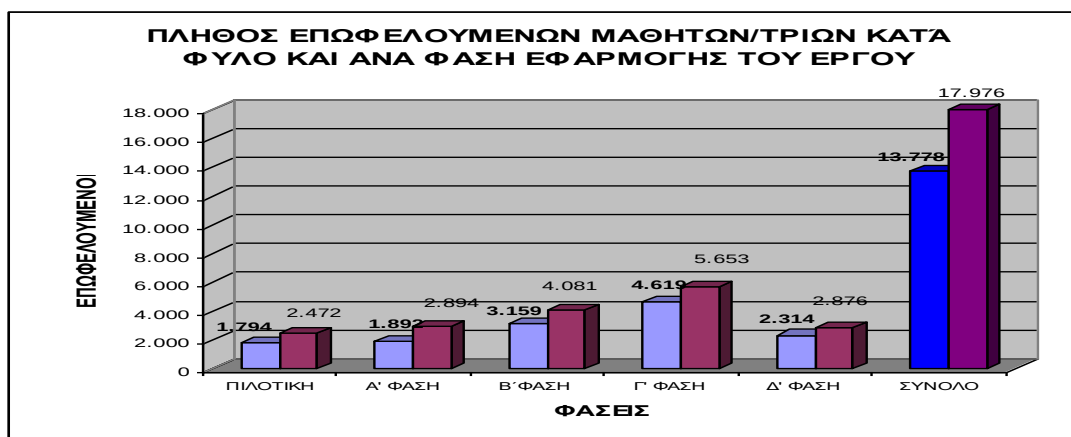
Θα πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι επί του συνόλου των 2.077 σχολικών μονάδων που συμμετέχουν έστω και σε μία φάση εφαρμογής του προγράμματος:

- **1.387** σχολικές μονάδες συμμετέχουν μόνο σε μία φάση εφαρμογής
- **240** σχολικές μονάδες συμμετέχουν σε δύο φάσεις εφαρμογής
- **45** σχολικές μονάδες συμμετέχουν σε τρεις φάσεις εφαρμογής
- **15** σχολικές μονάδες συμμετέχουν σε τέσσερις φάσεις εφαρμογής
- τέλος, **3** σχολικές μονάδες συμμετέχουν σε όλες τις φάσεις εφαρμογής του προγράμματος.

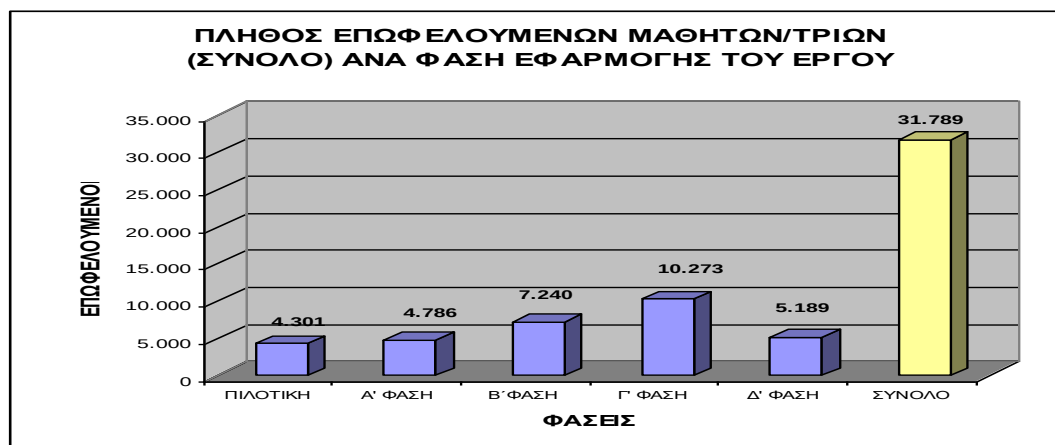
Διάγραμμα 9

Διάγραμμα 10

Διάγραμμα 10

Κύριες διαπιστώσεις από τα ανωτέρω στοιχεία:

- Το πλήθος των δικτύων, των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων και του μαθητικού πληθυσμού αυξάνει διαχρονικά και ως την τρίτη διευρυμένη φάση της εφαρμογής του προγράμματος. Κατά την τελευταία φάση εφαρμογής του προγράμματος, αποκλειστικά λόγω έλλειψης πόρων, οι σχετικές εκροές του προγράμματος μειώνονται. Έτσι:
 - Στη Γ' διευρυμένη φάση συγκροτούνται τα περισσότερα δίκτυα (166), ενώ στην Δ' διευρυμένη φάση (τελευταία) παρατηρείται ο μικρότερος αριθμός δικτύων.
 - Στη Γ' διευρυμένη φάση συμμετέχουν οι περισσότερες σχολικές μονάδες (666), ενώ στην Πιλοτική φάση (πρώτη) παρατηρείται ο μικρότερος αριθμός σχολικών μονάδων (296) .
 - Στην Γ' Διευρυμένη φάση παρατηρείται το μεγαλύτερο πλήθος επωφελούμενων μαθητριών (5.653) και μαθητών (4.619), ενώ στην Πιλοτική φάση το μικρότερο (2.472 & 1.794 αντίστοιχα).
- Σε όλες τις φάσεις εφαρμογής του προγράμματος οι μαθήτριες ωφελούμενες υπερτερούν των ωφελούμενων μαθητών. Στο σύνολο των φάσεων ,το πλήθος των επωφελούμενων μαθητριών καταλαμβάνει το 56,61% του συνολικού πλήθους, ενώ το πλήθος των επωφελούμενων μαθητών αγγίζει το 43,39%.

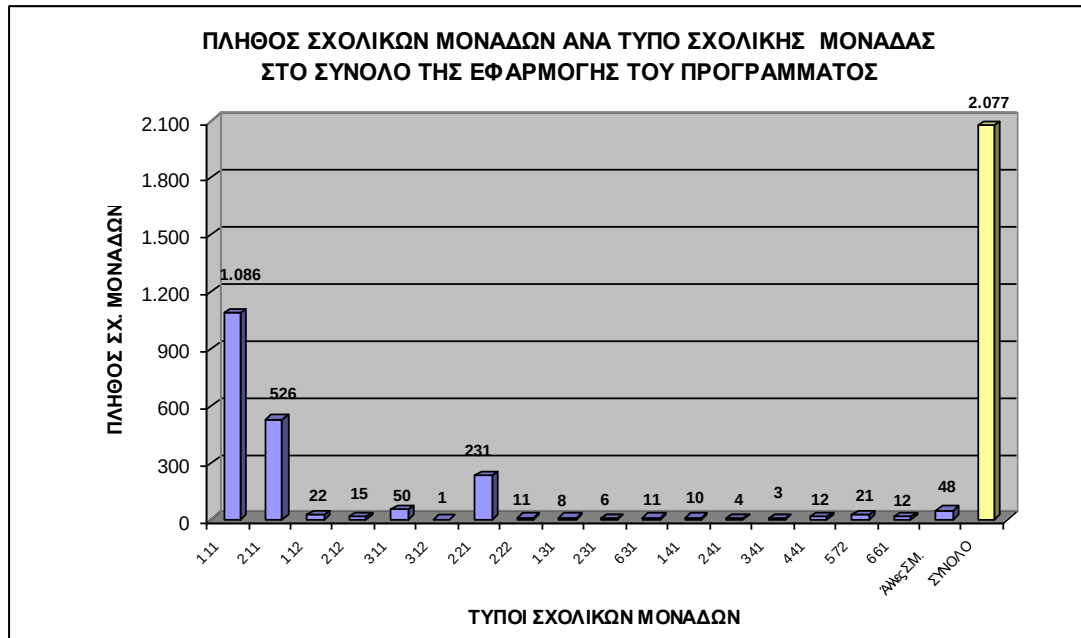
2) ΤΥΠΟΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η κατανομή των σχολικών μονάδων που συμμετείχαν σε όλες τις φάσεις εφαρμογής του έργου, σύμφωνα με την κατηγορίες που επεξηγήθηκαν στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση, παρουσιάζεται στον κάτωθι Πίνακα, καθώς και στα διαγράμματα 11 και 12.

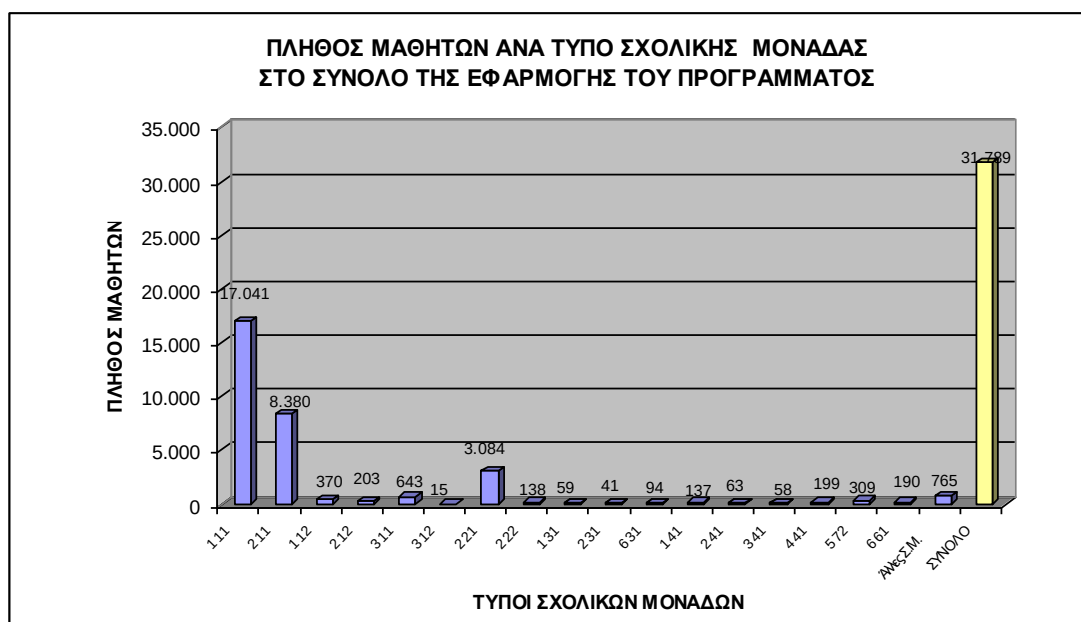
Πίνακας 6

Τύπος Σχολικής Μονάδας	Πιλοτική		Α' φάση		Β' φάση		Γ' φάση		Δ' φάση		Σύνολο		Μ.Ο Μαθητών/ Σχ. Μον.
	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	Ν Σχ. Μον.	Ν μαθητών	
1 1 1	187	2.773	194	2.860	244	3.918	303	4.954	158	2.536	1.086	17.041	15,7
2 1 1	71	960	91	1.516	116	1.938	161	2.569	87	1.397	526	8.380	15,9
1 1 2	7	138	2	38	4	49	9	145			22	370	16,8
2 1 2	4	41	3	75	3	35	5	52			15	203	13,5
3 1 1	3	43	8	90	6	77	19	231	14	202	50	643	12,9
3 1 2	1	15									1	15	15,0
2 2 1					62	807	112	1.485	57	792	231	3.084	13,4
2 2 2					3	33	6	87	2	18	11	138	12,5
1 3 1	2	13	1	6	1	7	3	25	1	8	8	59	7,4
2 3 1	3	25			1	4	1	8	1	4	6	41	6,8
6 3 1					2	17	5	40	4	37	11	94	8,5
1 4 1	4	57	1	11	1	12	3	48	1	9	10	137	13,7
2 4 1	1	12			1	13	2	38			4	63	15,8
3 4 1	2	42					1	16			3	58	19,3
4 4 1	2	39	3	45	2	37	5	78			12	199	16,6
5 7 2	1	9			8	144	9	118	3	38	21	309	14,7
6 6 1			3	35	2	31	4	78	3	46	12	190	15,8
Άλλες Σ.Μ.	8	134	7	110	8	118	18	301	7	102	48	765	15,9
Σύνολο	296	4.301	313	4.786	464	7.240	666	10.273	338	5.189	2.077	31.789	15,3

Διάγραμμα 11

Διάγραμμα 12

Συγκεκριμένα:

- Ο τύπος της σχολικής μονάδας που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών/τριών είναι το **Γυμνάσιο (Πρωινό)** με 1.086 σχολικές μονάδες (52,3% του συνόλου) και 17.041 επωφελούμενους (53,6%).
- Δεύτερο σε συγκέντρωση επωφελούμενου πληθυσμού σχολικών μονάδων και μαθητών/τριών είναι το **Λύκειο (Πρωινό)** με 526 (25,3% του συνόλου) σχολικές μονάδες και 8.380 επωφελούμενους (26,4% του συνόλου).
- Σημειώνεται ότι βάσει του οδηγού σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων ΣΕΠ, θα πρέπει να επωφελούνται κυρίως άτομα ιδιαίτερων αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στο πλαίσιο αυτό, συνολικά συμμετείχαν 25 Ειδικές σχολικές μονάδες κάθε βαθμίδας με 194 μαθητές/τριες και 21 Σχολεία Β' Ευκαιρίας με 309 μαθητές/τριες.
- Στο σύνολο των συμμετεχόντων σχολικών μονάδων, ο μέσος όρος επωφελούμενων μαθητών/τριων ανά σχολική μονάδα είναι **15,3**. Ειδικότερα, ο τύπος **Γυμνάσιο/Λύκειο – Μουσικό - Πρωινό** κατέχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο 19,3 μαθητές ανά σχολική μονάδα, ενώ τον μικρότερο μέσο όρο τον συναντάμε στον τύπο **Γυμνάσιο-Ειδικό-Πρωινό** και **Λύκειο-Ειδικό-Πρωινό** με 7,4 και 6,8 αντίστοιχα, μαθητές ανά σχολική μονάδα.

- Συνολικά, παρατηρείται ότι 2007/2.077 σχολικές μονάδες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα λειτουργούν το πρωί, ενώ μόνο 70/2.077 είναι εσπερινές.

3) ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Για τη διερεύνηση του βαθμού διείσδυσης ή ανταπόκρισης του προγράμματος στους διάφορους τύπους σχολικών μονάδων προβήκαμε σε επεξεργασία των στοιχείων που παρέχονται σχετικά από την έρευνα του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας «Αποτύπωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε επίπεδο σχολικών μονάδων» και αφορούν το σχολικό έτος 2005-6 όπου και αποτυπώνουν το 98,8% των εν λειτουργία σχολικών μονάδων. Κατόπιν επεξεργασίας, τα στοιχεία του ΚΕΕ αποτυπώνονται στον κάτωθι Πίνακα.

Πίνακας 7

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ (ΣΧ. ΕΤΟΣ 2005-6)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧ. ΜΟΝΑΔΩΝ (ΣΧ. ΕΤΟΣ: 2005-6)
ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
ΗΜΕΡΗΣΙΟ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΣΧ. ΜΟΝΑΔΩΝ
Γυμνάσιο (χωρίς ειδίκευση)	259.031	1.552
Πειραματικό	5.073	24
Μουσικό	3.763	35
Με τμήματα αθλητικής διευκόλυνσης	32.447	132
Ειδικής Αγωγής	1.739	63
Διαπολιτισμικό	1.285	8
Εκκλησιαστικό	167	7
Καλλιτεχνικό	143	1
ΕΣΠΕΡΙΝΟ	7.737	80
ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ	311.385	1.902
ΛΥΚΕΙΟ		
ΗΜΕΡΗΣΙΟ	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΣΧ. ΜΟΝΑΔΩΝ
Λύκειο (χωρίς ειδίκευση)	201.047	1.099
Πειραματικό	2.890	21
Μουσικό	1.988	12
Με τμήματα αθλητικής διευκόλυνσης	6.525	33
Διαπολιτισμικό	579	5
Εκκλησιαστικά	541	5
Ειδικής Αγωγής	103	17
ΕΣΠΕΡΙΝΟ	6.890	71
ΣΥΝΟΛΟ ΛΥΚΕΙΩΝ	220.563	1.263
ΤΕΕ		
	Ν ΜΑΘΗΤΩΝ	Ν ΣΧ. ΜΟΝΑΔΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΟ (ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ)	78.498	415
ΕΣΠΕΡΙΝΟ	12.556	47
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	294	9
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΕ	91.348	471
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	623.296	3.636

Επειδή η κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων δεν είναι απολύτως σύμφωνη με αυτή που κατ'ανάγκη υιοθετήσαμε στο πλαίσιο της παρούσης μελέτης⁴, η ανάλυση θα περιοριστεί μόνο στους τύπους των σχολικών μονάδων για τις οποίες υπάρχουν απολύτως συγκρίσιμα στοιχεία και στις οποίες άλλωστε συγκεντρώνεται η συντριπτική πλειοψηφία των σχολικών μονάδων και του μαθητικού δυναμικού της χώρας. Τα σχετικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα, και είναι ασφαλή για γενικεύσεις (οι τύποι σχολικών μονάδων του Πίνακα αφορούν το 91,1% του μαθητικού δυναμικού της έρευνας του ΚΕΕ και αντίστοιχα το 92,2% του συνολικά ωφελούμενου μαθητικού πληθυσμού του προγράμματος) και αξιόπιστα (ο συνολικός βαθμός διείσδυσης του προγράμματος σε αυτούς τους τύπους σχολικών μονάδων ανέρχεται σε 5,2%, σχεδόν όσο ανέρχεται και στο σύνολο των σχολικών μονάδων: 5,1%).

Πίνακας 8

ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ					
	ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (2005-6)		ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ & ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΣΧΟΛ. ΜΟΝΑΔΕΣ (ΣΥΝΟΛΟ ΦΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ)		ΒΑΘΜΟΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	N Μαθητών	N. Σχολ. Μονάδων	% συμμετοχής	% συμμετοχής
	1	2	3	4	5=3/1	6=4/2
Γυμνάσιο (χωρίς ειδικευση)	259.031	1.552	17.041	1.086	6,6%	70,0%
Εσπερινό Γυμνάσιο	7.737	80	370	22	4,8%	27,5%
Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής	1.739	63	59	8	3,4%	12,7%
Λύκειο (χωρίς ειδικευση)	201.047	1.099	8380	526	4,2%	47,9%
Εσπερινό Λύκειο	6.890	71	203	15	2,9%	21,1%
Λύκειο Ειδικής Αγωγής	103	17	41	6	39,8%	35,3%
Ημερήσιο ΤΕΕ	78.498	415	3084	231	3,9%	55,7%
Εσπερινό ΤΕΕ	12.556	47	138	11	1,1%	23,4%
ΣΥΝΟΛΟ	567.601	3.344	29.316	1.905	5,2%	57,0%

Με βάση τα στοιχεία του προηγούμενου Πίνακα προκύπτουν τα εξής κύρια σημεία:

- Υψηλός βαθμός διείσδυσης του προγράμματος σημειώνεται στα Γυμνάσια. Αυτό συμβαίνει τόσο σε επίπεδο σχολικών μονάδων όσο και σε επίπεδο μαθητικού πληθυσμού.
- Στα ΤΕΕ και στα Λύκεια, καταγράφεται μεν ένας ισχυρός βαθμός διείσδυσης σε επίπεδο σχολικών μονάδων, ωστόσο η διείσδυση του προγράμματος στον αντίστοιχο μαθητικό πληθυσμό δεν κυμαίνεται σε παρόμοια επίπεδα. Αυτό αφορά κυρίως τα ΤΕΕ.

⁴ Κατ'ανάγκη διότι για παράδειγμα υπάρχουν συμμετέχουσες σχολικές μονάδες που προκύπτουν από τάξεις του Λυκείου με τάξεις του Γυμνασίου.

- Η διείσδυση του προγράμματος στα Γυμνάσια ειδικής Αγωγής δεν είναι ικανοποιητική. Αντίθετα, εμφανίζεται υπερβολικά υψηλή στα Λύκεια Ειδικής Αγωγής (όπου σημειωτέον η έρευνα του ΚΕΕ καταγράφει μόλις 103 μαθητές στο σύνολο της χώρας).
- Η διείσδυση του προγράμματος είναι μάλλον ικανοποιητική στα Εσπερινά Γυμνάσια, αλλά ανεπαρκής στα Εσπερινά Λύκεια και κυρίως στα εσπερινά ΤΕΕ.

4) ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Εφαρμόζοντας την ίδια μεθοδολογία που παρουσιάστηκε στο τμήμα της έκθεσης για την πιλοτική φάση του έργου, στους κάτωθι Πίνακες αποτυπώνονται σε επίπεδο συνόλου του προγράμματος, τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα όσον αφορά την κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων (Πίνακας 9) και τη συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων (Πίνακας 10).

Πίνακας 9

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική		Α' φάση		Β' φάση		Γ' φάση		Δ' φάση		Σύνολο	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	42	700	61	1.162	52	763	75	1.040	63	914	293	4.579
2	24	364	14	142	11	191	4	41			53	738
3			3	14	15	271	8	106			26	391
4	10	152	19	289	12	152	34	564	5	49	80	1.206
5	5	139	5	42	5	102	8	61			23	344
6	11	138	5	125	10	109	11	152	23	420	60	944
7	38	514	44	638	86	1.518	184	2.886	108	1.735	460	7.291
8	34	553	26	296	72	1.054	58	792	47	642	237	3.337
9	123	1.664	89	1.335	186	2.828	226	3.762	72	1.210	696	10.799
10			19	226			27	414	5	80	51	720
11	4	45	24	425	9	164	19	274			56	908
12			4	92			4	64	5	70	13	226
13	5	32									5	32
14							8	117	10	69	18	186
Δ.Α.					6	88					6	88
Σύνολο	296	4.301	313	4.786	464	7.240	666	10.273	338	5.189	2.077	31.789

Πίνακας 10

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική		Α' φάση		Β' φάση		Γ' φάση		Δ' φάση		Σύνολο	
	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών	N Σχ. Μον.	N μαθητών
1	10	225	24	334	16	292	22	326			72	1.177
2	72	937	84	1.362	131	2.092	143	2.015	92	1.302	522	7.708
3					3	78	5	78	5	77	13	233
4					3	63	4	79			7	142
5	5	72	14	131	6	116	3	97	6	97	34	513
6	10	197			3	70	13	186			26	453
7	15	202	11	183	10	153	15	324			51	862
8	9	105	15	219	7	70	14	205			45	599
9			7	208	7	88	13	199	5	80	32	575
10	5	110			16	230	4	88	5	55	30	483
11	4	68	10	138	7	111	11	195	8	154	40	666
12					14	158	8	116	5	63	27	337
13			4	32	3	34	4	59			11	125
14					4	51					4	51
Δ.Α.					6	88					6	88
Σύνολο	130	1.916	169	2.607	236	3.694	259	3.967	126	1.828	920	14.012

1. Κύρια Στόχευση της Κεντρικής Θεματικής των Δικτύων

➡ Η κύρια στόχευση της κεντρικής θεματικής, τόσο από την άποψη της συγκέντρωσης των σχολικών μονάδων όσο και από την άποψη της συγκέντρωσης των ωφελομένων μαθητών που την επιλέγουν, αφορά στις κατηγορίες:

- **Επαγγέλματα Γενικά** (696 Σχ. Μον & 10.799 Επωφελούμενοι),
- **Συμβουλευτική / Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός** (460 Σχ. Μον & 7.291 Επωφελούμενοι),
- **Αγορά Εργασίας** (293 Σχ. Μον & 4.579 Επωφελούμενοι)
- **Έρευνα επαγγελμάτων ανά τομέα** (237 Σχ. Μον & 3.337 Επωφελούμενοι)

2. Συμπληρωματική Στόχευση της Κεντρικής Θεματικής των Δικτύων

➡ Συμπληρωματική ή επικουρική στόχευση της κεντρικής θεματικής απαντάται στις περιπτώσεις 920 σχολικών μονάδων στις οποίες αντιστοιχούν 14.012 επωφελούμενοι μαθητές και μαθήτριες.

➡ Η συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής, τόσο από την άποψη της συγκέντρωσης των σχολικών μονάδων όσο και από την άποψη της συγκέντρωσης των ωφελομένων μαθητών που την επιλέγουν, αφορά στις κατηγορίες:

- **Τοπική Κοινωνία** (522 Σχ. Μον & 7.708 Επωφελούμενοι),
- **Αγορά Εργασίας** (72 Σχ. Μον & 1.177 Επωφελούμενοι).

Στον παρακάτω Πίνακα 11 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής των δικτύων. Οι στήλες του Πίνακα αποτελούν τις κατηγορίες της κύριας στόχευσης της κεντρικής θεματικής των δικτύων, ενώ οι σειρές τις κατηγορίες της συμπληρωματικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής των δικτύων. Οι τιμές στα κελιά αντιπροσωπεύουν το πλήθος των σχολικών μονάδων που προβαίνουν στις αντίστοιχες επιλογές. Τέλος, τα έγχρωμα κελιά στην διαγώνιο του Πίνακα απεικονίζουν το πλήθος των σχολικών μονάδων που η κεντρική τους θεματική έχει μόνο κύρια στόχευση.

Πίνακας 11

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ	ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	ΔΑ	Σύνολο
1	115	5			5		3		36	19		4				187
2	134	29	15	54	5	36	39	62	166	6			5			551
3		3	4	1					9							17
4	3			10					3							16
5		3	3	3	13			19	6							47
6		5				21	9	5	3			4				47
7	13						318	4	25		9					369
8	10			4			27	142			4					187
9	8		4	4			5		425	8	3					457
10		4		4			5	5	12	18						48
11						3	37				40					80
12	3	4					9		11			5				32
13	3						8									11
14	4													18		22
Δ.Α.															6	6
Σύνολο	293	53	26	80	23	60	460	237	696	51	56	13	5	18	6	2.077

Από την ανάλυση του Πίνακα 11 προκύπτουν τα εξής:

- ➡ Συνολικά, δημιουργούνται 50 συνδυασμοί κύριας και συμπληρωματικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής, πέραν των 14 μονοσήμαντων προσδιορισμών (κύριας στόχευσης).
- ➡ Οι κύριοι συνδυασμοί που προκύπτουν αφορούν:
 - τα επαγγέλματα γενικά με την τοπική κοινωνία (166 σχολικές μονάδες)
 - την αγορά εργασίας με την τοπική κοινωνία (134 σχολικές μονάδες)
 - τον τουρισμό / αγροτουρισμό με την τοπική κοινωνία (54 σχολικές μονάδες)

- τα επαγγέλματα ανά τομέα με την τοπική κοινωνία (166 σχολικές μονάδες)
- την επιχειρηματικότητα με την τοπική κοινωνία (36 σχολικές μονάδες)
- τη συμβουλευτική με την τοπική κοινωνία (39 σχολικές μονάδες)
- τη συμβουλευτική με την ανάπτυξη των προσωπικών και των επαγγελματικών δεξιοτήτων (37 σχολικές μονάδες)

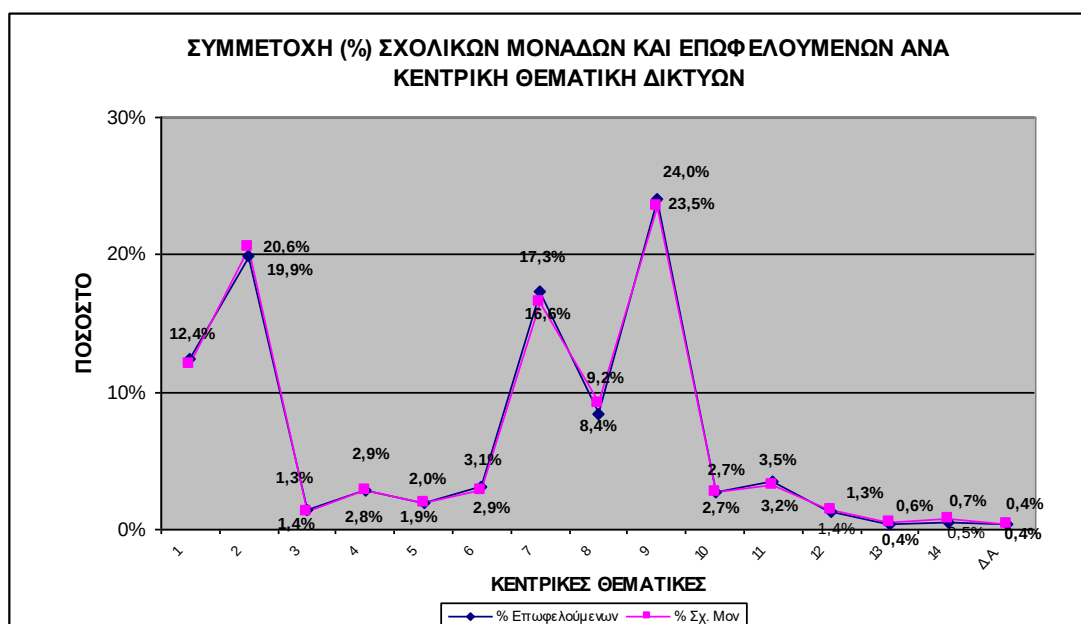
➡ Η κατηγορία **Κοινωνικές Διακρίσεις** δεν χρησιμοποιείται ως κύρια αλλά μόνο ως συμπληρωματική στόχευση της κεντρικής θεματικής (11 σχολικές μονάδες).

Τέλος, στον επόμενο Πίνακα 12 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα συνδυασμού της κύριας με τη συμπληρωματική στόχευση των κεντρικών θεματικών των δικτύων, εκφρασμένα σε ποσοστά συμμετοχής των σχολικών μονάδων και επωφελούμενων μαθητών. Τα ποσοστά αυτά προέκυψαν μέσα από σύνθετη διεργασία χρησιμοποιώντας σταθμίσεις μεταξύ του κύριου και του συμπληρωματικού στόχου της κεντρικής θεματικής των δικτύων για αρτιότερα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτά απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα 13.

Πίνακας 12

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΝ	Πιλοτική		Α' φάση		Β' φάση		Γ' φάση		Δ' φάση		Μ.Ο	
	% Σχ. Μον	% Μαθητών	% Σχ. Μον	% Μαθητών	% Σχ. Μον	% Μαθητών	% Σχ. Μον	% Μαθητών	% Σχ. Μον	% Μαθητών	% Σχ. Μον	% Μαθητών
1	12,0%	14,8%	17,5%	19,9%	9,6%	9,6%	10,4%	9,5%	13,1%	12,6%	12,01%	12,4%
2	23,8%	22,0%	21,6%	21,8%	21,8%	22,4%	17,3%	15,7%	21,6%	20,3%	20,61%	19,9%
3	0,0%	0,0%	0,6%	0,2%	2,5%	3,1%	1,4%	1,3%	1,2%	1,2%	1,31%	1,4%
4	2,3%	2,3%	3,8%	3,7%	2,1%	2,0%	4,0%	4,4%	1,0%	0,7%	2,82%	2,9%
5	2,4%	3,4%	4,1%	2,5%	1,6%	2,0%	1,2%	1,2%	1,4%	1,5%	1,97%	1,9%
6	5,0%	5,6%	1,0%	1,6%	1,8%	1,6%	2,7%	2,5%	4,8%	5,8%	2,87%	3,1%
7	12,4%	11,5%	11,2%	10,9%	13,3%	14,8%	21,0%	22,0%	22,5%	23,9%	16,61%	17,3%
8	10,0%	10,4%	8,5%	7,0%	10,9%	9,9%	7,7%	6,9%	9,8%	8,8%	9,24%	8,4%
9	27,8%	25,7%	19,2%	20,3%	26,5%	25,6%	25,1%	27,0%	16,2%	17,9%	23,50%	24,0%
10	1,3%	1,9%	3,8%	2,9%	2,5%	2,3%	3,3%	3,5%	2,2%	2,0%	2,72%	2,7%
11	1,9%	1,9%	7,0%	7,5%	2,3%	2,5%	3,3%	3,4%	1,9%	2,4%	3,25%	3,5%
12	0,0%	0,0%	0,8%	1,2%	2,2%	1,6%	1,4%	1,3%	2,2%	1,9%	1,40%	1,3%
13	1,1%	0,5%	0,9%	0,5%	0,5%	0,3%	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%	0,56%	0,4%
14	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,5%	0,8%	0,8%	2,1%	1,0%	0,72%	0,5%
Δ.Α.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,41%	0,4%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100,00%	100,0%

Διάγραμμα 13

Με βάση τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη σύνθετη διεργασία συνδυασμού της κύριας και της συμπληρωματικής στόχευσης της κεντρικής θεματικής, προκύπτουν ορισμένες διαφοροποιήσεις στη βαρύτητα που τελικά επιτελούν οι διάφορες κατηγορίες των θεματικών στοχεύσεων. Συγκεκριμένα:

- η κατηγορία **Επαγγέλματα (γενικά)** εξακολουθεί να παραμένει πρώτη συγκεντρώνοντας την κύρια ή τη συμπληρωματική στόχευση του 24% των μαθητών και του 23,5% των σχολικών μονάδων
- ακολουθεί η κατηγορία **Τοπική κοινωνία** συγκεντρώνοντας την κύρια ή τη συμπληρωματική στόχευση του 19,9% των μαθητών και του 20,61% των σχολικών μονάδων
- έπεται η κατηγορία **Συμβουλευτική / Επαγγελματικός και Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός** συγκεντρώνοντας την κύρια ή τη συμπληρωματική στόχευση του 17,3% των μαθητών και του 16,61% των σχολικών μονάδων
- η κατηγορία **Αγορά Εργασίας** συγκεντρώνει την κύρια ή τη συμπληρωματική στόχευση του 12,4% των μαθητών και του 12,01% των σχολικών μονάδων
- η κατηγορία **Έρευνα επαγγελμάτων ανά τομέα** συγκεντρώνει την κύρια ή τη συμπληρωματική στόχευση του 8,4% των μαθητών και του 9,24% των σχολικών μονάδων
- Ακολουθούν οι άλλες κατηγορίες με σχετικά μικρά ποσοστά συμμετοχής των μαθητών και των σχολικών μονάδων.

Προγράμματα Συμβουλευτικής

Η **Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής** στους μαθητές των σχολείων είναι μια από τις σημαντικότερες δράσεις του έργου. Για πρώτη φορά, Ειδικοί Συμβουλευτικής (επιστήμονες με μεταπτυχιακές σπουδές, κυρίως, στη Σχολική Ψυχολογία ή στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό εντάχθηκαν σε Μητρώο που συγκροτήθηκε για αυτό το σκοπό στο Π.Ι.) προσέφεραν εξατομικευμένες υπηρεσίες Συμβουλευτικής - ομαδικά και ατομικά - σε μαθητές μέσα στα σχολεία τους.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα προγράμματα συμβουλευτικής που υλοποιήθηκαν στο σύνολο των φάσεων Εφαρμογής του έργου.

Πίνακας 13

ΠΛΗΘΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ												
	ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ		Α' ΦΑΣΗ		Β' ΦΑΣΗ		Γ' ΦΑΣΗ		Δ' ΦΑΣΗ		ΣΥΝΟΛΟ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ	ΔΙΚΤΥΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ ΣΥΜΒ/ ΚΗΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4	3	3	1	11	8	19	11	6		43	23
Κεντρική Μακεδονία	8	5	15	12	10	8	19	13	12		64	38
Δυτική Μακεδονία	5	3	5	3	5	0	9	2	2		26	8
Θεσσαλία	4	1	4	1	5	0	13	2	3		29	4
Ήπειρος	3	0	4	1	19	7	22	8	7		55	16
Ιόνια Νησιά	3	2	3	1	2	2	3	3	0		11	8
Δυτική Ελλάδα	5	4	3	2	6	6	9	9	8		31	21
Στερεά Ελλάδα	5	4	4	1	0	0	5	4	3		17	9
Πελοπόννησος	5	3	6	1	8	6	12	9	5		36	19
Αττική	10	8	22	21	40	34	39	35	8		119	98
Βόρειο Αιγαίο	4	2	1	1	5	2	3	2	3		16	7
Νότιο Αιγαίο	5	0	1	0	2	0	5	0	0		13	0
Κρήτη	4	1	7	1	12	5	8	1	5		36	8
Σύνολο	65	36	78	46	125	78	166	99	62		496	259

Μολονότι στον Πίνακα δεν περιλαμβάνονται στοιχεία προγραμμάτων συμβουλευτικής για την τέταρτη φάση εφαρμογής του έργου μπορούμε να διαπιστώσουμε τα εξής κύρια σημεία:

- Εκτός των περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εύλογα, με βάση το μέγεθος του μαθητικού τους πληθυσμού, συγκεντρώνεται ο μεγάλος όγκος

των προγραμμάτων συμβουλευτικής, αξιοσημείωτος αριθμός σχετικών προγραμμάτων έλαβε χώρα στις περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (9% του συνόλου), της Δυτικής Ελλάδας (8%) και της Ηπείρου (6%).

- Αντίθετα, δεν καταγράφονται καθόλου προγράμματα στην περιφέρεια του Νότιου Αιγαίου, ενώ ελάχιστα μάλλον είναι τα προγράμματα στην περιφέρεια Θεσσαλίας (1,5% του συνόλου).

5.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

5.2.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Επιτυχής χαρακτηρίζεται μέσα από τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου, η **τήρηση της μαθητοκεντρικής μεθόδου εργασίας** στην εκπόνηση των δραστηριοτήτων των Δικτύων.

Επίσης, ένας από τους βασικότερους στόχους του Προγράμματος ήταν η **ανάπτυξη κομβικών δεξιοτήτων** στους μαθητές. Από τις εκθέσεις αξιολόγησης προέκυψε ότι οι επωφελούμενοι μαθητές καλλιέργησαν σε ικανοποιητικό βαθμό τις εξής δεξιότητες:

- **α) προγραμματισμού και οργάνωσης δραστηριοτήτων** (σχεδιασμός δράσης, καταμερισμός εργασίας, υλοποίηση των δραστηριοτήτων, οργάνωση ημερίδων κ.λ.π.)
- **β) τήρησης χρονοδιαγράμματος** μέσα στο οποίο όλες οι ομάδες εργασίας προσπάθησαν και κατάφεραν με επιτυχία να ολοκληρώσουν τη δουλειά τους,
- **γ) αυτόνομης εργασίας και εργασίας σε ομάδες**, καθώς όλες οι ομάδες έκαναν καταμερισμό της εργασίας τους, συνεργάστηκαν άψογα και ανταποκρίθηκαν καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί στο έργο που ανέλαβαν,
- **δ) επικοινωνιακές δεξιότητες**, μέσα από την επικοινωνία με εκπροσώπους φορέων, τη διεξαγωγή συνεντεύξεων, την εποικοδομητική συνεργασία σε επίπεδο σχολείου και σε επίπεδο Δικτύου,
- **ε) αξιοποίησης της βιβλιογραφίας και του διαδικτύου** ως ανεξάντλητη πηγή πληροφόρησης και
- **ζ) σύνθεσης επιμέρους ευρημάτων και πορισμάτων** στο πλαίσιο της διερεύνησης των συνιστάμενων θεματικών ενοτήτων για τη συνολική παρουσίαση του κεντρικού θέματος που επεξεργάστηκαν.

Άλλα ποιοτικά στοιχεία σε σχέση με την λειτουργία των δικτύων :

- Για τις σχολικές μονάδες ήταν πολύ σημαντική η εμπειρία συμμετοχής – σε πολλές περιπτώσεις για πρώτη φορά- σε **συμπράξεις εκπαιδευτικών μονάδων**. Οι εντυπώσεις τόσο των συντελεστών, όσο και των ομάδων των μαθητών/τριών από τη συμμετοχή τους αυτή ήταν θετικές σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που η μελλοντική εμπλοκή τους σε σχετικά προγράμματα θα τους ενδιέφερε έντονα.

- Οι μαθητές/μαθήτριες Δικτύων στα οποία συμμετείχαν **Ειδικά Σχολεία** ωφελήθηκαν πάρα πολύ από την αλληλεπίδραση που δημιουργήθηκε με μαθητές/ριες των Ειδικών Σχολείων. Ειδικότερα, τα παιδιά κατανόησαν πως τόσο τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, όσο και οι γονείς τους έχουν ανάγκες και ενδιαφέροντα που ταυτίζονται με τις αντίστοιχες ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των υπολοίπων.
- Αξιοσημείωτη επίσης είναι η ευκαιρία που δόθηκε σε κάποια σχολεία που βρίσκονταν σε **απομακρυσμένες** και σε ορισμένες περιπτώσεις, **υπανάπτυκτες** περιοχές να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.
- Η **ισοβαρής ενεργός συμμετοχή** των μαθητών δεν ήταν στα περισσότερα Δίκτυα ικανοποιητική.
- Η **τήρηση του χρονοδιαγράμματος** δεν ήταν όσο πιστή θα έπρεπε εξαιτίας διαφόρων παραγόντων όπως αλλαγές στη διεκπεραίωση των προγραμματισμένων σχολικών δραστηριοτήτων, εκλογές, διακοπές Πάσχα, υποχρεώσεις των μαθητών (προετοιμασία τους για τους διαγωνισμούς του σχολείου τους, για τις τελικές εξετάσεις, για την εξέτασή τους σε ξένη γλώσσα, αθλητικοί αγώνες κ.ά), ανέτρεψαν τα δεδομένα, άλλοτε σε μεγαλύτερο και άλλοτε σε μικρότερο βαθμό.
- Ο **προϋπολογισμός** των σχολικών μονάδων σε γενικές γραμμές τηρήθηκε τόσο από τους καθηγητές όσο και από τους μαθητές.
- Η **επικοινωνία** των σχολείων με τους Συντονιστές Δικτύων και τους Συμβούλους Δικτύων κρίνεται από τους συμμετέχοντες στα Δίκτυα ικανοποιητική.
- Η υλοποίηση της αρχικής σκέψης, τα Δίκτυα να φέρουν κοντά μαθητές σχολείων των νησιών που είναι απομακρυσμένα και αποκομμένα μεταξύ τους, προσέκρουσε σε αξιεπέραστες δυσκολίες που αφορούν στις ακτοπλοϊκές συνδέσεις και στις καιρικές συνθήκες. Η σύγχρονη τεχνολογία και συγκεκριμένα η **τηλεδιάσκεψη** των σχολείων βοήθησε στην επίτευξη στόχων των Δικτύων αυτών. Η **εμπειρία** ήταν πρωτόγνωρη και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με τη χρήση και την αξιοποίηση των συνθηκών που διαμορφώνουν τα ηλεκτρονικά μέσα σε αντίστοιχες παιδαγωγικές διαδικασίες. Το τελικό συμπέρασμα κατά την άποψη των στελεχών του Π.Ι. από την εμπειρία της χρήσης της τηλεδιάσκεψης, για τους σκοπούς των Δικτύων, ήταν θετική και μπορεί να αποτελέσει πάγια τακτική, τόσο για το Αιγαίο, όσο και άλλες περιοχές της χώρας μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα επικοινωνίας. Βασική προϋπόθεση και πρόταση του Έργου είναι να εξοπλιστούν τα σχολεία με την κατάλληλη **υλικοτεχνική υποδομή** και να επεκταθεί η εφαρμογή της τηλεδιάσκεψης σε

ποικίλες δραστηριότητες των σχολείων, γεγονός που τυγχάνει πολύχρονης εφαρμογής σε πολλές χώρες του κόσμου.

5.2.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

Οι βασικοί στόχοι που τέθηκαν στα προγράμματα Συμβουλευτικής στα Δίκτυα, μέσα από την αλληλεπίδραση Συμβούλων – μαθητών, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις, αλλά, σε γενικές γραμμές, αφορούν σε θέματα **αυτογνωσίας, λήψης απόφασης, μετάβασης, πληροφόρησης** και αναλύονται στους εξής επιμέρους στόχους:

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές θέματα που συνδέονται με την προσωπική τους ταυτότητα και τη σχέση τους με τους «άλλους» (αυτοεικόνα – ετεροεικόνα).
- Να μάθουν να εκφράζουν γνήσιες και αυθεντικές προσωπικές επιθυμίες, όνειρα, συναισθήματα.
- Να μπορέσουν να διακρίνουν τα στοιχεία και τις παραμέτρους που τους περιορίζουν, τους δεσμεύουν και τους οδηγούν σε ασυνεπείς με τον εαυτό τους αποφάσεις.
- Να ενισχυθούν μέσα από την αλληλεπίδραση με την ομάδα και να απελευθερώσουν το δυναμικό τους.
- Να αναπτύξουν κώδικες συμπεριφοράς και συναναστροφής, όπως και γενικότερες κοινωνικές δεξιότητες.
- Να μάθουν να αναγνωρίζουν τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες και τις αξίες τους.
- Να αποκτήσουν θετικές βιωματικές εμπειρίες κοινωνικοποίησης μέσα από την ομαδική μέθοδο, ώστε να διαχειρίζονται καλύτερα την προσωπική και κοινωνική τους ζωή.
- Να μάθουν να θέτουν στόχους και να σχεδιάζουν τα στάδια υλοποίησής τους.
- Να μάθουν να διαχωρίζουν τις δικές τους επιθυμίες από αυτές των «σημαντικών άλλων», ώστε να κάνουν επιλογές ζωής και εργασίας που εναρμονίζονται με τις δικές ανάγκες.
- Να μάθουν να προσεγγίζουν κριτικά τις πληροφορίες, είτε αυτές αφορούν τον εαυτό τους, είτε τον περιβάλλοντα κόσμο.
- Να αποδεκτούν ότι η αυτογνωσία και η κοινωνιογνωσία τους δίνουν το βασικό πρόσθετο προσόν να περνούν δημιουργικά τα μεταβατικά στάδια, όποιον τομέα της ζωής τους και αν αφορούν αυτά.

- Να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους βοηθούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η μετάβαση από μια γνωστή και οικεία κατάσταση σε μια καινούργια.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι μπορούν να είναι ενεργοί και να αναπτύσσουν το δυναμικό που διαθέτουν με υπευθυνότητα και αισιοδοξία.

Οι **τεχνικές** που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, εντάσσονται κυρίως:

- Στις συνθήκες της **προσωποκεντρικής προσέγγισης** (ενσυναίσθηση, γνησιότητα, αυθεντικότητα, σεβασμός, άνευ όρων αποδοχή των άλλων)
- Στις αρχές των **ομάδων συνάντησης** (encounter groups): σπάσιμο πάγου, ενσυναίσθητική ακρόαση, επεξεργασία θεμάτων στο εδώ και τώρα κ.ό.

Αποτελέσματα προγραμμάτων συμβουλευτικής

Με βάση τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου, το στενό χρονικό πλαίσιο των προγραμμάτων Συμβουλευτικής του Έργου λειτούργησε περιοριστικά ως προς το εύρος των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και τη δυνατότητα μετα-παρακολούθησης (follow up). Παρόλα αυτά και σύμφωνα πάντα με τις εκθέσεις αξιολόγησης των συντελεστών του έργου, ενώ στην αρχή οι μαθητές/μαθήτριες φάνηκαν διστακτικοί/ές για την ανάπτυξη μιας σχέσης συνεργασίας με τους ειδικούς συμβουλευτικής, μετά από προσπάθεια ενθάρρυνσής τους η προσέλευσή τους στα συμβουλευτικά Προγράμματα ήταν αθρόα. Πολλοί/ες, ήταν οι μαθητές/μαθήτριες που εκδήλωσαν την επιθυμία να συμμετέχουν σε ομαδικά Προγράμματα Συμβουλευτικής και αρκετοί, επίσης, αυτοί/αυτές που ζήτησαν από τον/την Ειδικό Συμβουλευτικής συνάντηση για ατομική συμβουλευτική. Τα θέματα που απασχολούσαν τα παιδιά ήταν σχετικά με:

- α) άγχος εξετάσεων,
- β) προβλήματα διαπροσωπικών σχέσεων,
- γ) προβλήματα διατροφής,
- δ) αυτοεικόνα – αυτοεκτίμηση και
- ε) λήψη απόφασης

Συνοψίζοντας τα κύρια σημεία από την εφαρμογή των προγραμμάτων συμβουλευτικής:

- Η Συμβουλευτική διαδικασία συνέβαλε στην εμβάθυνση των σχέσεων των μαθητών μεταξύ τους και στη δημιουργία ομαδικού πνεύματος.
- Οι μαθητές βίωσαν την προσφορά υπηρεσιών Συμβουλευτικής ως «δώρο» που τους προσφέρθηκε ανάμεσα στις τόσες υποχρεώσεις τους. Οι ώρες της Συμβουλευτικής ήταν ώρες «συνάντησης» παρά γνωστικών απαιτήσεων, όπως έχουν συνηθίσει. Τα αποτελέσματα της χαλάρωσης και της συναισθηματικής συνεύρεσης των παιδιών είναι πρόδηλα στην ψυχική τους ισορροπία.
- Οι μαθητές ανακάλυψαν τα δυνατά τους σημεία και έδειξαν πίστη στις ικανότητές τους.
- Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς των μαθητών είδαν στην πράξη τα αποτελέσματα της Παροχής υπηρεσιών Συμβουλευτικής και μπορούν να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές για τη γενίκευση του θεσμού.
- Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η εφαρμογή των προγραμμάτων Συμβουλευτικής σε απομακρυσμένα σχολεία, όπου η ανάγκη για προσοχή, φροντίδα, ενημέρωσης και τόνωσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών είναι ακόμη μεγαλύτερη.